

รายงานฉบับสมบูรณ์ [Final Report]

วิทยาลัยประชากรศาสตร์
COLLEGE OF POPULATION STUDIES
Chulalongkorn University

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560-2565

กรมกิจการผู้สูงอายุ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยาลัยประชากรศาสตร์
COLLEGE OF POPULATION STUDIES
Chulalongkorn University

รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อม
เพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2565

เสนอ

กรมกิจการผู้สูงอายุ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

โดย

วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กันยายน 2565

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อม
เพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2565

คณะผู้จัดทำ

หัวหน้าโครงการวิจัย: ผศ. ดร. รักชนก คชานุกูล วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นักวิจัย: อ. ดร. ชลธิชา อัครนิรันดร์ วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยนักวิจัย: นางสาวสกุลกานต์ โอษฐ์วิเศษ วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 100 เล่ม กันยายน 2565

สนับสนุนโดย กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
อาคารกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ชั้น 6 เลขที่ 1034 ถนนกรุงเกษม
แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100
โทรศัพท์ 02-642-4336
ลิงค์หน่วยงาน <https://www.dop.go.th>

คำนำ

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2565 ดำเนินงานโดยวิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับ สังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับ สังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุง การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป 3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการขับเคลื่อนงานด้านการบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยที่มีประสิทธิภาพ และ 4. เพื่อนำผลของการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับนโยบายด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับ สังคมสูงวัยและด้านผู้สูงอายุของประเทศไทย

คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ ผู้บริหาร บุคลากรที่เกี่ยวข้องของกรมกิจการผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ และภาคีเครือข่ายทุกองค์กร ตลอดจนผู้แทนสำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่กรุณาเสียสละเวลาให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงาน รวมถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คณะผู้วิจัย

กันยายน 2565

บทสรุปผู้บริหาร

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ กำหนดให้มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการเพื่อรองรับสังคมสูงวัย โดยระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 ชื่อแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 ชื่อแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ซึ่งมีหน่วยงานเข้าร่วมแผนงานบูรณาการ ด้วยการเชื่อมโยงบูรณาการการทำงานของแต่ละหน่วยงานภายใต้เป้าหมายร่วมกัน โดยอาศัยความชำนาญ และความเชี่ยวชาญ ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อมุ่งสู่ผลสำเร็จ ขจัดความซ้ำซ้อนของงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย และเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง โดยกำหนดให้กรมกิจการผู้สูงอายุ เป็นเจ้าภาพหลัก ในการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการดังกล่าว ซึ่งหน้าที่ส่วนหนึ่งที่ระบุไว้ คือ การกำกับ ดูแล การปฏิบัติงาน ติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของการขับเคลื่อนหน่วยงานภายใต้แผนงานบูรณาการ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนงานบูรณาการฯ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับ สังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับ สังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 ได้แก่
 - 1.1 ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ
 - 1.2 คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
 - 1.3 ความคุ้มค่าในภารกิจต่อการใช้จ่ายงบประมาณ
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุง การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการขับเคลื่อนงานด้านการบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยที่มีประสิทธิภาพ
4. เพื่อนำผลของการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับนโยบายด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับ สังคมสูงวัยและด้านผู้สูงอายุของประเทศไทย

ผลการประเมิน

1) ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ของแผนงานบูรณาการฯ พบว่า แผนงานมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมประชากรก่อนวัยสูงอายุเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ และผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินงาน 4 แนวทาง ซึ่งผลการดำเนินงานในมิติประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในแต่ละแนวทางแสดงในตารางที่ 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้ **แนวทางที่ 1 สร้างการตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย** พบว่าสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุตัวชี้วัดของแนวทางคือ ประชากรอายุ 25-59 ปี รับรู้ข้อมูลการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัยทุกมิติ **แนวทางที่ 2 เสริมสร้างทักษะด้านอาชีพในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง** พบว่า การดำเนินงานของโครงการหลักตามเป้าหมายแนวทางส่วนใหญ่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดผลผลิตตามตัวชี้วัดแนวทางคือ ผู้สูงอายุได้รับการเสริมสร้างทักษะอาชีพ มีรายได้ และมีงานทำ โครงการที่ดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมายคือ โครงการส่งเสริมการออมผ่านกองทุนการออมแห่งชาติ และการจัดตั้ง ศพอส. **แนวทางที่ 3 พัฒนาเครือข่ายการคุ้มครองทางสังคมและปรับปรุงสภาพแวดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวก** พบว่าโครงการส่วนใหญ่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุตัวชี้วัดของแนวทางคือ ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาและมีเครือข่ายการคุ้มครองทางสังคม และที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุและสถานที่สาธารณะได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสม โครงการที่ดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมายคือ โครงการพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางสังคม และโครงการเสริมสร้างกลไกการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน **แนวทางที่ 4 พัฒนาระบบการดูแลสุขภาพและนวัตกรรม** พบว่าการดำเนินโครงการส่วนใหญ่จะสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุตัวชี้วัดของแนวทางคือ มีระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุและนวัตกรรมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ แต่ก็พบว่าภายใต้แนวทางนี้มีจำนวนโครงการที่ดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมายในสัดส่วนสูงกว่าแนวทางอื่นๆ เช่น โครงการพัฒนาระบบการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนแบบบูรณาการ โครงการพัฒนาระบบการดูแลและส่งเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ โครงการการจัดระบบรับปรึกษา ระบบส่งต่อและระบบติดตามการดูแลระยะกลาง (Intermediate Care) สำหรับผู้ป่วยสูงอายุหลังการผ่าตัดและผู้สูงอายุที่มีภาวะเปราะบาง จึงส่งผลให้ระบบการดูแลสุขภาพและนวัตกรรมสุขภาพบางระบบยังไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

จำนวนโครงการทั้งหมดและโครงการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินงานจำแนกตามแนวทางการดำเนินงานฯ

แนวทาง	2560		2561		2562		2563		2564		2565	
	จำนวนโครงการทั้งหมด	จำนวนโครงการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล	จำนวนโครงการทั้งหมด	จำนวนโครงการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล	จำนวนโครงการทั้งหมด	จำนวนโครงการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล	จำนวนโครงการทั้งหมด	จำนวนโครงการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล	จำนวนโครงการทั้งหมด	จำนวนโครงการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล	จำนวนโครงการทั้งหมด	จำนวนโครงการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล
แนวทางที่ 1	1	1 (100.00%)	1	1 (100.00%)	2	2 (100.00%)	5	5 (100.00%)	6	5 (83.34%)	6	6 (100.00%)
แนวทางที่ 2	3	2 (66.67%)	3	2 (66.67%)	1	1 (100.00%)	6	5 (83.34%)	5	5 (100.00%)	4	4 (100.00%)
แนวทางที่ 3	6	2 (33.33%)	5	5 (100.00%)	4	4 (100.00%)	2	2 (100.00%)	6	6 (100.00%)	7	7 (100.00%)
แนวทางที่ 4	4	4 (100.00%)	18	8 (44.44%)	14	12 (85.71%)	20	13 (65.00%)	20	15 (75.00%)	15	10 (66.67%)

หมายเหตุ

แนวทางที่ 1 สร้างการตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย

แนวทางที่ 2 เสริมสร้างทักษะด้านอาชีพในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง

แนวทางที่ 3 พัฒนาเครือข่ายการคุ้มครองทางสังคมและปรับปรุงสภาพแวดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวก

แนวทางที่ 4 พัฒนาระบบการดูแลสุขภาพและนวัตกรรมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ

2) ผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการฯ พบว่า แม้การดำเนินงานของแผนงานบูรณาการฯส่วนใหญ่จะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เกิดผลผลิตตามตัวชี้วัดโครงการและแนวทางฯ แต่เมื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการฯ ซึ่งกำหนดไว้ใน 2 มิติคือ ประชากรก่อนวัยสูงอายุมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัย และผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อม และ สุขภาพ โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจผู้สูงอายุและประชากรอายุ 25-59 ปี พบว่าแผนงานบูรณาการฯยังไม่สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย ดังแสดงในตารางที่ 2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการ จำแนกตามแนวทางการดำเนินงานฯ

แนวทาง	รายละเอียด		เป้าหมายตามแผน/ข้อมูลปี 2560 ¹	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปีขึ้นไป	ผล
แนวทางที่ 1 สร้างการตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย	1.1 การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัยแต่ละด้าน		60%			
	- ด้านเศรษฐกิจ			44.1%	51.7%	ผล
	- ด้านสุขภาพ			66.4%	71.4%	ผล
	- ด้านที่อยู่อาศัย			52.9%	53.1%	ผล
	- ด้านจิตใจ			53.8%	63.8%	ผล
	- ด้านผู้ดูแล			44.1%	48.4%	ผล
	- ด้านการเข้าร่วมกลุ่ม/ชมรม			43.8%	47.7%	ผล
	- ด้านการหางาน/อาชีพ			44.4%	36.3%	ผล
แนวทางที่ 2 เสริมสร้างทักษะด้านอาชีพในการ	2.1 การมีงานทำของผู้สูงอายุ		35.3%		54.1%	ผล
	2.2 มีงานทำจากการได้รับการอบรมด้านอาชีพ		N.A.		65.2%	ผล
	2.3 การมีเงินออม		74.6%		45.8%	ผล

¹ ใช้เป้าหมายตามแผนบูรณาการฯ (ถ้ามี) / ข้อมูลการสำรวจประชากรสูงอายุ ปี พ.ศ.2560 เป็นข้อมูลฐานในการเปรียบเทียบ

แนวทาง	รายละเอียด		เป้าหมาย ตามแผน/ ข้อมูลปี 2560 ¹	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปีขึ้นไป	ผล
ดำรงชีวิตอย่าง มั่นคง	2.4 ความเพียงพอของรายได้		56.3%		36.3%	
แนวทางที่ 3 พัฒนาเครือข่าย การคุ้มครองทาง สังคมและ ปรับปรุง สภาพแวดล้อมสิ่ง อำนวยความสะดวก	3.1 ที่อยู่อาศัยปลอดภัยและ เหมาะสม		95.0%		85.1%	
	3.2 การเป็นสมาชิกชมรม ผู้สูงอายุ		28.0%		59.2%	
	3.3 การรับรู้สิทธิ/สวัสดิการ ของผู้สูงอายุ					
	- บัตรทอง				94.8%	
	- เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ		90.8%		96.9%	
	- กู้ยืมเงินกองทุนผู้สูงอายุ				52.0%	
	- การปรับปรุงที่อยู่อาศัย				53.7%	
	- การช่วยเหลือด้านกฎหมาย				40.2%	
	- การอบรมจัดหางาน				42.4%	
	- การช่วยเหลือเรื่องอาหารและ เครื่องนุ่งห่ม				55.6%	
	- การจัดหาที่พัก (ศพส.)				43.2%	
	- ผู้ดูแลสำหรับการดูแลระยะ ยาว				46.6%	

แนวทาง	รายละเอียด		เป้าหมาย ตามแผน/ ข้อมูลปี 2560 ¹	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปีขึ้นไป	ผล
แนวทางที่ 4 พัฒนาระบบการ ดูแลสุขภาพและ นวัตกรรม	4.1 ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพที่ดี		41.5%		48.8%	
	4.2 ความสามารถในการทำ กิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง		95.0%		93.0%	
	4.3 ผู้สูงอายุที่ต้องการผู้ดูแลมี ผู้ดูแล		66.1%		80.6%	
คุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุภาพรวม	ความสุข/ความพึงพอใจในชีวิต (คะแนนเฉลี่ย เต็ม 10 คะแนน)		6.9		7.5	

ที่มา: ประมวลผลข้อมูลโดยคณะผู้วิจัย

2.1) ประชากรก่อนวัยสูงอายุมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัย โดยกำหนดให้ สัดส่วนประชากรอายุ 25-59 ปี ร้อยละ 60 มีการเตรียมความพร้อมในทุกมิติ พบว่าจากผลการสำรวจ ประชากรอายุ 25-59 ปี มีการเตรียมความพร้อมในทุกมิติต่ำกว่าร้อยละ 60 ยกเว้นการเตรียมการด้านสุขภาพ ที่มีผู้ที่เตรียมความพร้อมร้อยละ 66.4 และพบว่าการเตรียมความพร้อมที่มีสัดส่วนน้อยที่สุดคือ การเตรียมความพร้อมด้านการเข้าร่วมกลุ่ม/ชมรม (ร้อยละ 43.8)

2.2) ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งเมื่อวัดคะแนนความสุข/ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่าเมื่อเปรียบเทียบผลการสำรวจประชากรตัวอย่างกับผลการสำรวจประชากรสูงอายุ ของสำนักงานสถิติในปี พ.ศ. 2560 พบว่าผู้สูงอายุประเมินความพึงพอใจเพิ่มสูงขึ้นในปี 2565 คือประเมินคะแนน 7.5 เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนน 6.9 จากคะแนนเต็ม 10 แสดงให้เห็นถึงความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตมากขึ้น อย่างไรก็ตามเมื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการในรายมิติย่อย 3 มิติ คือ **คุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ** ผู้สูงอายุมีศักยภาพสามารถประกอบอาชีพและได้รับการจ้างงานที่เหมาะสม ซึ่งแผนงานบูรณาการฯ ไม่ได้มีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน ดังนั้นเมื่อพิจารณา สัดส่วนของผู้สูงอายุที่ทำงานในปัจจุบันเปรียบเทียบกับผลการสำรวจของสำนักงานสถิติในปี พ.ศ. 2560 พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือเพิ่มจาก ร้อยละ 35.3 เป็นร้อยละ

ละ 55.8 อย่างไรก็ตามพบว่าผู้สูงอายุที่รายงานว่ามีงานทำจากการเข้ารับการอบรมด้านอาชีพอยู่ที่ร้อยละ 65.2 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงผู้สูงอายุประมาณ 1 ใน 3 ที่เข้ารับการพัฒนาศักยภาพหรือทักษะอาชีพแต่ยังไม่ได้รับ การจ้างงานหรือไม่ได้นำไปสู่การประกอบอาชีพ ตามเป้าหมายของแผนงานบูรณาการฯ ซึ่งสอดคล้องกับผล การสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึกที่พบว่า ตลาดงานสำหรับผู้สูงอายุมียังมีจำกัด และผู้สูงอายุที่เข้ารับการฝึก ทักษะอาชีพอิสระก็พบกับปัญหาการไม่มีตลาดสำหรับการจำหน่ายสินค้า และหากพิจารณาการมีเงินออม และ ความเพียงพอของรายได้ก็พบว่ายังมีแนวโน้มลดลง **คุณภาพชีวิตด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม** ซึ่งกำหนด ผลสัมฤทธิ์คือ ผู้สูงอายุอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ร้อยละ 95.0 ซึ่งผลการสำรวจประชากรสูงอายุ ที่ รายงานว่าที่อยู่อาศัยในปัจจุบันมีความปลอดภัยและเหมาะสมร้อยละ 85.1 ซึ่งยังไม่บรรลุเป้าหมายของ แผนงานบูรณาการฯ นอกจากนี้ในมิติด้านสังคม ไม่ได้กำหนดตัวชี้วัดการคุ้มครองทางสังคมที่ชัดเจน การศึกษา ครั้งนี้จึงประเมินผลสัมฤทธิ์จากการเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุและการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการ พบว่าผู้สูงอายุ ที่เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 28.0 ในปี พ.ศ. 2560 เป็นร้อยละ 59.0 ในปี พ.ศ. 2565 และผู้สูงอายุเข้าถึงสิทธิด้านรายได้ที่รัฐจัดให้เป็นรายเดือนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 90.8 ในปี พ.ศ. 2560 เป็น ร้อยละ 96.9 ซึ่งสะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ในด้านการคุ้มครองทางสังคม **คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพ** ซึ่งกำหนด ผลสัมฤทธิ์ให้ผู้สูงอายุสามารถช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันพื้นฐานได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95.0 ซึ่งผลการสำรวจพบว่าประชากรร้อยละ 93.0 สามารถช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันพื้นฐานได้ ซึ่งพบว่ายังไม่บรรลุตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการฯ

3) การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ซึ่งดำเนินการโดยการสนทนากลุ่มประชากรสูงอายุ ประชากรอายุ 25-59 และภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการฯพบว่า ประชากร เป้าหมายของแผนงานบูรณาการฯและภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจต่อภาพรวมของการดำเนินโครงการ ภายใต้แผนงานในทุกแนวทางฯ และมีความเห็นว่าโครงการต่างๆ ภายใต้แผนงานบูรณาการฯ มีประโยชน์ต่อ ผู้สูงอายุ ประชากรก่อนวัยสูงอายุ และสังคมโดยรวม และเป็นไปเพื่อการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย

4) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญ

แม้ว่าการดำเนินงานของโครงการส่วนใหญ่ของแผนงานบูรณาการฯในระหว่างปีงบประมาณ 2560-2565 จะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เกิดผลผลิตตามเป้าหมาย แต่ก็พบว่าแผนงาน บูรณาการฯ ยังไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ โดยเฉพาะในมิติด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยในทุกมิติ ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานของแผนงานบูรณาการฯ ยังมีปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ ดังนี้

4.1) การดำเนินงานของแผนงานบูรณาการฯ ยังขาดความชัดเจนของกระบวนการบูรณาการ ทั้งในด้านการบูรณาการเป้าหมายและกระบวนการดำเนินงานของโครงการต่างๆภายใต้แผนงานและแนวทาง เป้าหมายของแผนงานและแนวทางไม่ได้ถูกทอดไปเป็นเป้าหมายของโครงการ แต่เป็นการรวมเป้าหมายของ

โครงการเพื่อตอบเป้าหมายของแนวทางและแผนงานบูรณาการในภาพรวม ทำให้ขาดการมองเป้าหมายของแผนงานบูรณาการร่วมกันแล้วจึงนำไปกำหนดเป้าหมายของแต่ละโครงการ ส่งผลให้เป้าหมายของแต่ละโครงการไม่สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังของแผนงานบูรณาการฯ ดังนั้นแม้ว่าโครงการส่วนใหญ่จะดำเนินการเพื่อให้เกิดผลผลิตตามตัวชี้วัดของโครงการแต่ไม่สามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการฯ อีกทั้งการขาดการบูรณาการในการดำเนินงานในทุกระดับ โดยเฉพาะการถ่ายทอดแผนงานบูรณาการฯ จากส่วนกลางลงสู่ระดับพื้นที่ นำไปสู่ความซ้ำซ้อนของกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรม และขาดการบูรณาการทรัพยากรในการขับเคลื่อนงานทั้งในมิติข้อมูล บุคลากรและงบประมาณ การดำเนินงานไม่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการฯ

4.2) หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการต่างๆตามแนวทางการดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการฯ ยังไม่ครอบคลุมหน่วยงานหลักที่มีพันธกิจในการทำงานตามแนวทางนั้นๆ ทำให้การดำเนินงานยากที่จะบรรลุผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการฯ ที่จะเกิดขึ้นได้ต้องมีการขับเคลื่อนงานหรือโครงการที่ต้องมีการการดำเนินงานร่วมกันของหลายภาคส่วน

4.3) กลไกในการขับเคลื่อนงานในระดับต่างๆยังไม่สมบูรณ์ ตลอดจนการกำกับให้กลไกในระดับต่างๆ แสดงบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ ยังไม่มีความชัดเจน

4.4) ข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากร ไม่สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ที่หลากหลายของแผนงานบูรณาการฯ นำไปสู่การจัดสรรงบประมาณที่ไม่สอดคล้องกับกิจกรรมหรือเป้าหมายที่กำหนด อีกทั้งรูปแบบการจัดสรรงบประมาณที่จัดสรรเป็นช่วงที่สั้นลง ทำให้การวางแผนการดำเนินงานทำได้ยาก

4.5) กระบวนการติดตามประเมินผลยังไม่มีความชัดเจน ผลการประเมินการดำเนินงานทั้งในระดับโครงการ แนวทางและแผนงาน ยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ในการนำมาใช้เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแผนงานฯ

5) ข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวปฏิบัติการขับเคลื่อนงานด้านการบูรณาการฯที่มีประสิทธิภาพ

มิตยุทธศาสตร์ การดำเนินงานด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยควรให้ความสำคัญกับ ที่ดำเนินการในระยะ 6 ปีที่ผ่านมาคือ ปี พ.ศ. 2560-2565 มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับชาติในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและเตรียมการในมิติต่างๆเพื่อการเข้าสู่สังคมสูงวัย อย่างไรก็ตามจากผลสัมฤทธิ์ในการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯที่ผ่านมาพบว่า ยุทธศาสตร์ในการเตรียมความพร้อมของประชากรก่อนวัยสูงอายุ ยังมีผลสัมฤทธิ์ต่ำและได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยกว่ายุทธศาสตร์ด้านอื่นๆ อีกทั้งมิตินี้เป็นประเด็นยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน จึงควรให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนงาน อย่างไรก็ตาม การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ต้องการขับเคลื่อนในแต่ละปีต้องมีการจัดลำดับความสำคัญเนื่องจากงบประมาณและบุคลากรมีจำกัด เพื่อให้การดำเนินงานเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนในแต่ละปี (ผลสัมฤทธิ์ระยะสั้น) และ

บรรลุผลระยะ 3-5 ปี (ผลสัมฤทธิ์ในระยะกลางหรือระยะยาว) และต้องกำหนดตัวชี้วัดผลผลิต ผลลัพธ์ และผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการในระดับต่างๆที่ชัดเจน สามารถวัดได้ และสอดคล้องกัน

มิติหน่วยงาน การขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ ต้องมีกำหนดหน่วยงานหลักที่ต้องเข้าร่วมในการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ ที่สอดคล้องตามมิติด้านยุทธศาสตร์ เนื่องจากแผนงานบูรณาการฯเป็นแผนงานที่มุ่งจัดสรรงบประมาณให้โครงการหรือกิจกรรมที่จะเกิดผลสัมฤทธิ์ได้ต้องมีดำเนินงานโดยการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยอาจใช้อำนาจตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ให้กลไกคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ ประจำปี มีหน้าที่กำหนดหน่วยงานร่วมบูรณาการ และอาจใช้กลไกการจัดสรรงบประมาณที่กำหนดให้โครงการที่มีการดำเนินงานในมิติยุทธศาสตร์ของแผนงานบูรณาการต้องของงบประมาณภายใต้งบประมาณรายจ่ายบูรณาการเท่านั้น เป็นต้น นอกจากนี้ในการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ ปัจจัยสำคัญที่สำคัญคือกระบวนการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน โดยอาจเป็นการบูรณาการกลุ่มเป้าหมาย บูรณาการพื้นที่ดำเนินงานหรือบูรณาการกิจกรรมของโครงการ เป็นต้น ซึ่งควรกำหนดเป็นเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณ นอกจากนี้กลไกการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่เป็นกลไกสำคัญที่จะต้องเข้าร่วมในการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ จึงควรมีการกำหนดกลไกการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการในระดับพื้นที่ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และมีการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดเป้าหมายและแนวปฏิบัติในการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการที่ชัดเจนร่วมกันระหว่างหน่วยงานในระดับต่างๆ เช่น การจัดประชุมเพื่อชี้แจงเป้าหมายแผนงาน และแนวทางการขับเคลื่อนงาน และการติดตามประเมินผลของแผนงานบูรณาการฯ และมีการจัดประชุมในระดับแนวททางร่วมกัน เป็นต้น ดังนั้น กลไกการขับเคลื่อนงานที่สำคัญต้องประกอบด้วย 1) หน่วยงานที่ทำหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมาย แนวทางการขับเคลื่อน และกำหนดหน่วยงานที่เข้าร่วมในแต่ละแนวทาง 2) หน่วยงานที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนแนวทางภายใต้แผนงาน ทำหน้าที่พิจารณาโครงการ และถ่ายทอดเป้าหมายสู่การปฏิบัติ และขับเคลื่อนให้เกิดการบูรณาการ และกำกับติดตามผลการดำเนินการ 3) หน่วยงานปฏิบัติงานตามแผนงานบูรณาการฯ และรายงานผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรค 4) หน่วยงานติดตามประเมินผลการดำเนินงานของแผนงานบูรณาการฯในภาพรวม และประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการฯ

มิติพื้นที่ การขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ ตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดจะต้องพิจารณาความแตกต่างของพื้นที่ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย โครงการไม่จำเป็นต้องดำเนินการในทุกพื้นที่ หรือการดำเนินการโครงการในแต่ละพื้นที่อาจมีแนวทางการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันได้ โดยอาจจัดให้มีการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ของโครงการจึงอาจมีการยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และเป็นการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการฯเป็นสำคัญ ตลอดจนกลไกในการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯในระดับพื้นที่ต้องมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมเป็นหน่วยงานบูรณาการ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 เป้าหมายของโครงการ	3
1.4 ขอบเขตการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	3
1.5 ขอบเขตประชากรที่ศึกษา	4
1.6 วิธีการดำเนินงาน	4
1.7 ระเบียบวิธีวิจัย	6
1.8 กรอบแนวคิดการศึกษา	10
1.9 ระยะเวลาดำเนินงาน	11
1.10 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	12
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและการทบทวนเอกสาร	13
2.1 การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management)	13
2.2 แนวคิดเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award, PQMA)	15
2.3 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546	20
2.4 แนวคิดการประเมินผล	21
2.5 แนวทางการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของรัฐ	23
2.6 ตัวแบบเหตุผล (Logic Model)	29
บทที่ 3 ผลการดำเนินงานแผนงานบูรณาการเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ปี พ.ศ. 2560-2565	31
3.1 ผลการดำเนินงานโครงการด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัย	41
3.2 ผลการดำเนินงานโครงการด้านคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุมิติเศรษฐกิจ	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 ผลการดำเนินงานโครงการด้านคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุมิติสุขภาพและนันทกรรม	53
3.4 ผลการดำเนินงานโครงการด้านคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุมิติสังคมและสภาพแวดล้อม	61
บทที่ 4 ผลสัมฤทธิ์แผนงานบูรณาการเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ปี พ.ศ. 2560-2565	79
4.1 ผลการศึกษาเชิงปริมาณ	79
4.2 ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ	94
บทที่ 5 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	101
5.1 บริบทหรือความสำคัญของแผนงานบูรณาการฯ	101
5.2 ปัจจัยนำเข้า	101
5.3 กระบวนการดำเนินงาน	102
5.4 ผลผลิต	103
บทที่ 6 ข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวปฏิบัติในการขับเคลื่อนแผน	104
6.1 มิติยุทธศาสตร์	104
6.2 มิติหน่วยงาน	108
6.3 มิติพื้นที่	108
ภาคผนวก	110
ภาคผนวก 1 แบบสอบถามผู้สูงอายุ	111
ภาคผนวก 2 แบบสอบถามก่อนวัยสูงอายุ	129
ภาคผนวก 3 รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มและภาพบรรยากาศการสนทนากลุ่ม	140

บทที่ 1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัย (Aging Society) ตามคำนิยามขององค์การสหประชาชาติ เพราะมีสัดส่วนผู้สูงอายุเกินร้อยละ 10 ปัจจุบันจำนวนผู้สูงอายุในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยข้อมูลจำนวนประชากร พ.ศ. 2563 จากสำนักบริหารการทะเบียน กระทรวงมหาดไทย พบว่า ผู้สูงอายุมีจำนวน 11,627,130 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 66,186,727 คน คิดเป็นร้อยละ 17.57 ขณะที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2566 จะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ โดยมีประชากรจำนวน 66,971,000 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้สูงอายุ 13.5 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด และในปี พ.ศ. 2578 จะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด โดยคาดว่าจะมีจำนวนผู้สูงอายุ 19,103,000 คน จากประชากรจำนวนทั้งหมด 66,904,000 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ย่อมหมายความว่าประเทศไทยจะมีเวลาสั้นมากที่จะเตรียมการ ทั้งในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม ตลอดจนการเตรียมการในด้านการจัดสวัสดิการ บริการ และการสร้างหลักประกันต่างๆ เพื่อรองรับประชากรสูงอายุ รวมทั้งการเตรียมความพร้อมประชากรก่อนวัยสูงอายุ ที่ผ่านมารัฐบาลได้ตระหนักถึงผลกระทบของการก้าวสู่สังคมสูงวัยมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการกำหนดประเด็นด้านผู้สูงอายุ และการเตรียมความพร้อมประชากรเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทที่ 15 พลังทางสังคม แผนย่อยรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก รวมทั้งคณะรัฐมนตรีได้มีมติ กำหนดให้มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ โดยระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 ชื่อแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 ชื่อแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ซึ่งมีหน่วยงานเข้าร่วมแผนงานบูรณาการ ด้วยการเชื่อมโยงบูรณาการการทำงานของแต่ละหน่วยงานภายใต้เป้าหมายร่วมกัน โดยอาศัยความชำนาญ และความเชี่ยวชาญ ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อมุ่งสู่ผลสำเร็จ ขจัดความซ้ำซ้อนของงาน ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย และเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 หมวด 3 มาตรา 9 (3) บัญญัติให้ส่วนราชการต้องจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการตามแผนปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น และหมวด 8 มาตรา 45 บัญญัติให้ส่วนราชการจัดให้มีคณะผู้ประเมินอิสระดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ ความคุ้มค่าในภารกิจ ประกอบกับ มติ

คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2550 เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐที่ได้รับงบประมาณตามพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เป็นต้นไป ต้องรายงานผลการวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานจากการใช้จ่ายงบประมาณให้สำนักงบประมาณ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในกระบวนการจัดการงบประมาณ

กรมกิจการผู้สูงอายุ ได้รับมอบหมายเป็นเจ้าภาพหลัก ในการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการดังกล่าว ซึ่งหน้าที่ส่วนหนึ่งที่ระบุไว้ คือ การกำกับ ดูแล การปฏิบัติงาน ติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ ของการขับเคลื่อน หน่วยงานภายใต้แผนงานบูรณาการ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องดำเนินการติดตามและประเมินผล แผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาค เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 เพื่อได้ข้อมูลสะท้อนถึงความก้าวหน้าหรือปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อ รองรับสังคมผู้สูงอายุ และงานด้านผู้สูงอายุ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลา รวมทั้งให้แนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อเกิดการผลักดัน และตรวจสอบให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความคุ้มค่าในการใช้จ่าย งบประมาณ และเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อประชาชนสูงสุดอย่างแท้จริง ซึ่งผู้ ปฏิบัติสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบแผน และผู้บริหารระดับสูงขึ้นไป สามารถนำผลการประเมินดังกล่าวไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการ ปรับปรุงนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ และการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ อันจะ นำไปสู่การเตรียมความพร้อมของประชากรก่อนวัยผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมสูงวัย และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อ รองรับ สังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อ รองรับ สังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 ได้แก่

1.2.1.1 ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ

1.2.1.2 คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

1.2.1.3 ความคุ้มค่าในภารกิจต่อการใช้จ่ายงบประมาณ

1.2.2 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะแนวทางการ ปรับปรุง การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

1.2.3 เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการขับเคลื่อนงานด้านการบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยที่มีประสิทธิภาพ

1.2.4 เพื่อนำผลของการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับนโยบายด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับ สังคมสูงวัยและด้านผู้สูงอายุของประเทศไทย

1.3 เป้าหมายของโครงการ

1.3.1 ได้รายงานการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาค เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565

1.3.2 ได้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน ด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย และด้านผู้สูงอายุของประเทศไทย

1.3.3 ได้รูปแบบการขับเคลื่อนงานด้านการบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยที่มีประสิทธิภาพ

1.3.4 ได้ข้อเสนอเชิงนโยบาย และแนวปฏิบัติด้านการบูรณาการเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย และด้านผู้สูงอายุของประเทศไทย ใน 3 มิติ ได้แก่ มิติยุทธศาสตร์ (Agenda) มิติหน่วยงาน (Function) และมิติพื้นที่ (Area)

1.4 ขอบเขตการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 มีขอบเขตเนื้อหา ผลสัมฤทธิ์/ประสิทธิภาพ/ประสิทธิผลของภารกิจตามเป้าหมายและแนวทางที่กำหนดไว้ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชน ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ความคุ้มค่าในภารกิจต่อการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป ตลอดจนรูปแบบการขับเคลื่อนงานด้านการบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยที่มีประสิทธิภาพ และข้อเสนอเชิงนโยบาย และแนวปฏิบัติด้านการบูรณาการเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย และด้านผู้สูงอายุของประเทศไทย ใน 3 มิติ ได้แก่ มิติยุทธศาสตร์ (Agenda) มิติหน่วยงาน (Function) และมิติพื้นที่ (Area)

1.5 ขอบเขตประชากรที่ศึกษา

1.5.1 ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินโครงการตามแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565

1.5.2 ภาครัฐเครือข่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการได้รับการสนับสนุนการดำเนินโครงการตามแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565

1.5.3 ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานร่วมแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

1.6 วิธีกรดำเนินการ

1.6.1 ศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการติดตามประเมินผล แนวทางการประเมินผล การบริหารราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม กระบวนการสำหรับงานพัฒนาสังคมและการบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์และเชิงพื้นที่ และความคุ้มค่าคุ้มทุนในการดำเนินงาน ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565

1.6.2 ดำเนินการออกแบบวิธีการศึกษา กรอบแนวทางการดำเนินงาน ขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน รวมถึงระยะเวลาในการดำเนินงาน

1.6.3 รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอบแนวทางการติดตามและประเมินผลจาก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ กรมกิจการผู้สูงอายุ หน่วยงานเจ้าภาพแนวทาง และหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมของแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 รวมทั้งผู้แทนสำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ.ร. และผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งได้จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็น เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 ผ่าน แอปพลิเคชัน Zoom เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 2019) การจัดประชุมจึงมีความจำเป็นต้องจัดในรูปแบบการประชุมออนไลน์ทั้งหมด (รายละเอียดในภาคผนวก 1)

1.6.4 ศึกษาผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการสร้างความสะดวกสบายเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565

1.6.5 เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ ด้วยวิธีการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed method) ทั้งการวิเคราะห์เอกสาร การวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้รับบริการ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภาคีเครือข่ายและพันธมิตรการดำเนินงาน ตลอดจนผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมของหน่วยงานร่วมแผนงานบูรณาการสร้างความสะดวกสบายเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 โดยครอบคลุมพื้นที่ 4 ภาคและกรุงเทพมหานคร

1.6.6 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยนำเสนอผลในรูปสถิติพรรณนาด้วยค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ร่วมกับการวิเคราะห์แก่นสาร (Thematic Analysis) และสังเคราะห์ผลการดำเนินงานจากทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพร่วมกัน

1.6.7 จากผลการศึกษาข้อ 1.6.6 นำมาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความคุ้มค่าในภารกิจ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนฯ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และวิเคราะห์รูปแบบการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยที่มีประสิทธิภาพ และแนวปฏิบัติด้านการบูรณาการเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย และด้านผู้สูงอายุของประเทศไทย ใน 3 มิติ ได้แก่ มิติตุทธศาสตร์ (Agenda) มิติหน่วยงาน (Function) และมิติ พื้นที่ (Area)

1.6.8 วิพากษ์ผลการศึกษาคัดติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการสร้างความสะดวกสบายเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 เพื่อรับฟังความเห็นจากผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ของกรมกิจการผู้สูงอายุและหน่วยงานร่วมแผนงานบูรณาการ รวมทั้งเครือข่ายที่รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม และผู้แทนสำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงาน ก.พ.ร.

1.6.9 จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการสร้างความสะดวกสบายเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565

1.7 ระเบียบวิธีวิจัย

การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จะประเมินผลการดำเนินงานใน 5 มิติประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพการดำเนินงาน 2) ประสิทธิภาพการดำเนินงาน 3) ผลกระทบ 4) ความพึงพอใจของผู้รับบริการ 5) กระบวนการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) ประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสาร การวิจัยเชิงปริมาณโดยการสำรวจด้วยแบบสอบถาม การวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มด้วยคำถามเชิงโครงสร้าง โดยมีรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1.7.1 การวิเคราะห์เอกสาร

1) การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของผลผลิตและผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินงานตามแผนงานฯ กับเป้าหมายที่กำหนดในแผนระดับชาติ โดยศึกษาทบทวนและวิเคราะห์ผลผลิตและผลลัพธ์จากรายงานผลการดำเนินงานและรายงานผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงานประจำปี กับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บท นโยบายรัฐบาล พันธกิจ วิสัยทัศน์และประเด็นยุทธศาสตร์แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ

2) การประเมินประสิทธิผลของแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 โดยการวิเคราะห์ผลผลิตหรือผลลัพธ์จากรายงานผลการดำเนินงานของโครงการและแนวทาง ของแต่ละแผนงานฯเทียบกับค่าเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย 8 เป้าหมาย 26 แนวทาง รวมจำนวนโครงการทั้งสิ้น 180 โครงการ โดยเสนอผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ในระดับแนวทางและแผนงานฯ

3) การประเมินประสิทธิภาพ ของแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 จะวิเคราะห์ผลผลิตหรือผลลัพธ์จากรายงานผลการดำเนินงานของโครงการและแนวทางการเทียบกับผลผลิตหรือผลลัพธ์เป้าหมายหรือตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดของโครงการและแนวทาง ซึ่งประกอบด้วย 8 เป้าหมาย 26 แนวทาง รวมจำนวนโครงการทั้งสิ้น 180 โครงการ โดยเสนอผลการประเมินประสิทธิภาพในระดับแนวทางและแผนงาน

4) การประเมินผลกระทบ ของแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคม

สูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 จะวิเคราะห์ผลอันสืบเนื่องมาจากผลิตหรือผลลัพธ์จากผลการดำเนินงานของโครงการและแนวต่อประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มอื่นๆ และการพัฒนาในมิติอื่นๆ ทั้งผลกระทบด้านบวกและด้านลบ เช่น ผลกระทบต่อประชาชน ผลกระทบต่อสังคมและผลกระทบต่อเศรษฐกิจ เป็นต้น โดยเสนอผลการประเมินผลกระทบในระดับแนวทางและแผนงานฯ

โดยแนวทางการวิเคราะห์จะใช้เกณฑ์ การประเมินเป้าหมาย (Goals) ทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้า (Inputs or resources) กิจกรรมหรือกระบวนการ (Activities or process) ผลลัพธ์ระยะสั้น (Short-term outcomes) และผลลัพธ์ระยะยาว (Long - term outcomes / performance) ตามแนวคิดตัวแบบการประเมินรูปแบบเหตุผล (Logic Model) และตัวแบบการประเมินแบบซิป (CIPP model)

1.7.2 การวิจัยเชิงปริมาณ

เป็นการศึกษาเพื่อประเมินประสิทธิผลและผลกระทบ ของแผนงานบูรณาการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 ในเชิงผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายและผลกระทบในมิติต่างๆของแผนงานฯ โดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในพื้นที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ประชากรตัวอย่างที่สำรวจแบ่งเป็น 2 กลุ่มตามเป้าหมายหลักของแผนงานฯ คือ ประชากรอายุ 25-59 ปีจำนวน 600 คน (ผลสัมฤทธิ์ด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัย) และประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป (ผลสัมฤทธิ์ด้านความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ สุขภาพ สังคมและสภาพแวดล้อม) จำนวน 600 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,200 คน
- การสำรวจด้วยแบบสอบถามครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศผ่านศูนย์ ศพส. 12 แห่ง คือ
ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ บ้านบางแค กรุงเทพฯ
ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ บ้านบางละมุง จังหวัดชลบุรี
ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ บ้านธรรมปกรณ์ (เชียงใหม่)
ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักซิณ จังหวัดยะลา
ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาสนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดนครพนม

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดสงขลา

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดปทุมธานี

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดลำปาง

โดยแต่ละแห่งจะรวบรวมข้อมูล ประชากรอายุ 25-59 ปี จำนวน 50 คน และ ประชากรอายุ 60 ปี 50 คน รวม 100 ตัวอย่างต่อพื้นที่

- แนวคำถาม (รายละเอียดในภาคผนวกที่ 2) จะพัฒนาโดยใช้เกณฑ์ ตัวชี้วัดเป้าหมายของแผนงานฯ ข้อคำถามจากการสำรวจประชากรสูงอายุของสำนักงานสถิติ และข้อคำถามประเมินภาวะพึ่งพิงตาม เกณฑ์ Katz Index เป็นต้น
- การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยนำเสนอผลในรูปสถิติพรรณนาด้วยค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดเป้าหมาย และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของแผนงานฯกับรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. 2560 และรายงานผลการศึกษาอื่นๆที่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนงานฯ ปี พ.ศ. 2560-2565 เพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์และผลกระทบของแผนงานฯ

1.7.3 การวิจัยเชิงคุณภาพ

เพื่อประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ผลกระทบ คุณภาพในการให้บริการและความพึงพอใจของผู้รับบริการ ตลอดจนกระบวนการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการจัดสนทนากลุ่มด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (รายละเอียดในภาคผนวกที่ 3) ซึ่งครอบคลุมผู้บริหารและผู้ดำเนินงานแผนงานฯ ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมหรือรับบริการของโครงการ และภาคีเครือข่ายที่ได้รับการสนับสนุนการดำเนินโครงการ ดังนี้

1) การสัมภาษณ์เชิงลึก โดยครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่มหลักคือ

- คณะผู้บริหารกรมกิจการผู้สูงอายุ ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานฯ
- ผู้แทนสำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะหน่วยงานเลขานุการร่วม
- ผู้แทนเจ้าภาพแนวทางของทุกแผนงานฯ เช่น กรมการแพทย์ กรมประชาสัมพันธ์ กรมการจัดหางาน และ กรมกิจการผู้สูงอายุ เป็นต้น

โดยแนวคำถาม พัฒนาตามแนวคิดตัวแบบการประเมินรูปแบบเหตุผล (Logic Model) ตัวแบบการประเมินแบบซิป (CIPP model) และตัวแบบการประเมินแบบ IPO (Input – Process – Output) มีองค์ประกอบ ได้แก่การประเมินเป้าหมาย (Goals) ทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้า (Inputs or

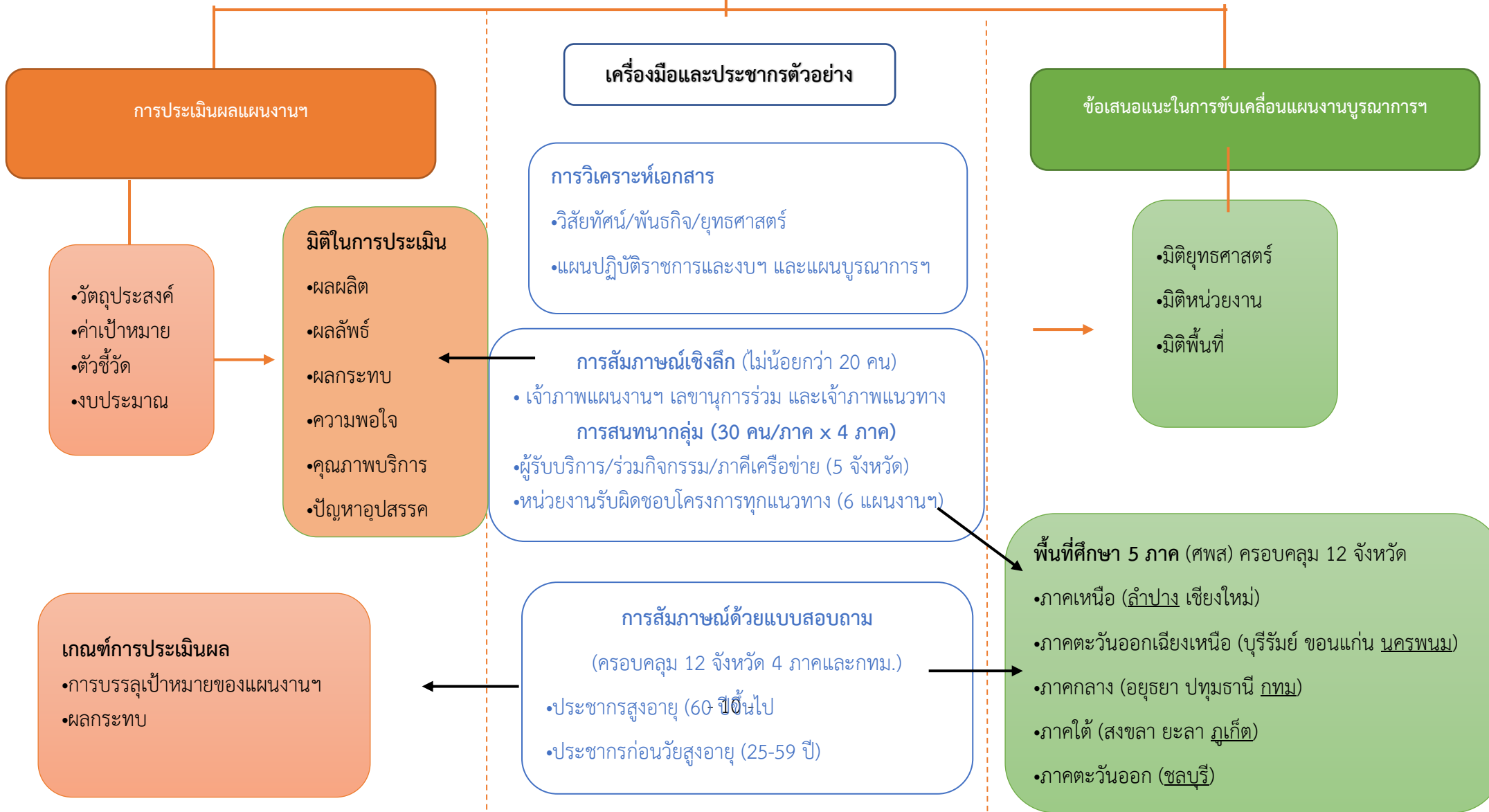
resources) กิจกรรมหรือกระบวนการ (Activities or process) ผลลัพธ์ระยะสั้น (Short-term outcomes) และผลลัพธ์ระยะยาว (Long - term outcomes / performance) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของแผนงานฯ กระบวนการขับเคลื่อนแผนงานฯ ปัจจัยความสำเร็จ ข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ จำนวนทั้งหมดไม่น้อยกว่า 20 คน

2) การจัดสนทนากลุ่ม ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่มหลักคือ

- ผู้รับบริการหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภาคีเครือข่ายที่ได้รับ การสนับสนุนการดำเนินโครงการโดยสุ่มเลือกให้ครอบคลุมทุกแผนงานฯ โดยจัดสนทนากลุ่มในพื้นที่ 5 จังหวัดซึ่งเป็นตัวแทนภาครวมกรุงเทพมหานคร คือ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี นครพนม ลำปาง และภูเก็ต กลุ่มละประมาณ 10-15 คน และจำนวนไม่น้อยกว่า 50 คนต่อจังหวัด โดยแนวคำถามครอบคลุมผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดเป้าหมายของแผนงานฯ ความพึงพอใจของผู้รับบริการหรือการเข้าร่วมกิจกรรม ผลกระทบ ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ร่วมกับการวิเคราะห์แก่นสาร (Thematic Analysis) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของแผนงานฯ กระบวนการขับเคลื่อนแผนงานฯ ปัจจัยความสำเร็จ ข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ
- หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม และผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการตามแผนงานฯ โดยสุ่มเลือกผู้แทนหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการจากทุกแนวทาง ของทั้ง 6 แผนงานฯ รวมทั้งหมด 6 กลุ่ม ทั้งนี้เกณฑ์การคัดเลือกผู้แทนโครงการภายใต้แต่ละแนวทางจะพิจารณาจาก ผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการภายใต้แนวทาง และผลการสัมภาษณ์เจ้าภาพแนวทาง โดยแนวคำถามครอบคลุม การประเมินเป้าหมาย (Goals) ทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้า (Inputs or resources) กิจกรรมหรือกระบวนการ (Activities or process) ผลลัพธ์ระยะสั้น (Short-term outcomes) และผลลัพธ์ระยะยาว (Long - term outcomes / performance) โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ร่วมกับการวิเคราะห์แก่นสาร (Thematic Analysis) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของแผนงานฯ กระบวนการขับเคลื่อนแผนงานฯ ปัจจัยความสำเร็จ ข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

1.8 กรอบแนวคิดการศึกษา

การติดตามและประเมินผลแผนงานบูรณาการฯ ปี พ.ศ. 2560-2565

1.9 ระยะเวลาดำเนินงาน

กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน 270 วัน ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2564 – 26 กันยายน 2565 โดยมีแผนการดำเนินงานดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงกิจกรรมการดำเนินงานตลอดทั้งโครงการ

กิจกรรมดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ 270 วัน								
	30	60	90	120	150	180	210	240	270
1. ศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง	√	√							
2. ศึกษาแผนงานฯ ปี พ.ศ. 2560-2565 และรายงานผลการดำเนินการรายปี									
3. ออกแบบวิธีการศึกษาการติดตาม ประเมินผล		√							
4. จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้บริหาร เจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องกับกรอบแนวทางการดำเนินโครงการฯ คัดเลือกพื้นที่ และโครงการเพื่อใช้ในการลงพื้นที่ศึกษา		√							
5. ดำเนินการวางแผนและประสานงาน การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และ กำหนดการประเมินผล			√						
6. ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ในพื้นที่ 12 จังหวัด (ศพส.) และ ประมวลผล				√	√				
7. สัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม กลุ่มเป้าหมาย					√	√			
8. ประมวลผลการศึกษาและจัดทำ รายงานผลการติดตามประเมินผลการ ดำเนินงาน แผนงานฯ พร้อม ข้อเสนอแนะและแนวปฏิบัติ						√			
9. วิพากษ์ผลการศึกษา / จัดประชุมชี้แจง (ร่าง) รายงานผลการศึกษาระดับสมบูรณ์							√		

กิจกรรมดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ 270 วัน								
	30	60	90	120	150	180	210	240	270
10 แก้ไขและส่งรายงานฉบับสมบูรณ์								√	√

1.10 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.10.1 ได้รายงานการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565

1.10.2 มีข้อเสนอเชิงนโยบาย และแนวปฏิบัติด้านการบูรณาการเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยและด้านผู้สูงอายุของประเทศไทย ใน 3 มิติ ได้แก่ มิติ ยุทธศาสตร์ (Agenda) มิติหน่วยงาน (Function) และมิติพื้นที่ (Area)

บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและการทบทวนเอกสาร

2.1 การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management)

การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ถูกนำมาใช้ในระบอบราชการไทย นับแต่มีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ซึ่งให้มีการปรับปรุงระบบบริหารราชการเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและการให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด โดยผลสัมฤทธิ์คือ ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) โดยกำหนดให้การบริหารราชการแนวทางใหม่ต้องมีการจัดทำนโยบาย เป้าหมาย และแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถประเมินผลการปฏิบัติราชการในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจน มีการกำหนดให้มีรูปแบบการบริหารใหม่ โดยกระทรวงสามารถแยกส่วนราชการจัดตั้งเป็นหน่วยงานตามภาระหน้าที่ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและสอดคล้องกับเป้าหมายของงานที่จะต้องปฏิบัติและจัดให้มีกลุ่มภารกิจของส่วนราชการต่างๆ ที่มีงานสัมพันธ์กัน เพื่อที่จะสามารถวางเป้าหมายร่วมกันได้ และมีผู้รับผิดชอบการบริหารงานของกลุ่มภารกิจนั้นโดยตรง รวมทั้งให้มีการประสานการปฏิบัติงาน และการใช้งบประมาณ เพื่อที่จะให้การบริหารงานของทุกส่วนราชการบรรลุเป้าหมาย ของกระทรวงได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดความซ้ำซ้อน มีการมอบหมายงานเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ ประกอบกับประเทศไทยเริ่มนำแนวคิดรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) มาใช้ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้บรรจุรางวัลคุณภาพแห่งชาติไว้ในแผนยุทธศาสตร์การเพิ่มผลผลิตของประเทศ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ต่อเนื่องมาจนถึงฉบับที่ 11 และจะต่อไปในฉบับที่ 12 โดยมีสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเผยแพร่ สนับสนุน และผลักดันให้องค์กรต่างๆ ทั้งภาคการผลิตและการบริการนำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติไปพัฒนาขีดความสามารถด้านบริหารจัดการองค์กรให้มีวิธีปฏิบัติและผลการดำเนินการเทียบในระดับมาตรฐานโลก

แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ถูกนำมาปรับใช้โดยมีเหตุผลหลักที่สำคัญ คือแก้ปัญหาของระบบราชการไทยที่มีหลายประการและสั่งสมมานาน และกระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการมุ่งเน้นสู่ความเป็นเลิศ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การลดความเหลื่อมล้ำที่เน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน และ

ทั่วถึงเป็นธรรม การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้ปัจจัยต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมภายในของประเทศ ตลอดจนความต้องการและความคาดหวังต่อการได้รับบริการจากภาครัฐเพิ่มสูงขึ้น²

การบริหารราชการแนวใหม่จึงมุ่งเน้นพัฒนาระบบราชการเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐปรับปรุงการทำงาน และยกระดับการบริหารและจัดการให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และมีการนำแนวคิดและเครื่องมือการบริหารและจัดการสมัยใหม่เข้ามาใช้ในภาคราชการ ภายใต้การประยุกต์ใช้จากหลักการบริหารของภาคธุรกิจ เช่น การบริหารเชิงยุทธศาสตร์ การลดขั้นตอนการทำงาน การประเมินความพึงพอใจ คำรับรองการปฏิบัติราชการ ให้หน่วยงานทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงการบริหารความเสี่ยง การพัฒนาระบบสารสนเทศ เป็นต้น ทำให้ขีดความสามารถของภาครัฐมีระดับดีขึ้น³ และปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภาครัฐโดยนำหลักการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการและแสวงหาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยการนำเอาแนวทางหรือวิธีการบริหารงานของภาคเอกชนมาปรับใช้กับการบริหารงานภาครัฐ เช่น การบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การบริหารงานแบบมืออาชีพ การให้ความสำคัญต่อค่านิยม จรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนทั้งการมุ่งเน้นให้บริการแก่ประชาชนโดยคำนึงถึงคุณภาพเป็นสำคัญ⁴

² ฉัตรชัย นาถাঁพลอย.2563. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่. วารสารศิลปะศาสตร์ราชชมงคลสุวรรณภูมิ ปีที่ 2 ฉบับที่ 2

³ สรรวิชัย เปรมชื่น.2559. คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐในระบบราชการไทย. สมาคมส่งเสริมคุณภาพแห่งประเทศไทย กระทรวงอุตสาหกรรม

⁴ บุญเกียรติ การเวกพันธุ์ และคณะ. การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่. สถาบันพระปกเกล้า. สืบค้นเมื่อ 18 พฤษภาคม 2564. จาก.

<http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9A%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%90%E0%B9%81%E0%B8%99%E0%B8%A7%E0%B9%83%E0%B8%AB%E0%B8%A1%E0%B9%88>

2.2 แนวคิดเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award, PQMA)

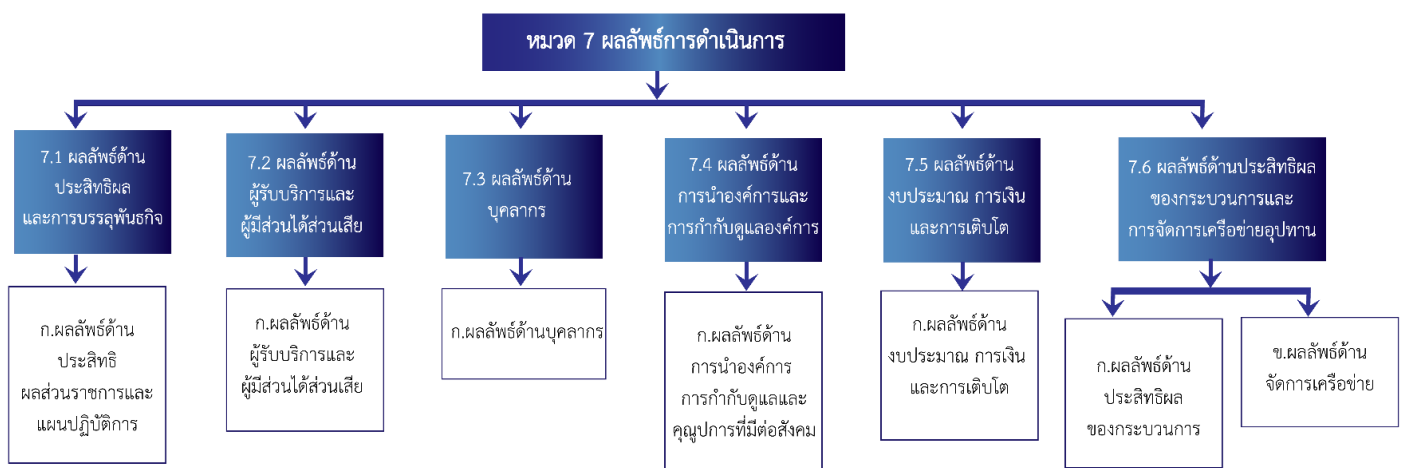
จากการจัดให้มีรางวัลคุณภาพแห่งชาติขึ้นมา ทำให้ขยายไปสู่แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐตามมาด้วย โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้นำรางวัลคุณภาพแห่งชาติเข้ามาเผยแพร่ในระบบราชการไทย และต่อมาได้มีการคิดค้นและประยุกต์แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) ขึ้น โดยกำหนดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ให้เป็นเครื่องมือการพัฒนากองการตามยุทธศาสตร์หลักในการยกระดับคุณภาพระบบราชการไทยให้มีศักยภาพและขีดความสามารถเทียบเท่าระดับสากล โดยในช่วงแรก (พ.ศ. 2551-2555) มีวัตถุประสงค์ต้องการให้ส่วนราชการมีการปรับปรุงตนเองอย่างรอบด้านและต่อเนื่อง มีขีดสมรรถนะสูง มีวิสัยทัศน์และความรับผิดชอบต่อสังคมให้ความสำคัญกับประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพเพื่อส่งมอบบริการที่ดีให้กับประชาชน ส่งเสริมให้ข้าราชการพัฒนาตนเองมีความคิดริเริ่มและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องวางแผนและตัดสินใจอย่างมีเหตุผลโดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศ และทำงานโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามกรอบแนวคิดการพัฒนาและวงจรคุณภาพการบริการภาครัฐ โดยในปีงบประมาณพ.ศ. 2553 มีการวัดความสำเร็จของการดำเนินการ ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน เพื่อให้สามารถพัฒนายกระดับคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้ส่วนราชการมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการพัฒนายกระดับคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐและมีหน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่า 140 กรม และจังหวัด 77 จังหวัด และสถาบันอุดมศึกษา 12 แห่ง ได้นำหลักการของ TQA ไปใช้ให้ประสบความสำเร็จ

ปัจจุบัน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) มาใช้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ส่วนราชการนำไปใช้ในการประเมินองค์การด้วยตนเอง ที่ครอบคลุมภาพรวมในทุกมิติ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล โดยมุ่งเน้นให้ หน่วยงานราชการปรับปรุงองค์การอย่างรอบด้านและต่อเนื่องครอบคลุมทั้ง 7 ด้าน ประกอบด้วย (1) การนำองค์การ เป็นการประเมินการดำเนินการของผู้บริหารในเรื่องวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ค่านิยม ความคาดหวังในผลการดำเนินการ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การสร้างนวัตกรรม และการเรียนรู้ในส่วนราชการ การกำกับดูแลตนเองที่ดี และดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน (2) การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ เป็นการประเมินวิธีการกำหนดและถ่ายทอดประเด็นยุทธศาสตร์เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์หลัก และแผนปฏิบัติการ เพื่อนำไปปฏิบัติและวัดผลความก้าวหน้าของการดำเนินการ (3) การให้ความสำคัญกับ

ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการประเมินการกำหนดความต้องการ ความคาดหวัง และความนิยม ชมชอบ การสร้างความสัมพันธ์ และการกำหนดปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจ (4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้เป็นการประเมินการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศ และการจัดการความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงผลการดำเนินงาน ขององค์กร (5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคลเป็นการประเมินระบบงาน ระบบการเรียนรู้ การสร้างความผูกพันและความจงใจของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรพัฒนาตนเองและใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ตามทิศทางขององค์กร (6) การจัดการ กระบวนการ เป็นการประเมินการจัดการกระบวนการ การให้บริการ และกระบวนการอื่นที่ช่วยสร้างคุณค่าแก่ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกระบวนการสนับสนุน เพื่อให้บรรลุพันธกิจขององค์กร และ (7) ผลลัพธ์ การดำเนินการ เป็นการประเมินผลการดำเนินการและแนวโน้มของส่วนราชการในมิติด้านประสิทธิผล มิติด้านคุณภาพ การให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพ และมิติด้านการพัฒนาองค์กร ทั้งนี้ลักษณะเด่นของเกณฑ์ PMQA มีการประยุกต์สาระสำคัญของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เข้ามาไว้ครบถ้วน

จากเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ.2562 กำหนดให้ลักษณะสำคัญขององค์กรตามเกณฑ์คุณภาพประกอบด้วย 7 หมวด คือ หมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ หมวด 3 ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมวด 5 บุคลากร หมวด 6 การปฏิบัติการ และหมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ ซึ่งการประเมินผลการดำเนินงานที่เน้นผลลัพธ์การดำเนินการสามารถจำแนกออกเป็น 6 มิติ⁵ ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ประเภทผลลัพธ์การดำเนินการ

⁵ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ(ก.พ.ร.).2562. เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ.2562

1. ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลและการบรรลุพันธกิจ

ก. ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลส่วนราชการและแผนปฏิบัติการ

(1) ด้านผลผลิตและการบริการตามพันธกิจหลักของส่วนราชการ

- ตัววัดหรือตัวชี้วัดที่สำคัญของการดำเนินการตามพันธกิจหลักของส่วนราชการ ให้เปรียบเทียบผลลัพธ์ดังกล่าวกับผลการดำเนินการของคู่แข่ง และ/หรือส่วนราชการอื่น ๆ ที่มีการดำเนินงานที่คล้ายคลึงกัน
- ตัววัดหรือตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการด้านการบูรณาการกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกันในการให้บริการ หรือการปฏิบัติงาน

(2) ด้านการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ

- ตัวชี้วัดที่สำคัญของการบรรลุยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการของส่วนราชการ
- ตัวชี้วัดที่สำคัญของการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสมรรถนะหลักของส่วนราชการ

2. ผลลัพธ์ด้านผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ก. ผลลัพธ์ด้านผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(3) ความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- ตัวชี้วัดที่สำคัญของด้านความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เปรียบเทียบผลลัพธ์ดังกล่าวกับระดับความพึงพอใจของคู่แข่งและส่วนราชการอื่นที่มีบริการที่คล้ายคลึงกัน

(4) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- ตัวชี้วัดที่สำคัญด้านการให้ความสำคัญและการสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. ผลลัพธ์ด้านบุคลากร

ก. ผลลัพธ์ด้านบุคลากร

(5) ขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร

(6) บรรยากาศการทำงาน

(7) การทำให้บุคลากรมีความผูกพัน

(8) การพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาผู้นำของส่วนราชการ

4. ผลลัพธ์ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแลองค์การ

ก.ผลลัพธ์ด้านการนำองค์การ การกำกับดูแลและคุณูปการที่มีต่อสังคม

(9) การนำองค์การ

- ตัวชี้วัดที่สำคัญของการสื่อสารของผู้บริหารของส่วนราชการการสร้าง ความผูกพันกับบุคลากร และผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อถ่ายทอดวิสัยทัศน์และค่านิยมสู่การปฏิบัติ การกระตุ้นให้เกิดการสื่อสารในลักษณะสองทิศทาง และการทำให้เกิดการปฏิบัติอย่างจริงจัง

(10) การกำกับดูแลองค์การ

- ตัวชี้วัดสำคัญด้านการกำกับดูแลส่วนราชการและความรับผิดชอบด้านการเงินทั้งภายในและภายนอก

(11) กฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับ

- ตัวชี้วัดสำคัญด้านการปฏิบัติตามหรือปฏิบัติได้เหนือกว่าข้อกำหนดด้านกฎระเบียบข้อบังคับและกฎหมาย

(12) การประพฤติปฏิบัติตามหลักนิติธรรม ความโปร่งใส และจริยธรรม

- ตัวชี้วัดสำคัญของการประพฤติปฏิบัติตามหลักนิติธรรม ความโปร่งใส และมีจริยธรรม
- ตัวชี้วัดที่สำคัญของความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อผู้บริหารของส่วนราชการและต่อระบบการกำกับดูแลส่วนราชการ
- ตัวชี้วัดสำคัญของพฤติกรรมที่ละเมิดการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม

(13) สังคมและชุมชน

- ตัวชี้วัดที่สำคัญด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมของส่วนราชการแล้วส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม การสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้กับชุมชน

5. ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน และการเติบโต

ก.ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน และการเติบโต

(14) ผลการดำเนินการด้านงบประมาณ และการเงิน

- ตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการด้านงบประมาณ และการเงิน รวมถึงตัววัดโดยรวมด้านการบริหารงบประมาณ
- ตัวชี้วัดที่สำคัญของผลตอบแทนจากโอกาสเชิงยุทธศาสตร์ และผลการดำเนินการด้านกองทุน

(15) การเติบโต

- ตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการเติบโตของส่วนราชการและการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

6. ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการและการจัดการเครือข่ายอุปทาน

ก.ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการ

(16) ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของกระบวนการ

- ตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการด้านการปฏิบัติการของกระบวนการทำงานและกระบวนการสนับสนุนที่สำคัญ รวมทั้งคุณภาพ รอบเวลา การปรับปรุง การลดต้นทุนและตัววัดอื่นๆ ที่เหมาะสมด้านประสิทธิผล ประสิทธิภาพ และนวัตกรรมของกระบวนการ

(17) การเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน

- ตัวชี้วัดที่สำคัญของประสิทธิผลของส่วนราชการในด้านความปลอดภัยและการเตรียมพร้อมต่อภัยและภาวะฉุกเฉิน

ข.ผลลัพธ์ด้านจัดการเครือข่าย

(18) การจัดการเครือข่ายอุปทาน

- ตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการด้านเครือข่ายอุปทาน เช่น การมีส่วนร่วมของเครือข่ายอุปทานที่สนับสนุนให้การดำเนินงานของส่วนราชการบรรลุผล

2.3 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานของส่วนราชการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการให้บริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ และเกิดความคุ้มค่า ในหมวดที่ 3 การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ หมวดที่ 4 การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ และ หมวด 8 การประเมินผลการปฏิบัติราชการ

หมวดที่ 3 การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

มาตรา 9 (3) “ส่วนราชการต้องจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น ซึ่งต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่ ก.พ.ร. กำหนด”

หมวดที่ 4 การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

มาตรา 20 “เพื่อให้การปฏิบัติราชการภายในส่วนราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนราชการกำหนดเป้าหมาย แผนการทำงาน ระยะเวลาแล้วเสร็จของงานหรือโครงการ และงบประมาณที่จะต้องใช้ในแต่ละงานหรือโครงการ และต้องเผยแพร่ให้ข้าราชการและประชาชนทราบทั่วกันด้วย”

มาตรา 21 “ในส่วนราชการจัดทำบัญชีต้นทุนในการบริการสาธารณะแต่ละประเภทขึ้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด”

มาตรา 22 “ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานประมาณร่วมกันจัดให้มีการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจของรัฐที่ส่วนราชการดำเนินการอยู่ เพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีสำหรับเป็นแนวทางในการพิจารณาว่าภารกิจใดสมควรจะได้ดำเนินต่อไปหรือยุบเลิก และเพื่อประโยชน์ ในการจัดตั้งงบประมาณของส่วนราชการในปีต่อไป ทั้งนี้ ตามระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา 23 “ในการจัดซื้อหรือจัดจ้าง ให้ส่วนราชการดำเนินการโดยเปิดเผยและเที่ยงธรรม โดยพิจารณาถึงประโยชน์และผลเสียทางสังคม ภาระต่อประชาชน คุณภาพ วัตถุประสงค์ที่จะใช้ ราคาและประโยชน์ระยะยาวของส่วนราชการที่จะได้รับประกอบกัน”

หมวดที่ 8 การประเมินผลการปฏิบัติราชการ

มาตรา 45 “นอกจากจัดให้มีการประเมินผลตาม มาตรา 9(3) แล้ว ให้ส่วนราชการจัดให้มีคณะผู้ประเมินอิสระ ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ ความคุ้มค่าในภารกิจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ ก.พ.ร. กำหนด”

2.4 แนวคิดการประเมินผล

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตัดสินหรือสรุปผลที่ได้จากการวัด ทั้งที่เป็น ปริมาณหรือคุณภาพว่าสิ่งนั้นดีมากขึ้นน้อยเพียงใด มีคุณค่าอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่ตั้งไว้

การประเมินผล หมายถึง การประเมินแผนงาน การดำเนินงาน และผลลัพธ์ อย่างเป็นระบบ และตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน หรือโครงการที่กำลังดำเนินงานอยู่หรือเสร็จสมบูรณ์แล้ว โดยวัตถุประสงค์ ของการประเมิน คือ เพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องและการบรรลุวัตถุประสงค์ ประสิทธิภาพของการพัฒนา ประสิทธิภาพ ผลกระทบ และความยั่งยืน

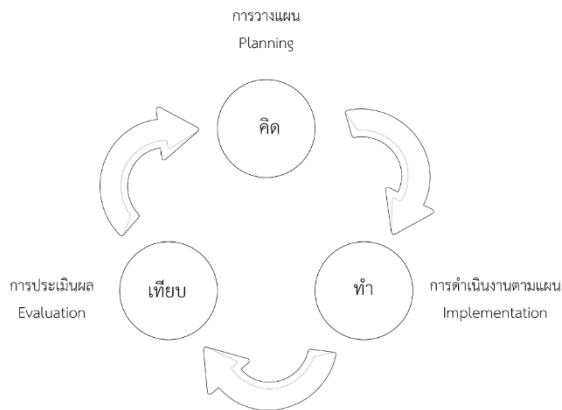
การประเมินผลโครงการ⁶ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และนำผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ

การประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร (Management Process)⁷ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ 1.การวางแผน(Planning) 2.การดำเนินงานตามแผน(Implementation) และ 3. การประเมินผล (Evaluation) การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนในกระบวนการบริหารดังกล่าวจะต่อเนื่องกันเป็นวงจร จนกว่าโครงการนั้นจะบรรลุวัตถุประสงค์ ดังภาพที่ 2

⁶ <https://panchalee.wordpress.com/2009/04/28/project-evaluation1/>

⁷ เกษม ศิริสุขโขดม.2550 การประเมินผลโครงการ ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ภาพที่ 2 กระบวนการบริหาร (Management Process)

การประเมินผลจึงประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. ต้องมีงานหรือโครงการที่จะประเมิน
2. งานหรือโครงการนั้นๆ จะต้องมีการวางแผน (Project Planning) คือ ต้องมีการกำหนด ขั้นตอนการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาทำงาน กำหนดเป้าหมายในระดับต่างๆ กำหนดแผนปฏิบัติงาน (Operation Plan) เป็นต้น
3. ต้องมีการวัดผลทั้งในด้าน Quality และ Quantity ในระดับต่างๆ เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้เดิม
4. จะต้องมีระบบการ Feed Back ที่มีประสิทธิภาพ เพราะ Feed Back System นี้เป็นหัวใจของการประเมินผลโครงการ การประเมินผลจะสำเร็จสมบูรณ์ไม่ได้หากขาดระบบการ Feed Back ที่ดีและมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมายของการประเมินผล⁸ จุดมุ่งหมายของการประเมินผลก็เพื่อวัดผลกระทบของโครงการ เทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในฐานะเป็นมรรควิธีที่นำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและการปรับปรุงโครงการในอนาคต

⁸ เกษม ศิริสุขโตม.2550 การประเมินผลโครงการ ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2.5 แนวทางการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของรัฐ⁹

การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ยึดหลักการดำเนินงานที่มีมาตรฐานและมีวิธีวัดผลงานที่ชัดเจน มีการควบคุมผลผลิตและความประหยัดในการใช้ทรัพยากรส่งผลให้ภาครัฐปรับแนวความคิดเกี่ยวกับภาระรับผิดชอบของหน่วยงาน จากที่เน้นการควบคุมและดำเนินการ มาเป็นการกำกับดูแลและอำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้รับบริการที่ดี มีคุณภาพ ขณะเดียวกันมีการปรับกลยุทธ์การบริหารจัดการไปสู่การบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์มากขึ้น จากเดิมที่เน้นการปฏิบัติตามกฎระเบียบและหลักเกณฑ์ข้อบังคับ ไปเป็นการให้ความสำคัญกับภาระรับผิดชอบต่อผลงาน (Performance Based Accountability) มากขึ้น โดยมุ่งประเมินผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) จากการบริการงานที่เกิดขึ้นว่า เกิดความคุ้มค่าของเงิน (Value for Money) หรือไม่ รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากน้อยเพียงใด

การพัฒนาระบบราชการไทย โดยประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย(พ.ศ.2546-2550) เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาระบบราชการไทย ในการนี้ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ตามเงื่อนไขของมาตรา 3/1 วรรคท้ายแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือผลักดันแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทยไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าประสงค์ดังกล่าว

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติของส่วนราชการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถวัดความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจ โดยกำหนดให้ส่วนราชการต้องปฏิบัติตามหลักความคุ้มค่าที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันใน 3 มาตรา คือ มาตรา 21 มาตรา 22 และมาตรา 23

ขอบเขตและกรอบการประเมินความคุ้มค่า

1.ขอบเขตการประเมินความคุ้มค่า การประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของรัฐ ควรดำเนินการเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ เพื่อประเมินว่าภารกิจนั้นมีผลสัมฤทธิ์คุ้มค่าหรือไม่ เพียงใด เพื่อเป็นบทเรียนต่อไป โดยมีขอบเขตดังนี้

(1) **หน่วยของการประเมิน** การประเมินความคุ้มค่าเป็นการประเมินการปฏิบัติภารกิจในหน่วยงานระดับกรม อย่างไรก็ตาม หลักการในการประเมินสามารถประยุกต์ใช้ได้ ทั้งในระดับกรม กลุ่มภารกิจ หรือกระทรวง

⁹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. คู่มือการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจภาครัฐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2553)

(2) **ภารกิจที่ต้องประเมิน** ให้ความสำคัญเฉพาะภารกิจหลัก (Core Business) ของหน่วยงาน โดยหน่วยงานต้องเป็นผู้กำหนดด้วยตนเองว่า ภารกิจหลักและผลผลิตหลักของหน่วยงานคืออะไร ซึ่งภารกิจหลักและผลผลิตหลัก ตามกรอบที่ สำนักงาน ก.พ.ร.และสำนักงานงบประมาณกำหนด หมายถึงดังนี้

1) ภารกิจหลักหรืองานหลัก เป็นภารกิจที่ส่วนราชการ (กรม) ต้องดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์ เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือ ข้อบังคับ นอกจากนี้ภารกิจหลักรวมถึงภารกิจอื่นที่หน่วยงานเหนือขึ้นไปมอบหมายให้ปฏิบัติเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องเกินกว่า 3 ปี ในการผลักดันให้เกิดการปฏิบัติภารกิจ หน่วยงานต้องมีการจัดทำยุทธศาสตร์และ แผนงานหรือแผนปฏิบัติการรองรับอย่างชัดเจน ทั้งนี้ ภารกิจของส่วนราชการสามารถแบ่งอย่างกว้างๆได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 การให้บริการสาธารณะ ซึ่งประชาชนเป็นผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง อาทิ บริการทำบัตรประชาชน การศึกษาและการฝึกอบรมอาชีวะ บริการในกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

1.2 บริการด้านการพัฒนาและความมั่นคง โดยประชาชนเป็นผู้ได้รับประโยชน์โดยอ้อม เช่น การจัดทำแผนพัฒนา การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี การป้องกันประเทศ เป็นต้น

2) ผลผลิตหลัก ผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติภารกิจหลักของหน่วยงาน ทั้งที่มีลักษณะเป็นงานหรือโครงการ ผลผลิตดังกล่าวเป็นการบริการที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานของรัฐ ทั้งในรูปแบบของการให้บริการโดยตรง หรือโดยการใช้วัสดุสิ่งของและสิ่งก่อสร้าง เพื่อนำไปใช้ในการให้บริการแก่ประชาชน องค์กรภายนอก หน่วยงานนั้น นอกจากนี้ ผลผลิตดังกล่าวต้องสอดคล้องตามที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบ พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือ พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

3) โครงการสำคัญเพื่อผลักดันภารกิจ การปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการให้บรรลุผลสำเร็จ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติ จำเป็นต้องประเมินความคุ้มค่าของโครงการนั้นๆ ตลอดจนการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ/ยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงให้โครงการดังกล่าวให้มีความคุ้มค่ามากยิ่งขึ้น หรือยกเลิกโครงการที่ให้ความคุ้มค่าหรือไม่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์หรือยุทธศาสตร์ของส่วนราชการนั้น

โครงการที่ส่วนราชการต้องนำมาประเมินความคุ้มค่า จะต้องมีความสำคัญ เช่น เป็นโครงการที่เป็นเงื่อนไขความสำเร็จของการปฏิบัติภารกิจหรือยุทธศาสตร์ หรือเป็นโครงการที่มีวงเงินลงทุนสูงหรือมีผลกระทบต่อประชาชนสูง

กรอบการประเมินความคุ้มค่า เพื่อให้การประเมินความคุ้มค่าเป็นเครื่องมือใช้ประกอบการพิจารณาทางเลือกในการปฏิบัติภารกิจที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด การประเมินจึงครอบคลุมประเด็นสำคัญใน 3 มิติ ได้แก่ มิติประสิทธิผล มิติประสิทธิภาพ และมิติผลกระทบ ซึ่งมีความหมายและตัวอย่างตัวชี้วัด ดังนี้

(1) ประสิทธิภาพการปฏิบัติภารกิจ มีการประเมิน 2 เรื่อง

1) การบรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติภารกิจ หมายถึง การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติภารกิจ ซึ่งเป็นได้ทั้งสิ่งของหรือบริการ เทียบกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในกรอบระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ เพื่อประเมินระดับความสำเร็จในการทำงานว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ได้เพียงใด และหากเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติภารกิจนั้นต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมด จะเรียกว่าประสิทธิผลของค่าใช้จ่าย (Cost-effectiveness)

2) ความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากผลผลิต เป็นการประเมินระดับความพอใจของผู้รับบริการ และผู้ใช้ประโยชน์จากผลผลิตที่ภาครัฐเป็นผู้จัดทำ โดยผู้ใช้ประโยชน์ อาจหมายถึงประชาชนหรือหน่วยงานอื่น ที่ได้รับประโยชน์โดยตรง ในการวัดความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้ใช้ประโยชน์จากผลผลิต จะประกอบด้วยด้าน คุณภาพผลผลิตและบริการ การวัดผลประโยชน์ที่กลุ่มเป้าหมายได้รับ จึงเป็นการวัดผลลัพธ์ (Outcome) ในระดับประสิทธิผล ส่วนการวัดความพึงพอใจในกระบวนการให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายซึ่งนิยมใช้โดยทั่วไปนั้น จะเป็นการวัดประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน

ตัวชี้วัดเพื่อประเมินประสิทธิผล ดังนี้

- ระดับความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย พิจารณาว่าผลการปฏิบัติภารกิจสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลักได้เพียงใด ในระยะยาวหากหน่วยงานมีการคำนวณการบรรลุวัตถุประสงค์หรือประสิทธิผลเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่าย (Cost-effectiveness) อย่างต่อเนื่อง สามารถนำข้อมูลไปใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบว่าแนวทางการดำเนินงานใหม่จะมีประสิทธิผลต่อค่าใช้จ่ายต่ำกว่าเดิมหรือไม่ ควรเลือกแนวทางการดำเนินงานในลักษณะใดเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด แต่มีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด
- ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อผลประโยชน์จากการใช้บริการ ประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อผู้ให้บริการ ซึ่งหน่วยงานผู้ให้บริการจะเป็นผู้กำหนดกลุ่มผู้รับบริการ และประเมินตามประเด็นที่ต้องการทราบ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงการดำเนินงาน

(2) **ประสิทธิภาพการปฏิบัติการ** เป็นการประเมินความสอดคล้องของการใช้ทรัพยากรและกระบวนการการทำงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตตามวัตถุประสงค์ โดยทั่วไปจะนำผลผลิตที่ได้เปรียบเทียบกับปัจจัยการผลิต นอกจากนี้การประเมินประสิทธิภาพ ยังรวมถึงการหาทรัพยากรที่ได้มาตรฐาน และมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม รวมทั้งมีกระบวนการทำงานที่ประหยัดทรัพยากร ดังนั้น ประเด็นการประเมินแบ่งออกเป็น 2 เรื่อง

1) **ประสิทธิภาพการผลิต** คือ ความสอดคล้องของการใช้ทรัพยากรที่เป็นปัจจัย (Input) กระบวนการดำเนินการ (Process) และผลผลิต (Output) เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของภารกิจ ซึ่งประเด็นในการพิจารณาแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มหลัก ดังนี้

1.1 ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม เช่น การผลิต ผลผลิตโดยใช้ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแผนที่กำหนด หรือผลิตภาพของการใช้ปัจจัยการผลิตสูงกว่าแผนที่กำหนด การรายงานและการปรับปรุงการดำเนินงาน เป็นต้น

1.2 การปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน เช่น การมีทางเลือกอื่น ๆ ในการดำเนินงาน การปรับปรุงวิธีการทำงานที่มีอยู่ การใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรแทนคน ความพยายามอย่างต่อเนื่องในการลดต้นทุนปัจจัยการผลิต เป็นต้น

1.3 ระบบการจัดการและการปฏิบัติงาน เช่น การจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรระบบและกระบวนการในการทำงาน การดำเนินการตรวจสอบและควบคุม เป็นต้น

1.4 สิ่งแวดล้อมในการทำงาน เช่น การเห็นความสำคัญของประสิทธิภาพ การมุ่งเน้นลูกค้าและการบริการ การมีความเชื่อถือได้ การมีระบบให้กำลังใจและประกาศความดีความชอบ การปฏิบัติงานในแนวทางที่มาจากความเห็นชอบร่วมกัน เป็นต้น

2) **การประหยัด** คือ การจัดหาทรัพยากรในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสมด้วยต้นทุนที่ต่ำสุด ซึ่งประเด็นในการประเมิน เช่น การลดค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการ ค่าใช้จ่ายในการจัดหาปัจจัยการผลิต เป็นต้น

ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรในมิติต่างๆ โดยนำลักษณะการดำเนินงานและผลผลิตที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อสะท้อนถึงควมมีประสิทธิภาพได้อย่างชัดเจน

ต้นทุนต่อหน่วย ประเมินต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงตามหลักเกณฑ์ของกรมบัญชีกลางโดยเปรียบเทียบกับต้นทุนที่ประมาณการไว้ในขั้นตอนวางแผนว่าสูงหรือต่ำกว่า เพราะเหตุใด

สัดส่วนผลผลิตต่อทรัพยากร ประเมินผลผลิตของการใช้ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิด เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม ซึ่งจะช่วยให้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง

สัดส่วนเวลาที่ใช้จริงในการให้บริการเปรียบเทียบกับระยะเวลาที่กำหนด เป็นการวิเคราะห์ถึงความรวดเร็วในการทำงานอันเกิดจากการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการ

คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดตามคู่มือการประกันคุณภาพและควบคุมคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ถึงคุณภาพในการให้บริการ โดยมีการจัดทำมาตรฐานคู่มือการประกันคุณภาพและควบคุมคุณภาพที่หน่วยงานหรือกระทรวงกำหนด

ปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับแผน เป็นการวิเคราะห์ถึงความก้าวหน้าในการดำเนินการนำส่งผลผลิต

ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อกระบวนการให้บริการ เป็นการประเมินของผู้รับบริการต่อผู้ให้บริการ ซึ่งหน่วยงานผู้ให้บริการ ซึ่งหน่วยงานผู้ให้บริการจะเป็นผู้กำหนดกลุ่มผู้รับบริการ และประเมินตามประเด็นที่ต้องการทราบ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงกระบวนการให้บริการ

(3) ผลกระทบ เป็นผลอันสืบเนื่องจากการปฏิบัติงาน ทั้งที่คาดหวังหรือตั้งใจ และไม่ได้คาดหวัง ทั้งที่เกิดขึ้นระหว่างหรือหลังการปฏิบัติงาน ที่อาจกระทบต่อการพัฒนาในมิติอื่น หรือการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น หรือประชาชนทั้งที่เป็นกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มอื่น ทั้งในและนอกพื้นที่ การวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามพันธกิจของส่วนราชการในสังกัดรัฐสภา ครอบคลุมถึงผลกระทบทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งผลกระทบด้านบวกและด้านลบ ในมิติที่สามารถประเมินในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ซึ่งมีประเด็นต่างๆดังนี้

1) ผลกระทบต่อประชาชน ได้แก่ ผลกระทบที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินงานตามพันธกิจของส่วนราชการ ที่เป็นประโยชน์และความพึงพอใจ เช่น ประชาชนนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง และแนวทางปฏิรูปประเทศไทยอย่างถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ไปพัฒนากิจกรรมระดับชุมชน ประชาชน

2) ผลกระทบต่อสังคม ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดแก่สังคมจากการดำเนินงานตามพันธกิจของส่วนราชการ ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโครงสร้างทางสังคม วิถีชีวิต อาชีพ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา

ชุมชน และการสร้างความเป็นธรรมให้สังคม ซึ่งเป็นผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติ หรือกฎหมายที่ผ่านกระบวนการทางนิติบัญญัติที่ส่วนราชการเป็นผู้สนับสนุนในกระบวนการทางนิติบัญญัติดังกล่าว

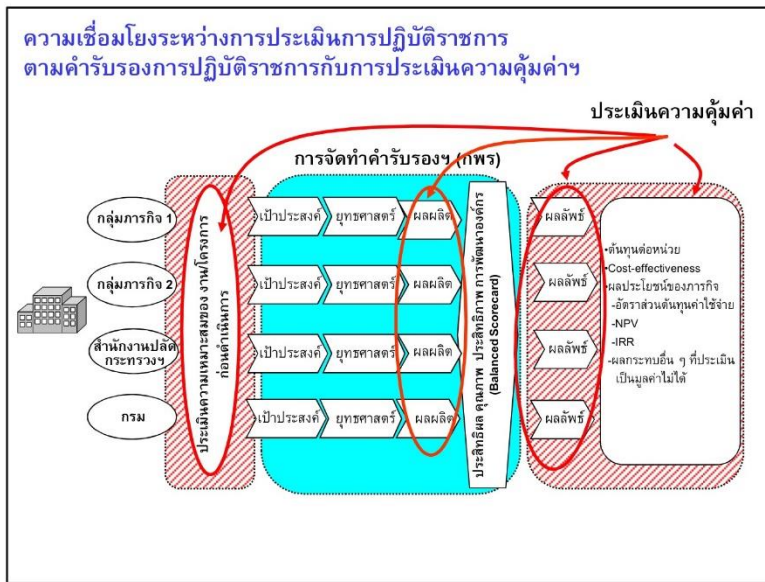
3) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานตามพันธกิจของส่วนราชการ เช่น ด้านมลภาวะ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านระบบนิเวศน์และด้านภูมิสถาปัตยกรรม เป็นต้น

4) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ได้แก่ ผลกระทบต่อรายได้ประชาชาติ/การขยายตัวทางเศรษฐกิจ การสร้างความเป็นธรรมและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ (ระดับราคาสินค้า ดุลบัญชีเดินสะพัด ดุลการค้า การกีดกันการค้า) และการกระจายรายได้ ซึ่งเป็นผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติหรือกฎหมายที่ผ่านกระบวนการทางนิติบัญญัติที่ส่วนราชการเป็นผู้สนับสนุนในกระบวนการทางนิติบัญญัติดังกล่าว

5) ผลกระทบด้านอื่นๆ เช่น ด้านการเมือง และความมั่นคงของประเทศ

ความเชื่อมโยงระหว่างการประเมินผลการปฏิบัติราชการและการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของรัฐ โดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดเรื่องการประเมินผลการปฏิบัติราชการและการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของรัฐ ที่เชื่อมโยงกันโดยการประเมินผลการปฏิบัติราชการ (มาตรา 45-49) ยึดเป้าประสงค์และยุทธศาสตร์ ของหน่วยงานเป็นกรอบในการประเมิน เน้นใน 4 มิติ คือ ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ คุณภาพของการให้บริการ ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และการพัฒนาองค์กร ในขณะที่การประเมินความคุ้มค่า (มาตรา 22) เป็นการประเมินในระดับประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และผลกระทบ ซึ่งเชื่อมโยงต่อยอดจากการประเมินการปฏิบัติราชการ หน่วยงานสามารถนำข้อมูลจากการประเมินผลการปฏิบัติราชการมาใช้ในการประเมินความคุ้มค่าได้ ดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ความเชื่อมโยงระหว่างการประเมินผลการปฏิบัติราชการและการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของรัฐ

ตัวแบบเหตุผล (Logic Model) ถูกประยุกต์ขึ้นใช้เพื่อประเมินลำดับขั้นตอนการทำงานหรือกระบวนการทำงานที่สามารถให้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการได้และในภาพรวมองค์ประกอบของรูปแบบเหตุผล (Logic Model) มีความคล้ายคลึงกับตัวแบบการประเมินแบบซิป (CIPP model) และตัวแบบการประเมินแบบ IPO (Input – Process – Output) มีองค์ประกอบ ได้แก่ การประเมินเป้าหมาย (Goals) ทรัพยากร หรือปัจจัยนำเข้า (Inputs or resources) กิจกรรมหรือกระบวนการ (Activities or process) ผลลัพธ์ ระยะสั้น (Short-term outcomes) และผลลัพธ์ระยะยาว (Long - term outcomes / performance) มิติของการวัดความสำเร็จตามตัวแบบ Logic มีดังนี้ 1) การวัดประสิทธิผล (Effectiveness) ขององค์การในระดับผลลัพธ์ (Outcomes) และพิจารณา ความสัมพันธ์กับผลผลิต (Outputs) เพื่อหาปัจจัยเอื้อและปัจจัยอุปสรรคจากภายในองค์กรและจากภายนอกองค์กร และสามารถวัดผลลัพธ์รวมของทุกแผนงานในลักษณะตัวชี้วัดรวม (Aggregated indicator) จากคะแนนของแต่ละผลลัพธ์เป็นปัจจัยร่วม (Composite factors) 2) การวัดประสิทธิภาพ (Efficiency) ขององค์การในระดับผลผลิต (Outputs) และพิจารณาความสัมพันธ์กับผลผลิต (Inputs) โดยเฉพาะต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต (Output based costing) เพื่อหาปัจจัยเอื้อ และปัจจัยอุปสรรคจากกระบวนการผลิตและบริการขององค์การ 3) การวัดความประหยัด (Economy) ขององค์การในระดับปัจจัยนำเข้า (Inputs) และพิจารณา ความสัมพันธ์กับทรัพยากรอื่น ๆ ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับองค์การ (Resource หรือ Cost) ที่เป็นค่าใช้จ่ายทางอ้อม เช่น ค่าใช้จ่ายในการบำบัดของเสีย ค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูทรัพยากร และค่าใช้จ่ายของพหุภาคีในการร่วมกิจกรรม 4) การวัดประสิทธิผลต่อค่าใช้จ่าย (Cost-effectiveness) ขององค์การในลักษณะเปรียบเทียบ ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ทั้งผลประโยชน์ทางตรง

(Direct benefit) ผลประโยชน์ทางอ้อม (Indirect benefit) และผลประโยชน์ที่ไม่เห็นเป็นตัวตนชัดเจน (Intangible benefit) กับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งค่าใช้จ่ายคงที่ (Fixed cost) งบดำเนินการ (Operation cost) และค่าใช้จ่ายทางอ้อม (Indirect cost) เพื่อประเมินความคุ้มค่า ของภารกิจของหน่วยงาน

บทที่ 3

ผลการดำเนินงานแผนงานบูรณาการเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ปี พ.ศ. 2560-2565

จากคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 339/2558 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ.2558 ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560 คณะที่ 4.3 มอบหมายให้กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานเจ้าภาพแผนงาน ร่วมกับอีก 3 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ในฐานะเลขานุการร่วม โดยมีอำนาจบริหารกำกับ ดูแลการปฏิบัติงาน ติดตามประเมินผล และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานบูรณาการฯ ให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วยความโปร่งใสและถูกต้อง ปราศจากการทุจริต รวมทั้งบูรณาการการทำงานในทุกมิติ เพื่อเกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารรายจ่ายบูรณาการ ทั้งนี้ปัจจุบัน แผนงานบูรณาการเพื่อรองรับสังคมสูงวัย มีการจัดทำแผนงานฯรวมทั้งสิ้น 6 แผนงาน คือ แผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 รายละเอียดดังนี้

1. โครงการแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ปี พ.ศ. 2560

หน่วยงานร่วมบูรณาการจำนวน 5 กระทรวง (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงคมนาคม และกระทรวงแรงงาน) 10 หน่วยงาน และ 1 กองทุน มีงบประมาณทั้งสิ้น 1,041.3795 ล้านบาท ประกอบด้วย 3 เป้าหมาย จำนวน 15 โครงการ ได้แก่

เป้าหมายที่ 1 การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม จำนวน 5 โครงการ
งบประมาณ 695.1693 ล้านบาท

เป้าหมายที่ 2 การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว จำนวน 6 โครงการ
งบประมาณ 223.3328 ล้านบาท

เป้าหมายที่ 3 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย จำนวน 4 โครงการ
งบประมาณ 117.8774 ล้านบาท

2. โครงการแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ปี พ.ศ. 2561

หน่วยงานร่วมบูรณาการจำนวน 5 กระทรวง (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงคมนาคม และกระทรวงศึกษาธิการ) 18 หน่วยงาน และ 1 กองทุน มีงบประมาณทั้งสิ้น 1,150,184,200 บาท ประกอบด้วย 3 เป้าหมาย 37 โครงการ ได้แก่

เป้าหมายที่ 1 ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม จำนวน 7 โครงการ
งบประมาณ 595,620,300 บาท

เป้าหมายที่ 2 ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดี จำนวน 26 โครงการ
งบประมาณ 451,881,200 บาท

เป้าหมายที่ 3 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของคนทุกกลุ่มเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ จำนวน 4 โครงการ
งบประมาณ 102,682,700 บาท

3. โครงการแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ปี 2562

หน่วยงานร่วมบูรณาการจำนวน 4 กระทรวง (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ) 18 หน่วยงาน และ 1. กองทุน และ 2. สภากาชาดไทย มีงบประมาณทั้งสิ้น 847,948,900 บาท ประกอบด้วย 2 เป้าหมาย 22 โครงการ ได้แก่

เป้าหมายที่ 1 ผู้สูงอายุและประชากรก่อนวัยสูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม จำนวน 3 โครงการ
งบประมาณ 314,274,600 บาท

เป้าหมายที่ 2 สภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ จำนวน 19 โครงการ
งบประมาณ 533,674,300 บาท

4. โครงการแผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ปี พ.ศ. 2563

หน่วยงานร่วมบูรณาการจำนวน 6 กระทรวง (กระทรวงพม. สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข และสภากาชาดไทย) 13 หน่วยงาน และภารกิจสนับสนุน 2 กองทุน (กองทุนการออมแห่งชาติและกองทุนผู้สูงอายุ) งบประมาณทั้งสิ้น 863,8468 ล้านบาท ประกอบด้วย 2 เป้าหมาย จำนวน 33 โครงการ ได้แก่

เป้าหมายที่ 1 ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ 50-59 ปี) มีความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ จำนวน 3 โครงการ
งบประมาณ 23.8288 ล้านบาท

เป้าหมายที่ 2 ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จำนวน 31
โครงการ งบประมาณ 840.0180 ล้านบาท

5. โครงการแผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ปี พ.ศ. 2564

หน่วยงานร่วมบูรณาการจำนวน 6 กระทรวง (สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงพม. กระทรวงการ
อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงดิจิทัลเพื่อ
เศรษฐกิจและสังคม) 14 หน่วยงาน และภารกิจสนับสนุน 2 กองทุน (กองทุนการออมแห่งชาติและกองทุน
ผู้สูงอายุ) งบประมาณทั้งสิ้น 924.3147 ล้านบาท ประกอบด้วย 2 เป้าหมาย จำนวน 35 โครงการ ได้แก่

เป้าหมายที่ 1 ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ50-59ปี) มีความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย จำนวน 6 โครงการ
งบประมาณ 46.2590 ล้านบาท

เป้าหมายที่ 2 ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สุขภาพ สังคมและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จำนวน 29
โครงการ งบประมาณ 878.0557 ล้านบาท

6. โครงการแผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ปี พ.ศ. 2565

หน่วยงานร่วมบูรณาการจำนวน 6 กระทรวง (สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงพม. กระทรวงการ
อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงดิจิทัลเพื่อ
เศรษฐกิจและสังคม) 17 หน่วยงานและภารกิจสนับสนุน 2 กองทุน (กองทุนการออมแห่งชาติและกองทุน
ผู้สูงอายุ) งบประมาณทั้งสิ้น 617.5768 ล้านบาท ประกอบด้วย 2 เป้าหมาย จำนวน 34 โครงการ ได้แก่

เป้าหมายที่ 1 ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ50-59ปี) มีความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย จำนวน 6 โครงการ
งบประมาณ 28.0250 ล้านบาท

เป้าหมายที่ 2 ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จำนวน 28
โครงการ งบประมาณ 589.5518 ล้านบาท

จากตารางที่ 3.1 ซึ่งพบว่า แผนงานบูรณาการในช่วง 6 ปี ที่ผ่านมา แม้จะมีชื่อแผนงานที่แตกต่างกัน
คือ แผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ในช่วงปีงบประมาณ 2560-2562 และ

แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ในช่วงปีงบประมาณ 2563-2565 แต่พบว่า เป้าหมายของแผนงานไม่แตกต่างกันมากนักคือ แผนงานในช่วง 3 ปีแรก มีเป้าหมายที่มุ่งสร้างความมั่นคงทาง เศรษฐกิจและสังคมและได้รวมเป้าหมายในการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมเพื่อวัยสูงอายุไว้ด้วย นอกจากนี้มี การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดี และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของประชากรสูงอายุ ในขณะที่ เป้าหมายของแผนงานในช่วง 3 ปีหลัง มีการกำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมของ ประชากรก่อนวัยสูงอายุออกเป็นเป้าหมายหลักที่ชัดเจน และยังคงส่งเสริมความมั่นคงของผู้สูงอายุในมิติ เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพและสภาพแวดล้อมของประชากรวัยสูงอายุ ดังนั้นเป้าหมายในภาพรวมตลอด 6 ปีของ แผนงานบูรณาการคือ **ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (50-59 ปี) มีความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย และผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม**

แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยมีแนวโน้มในการได้รับจัดสรรงบประมาณ ที่ลดลง โดยในปีงบประมาณ 2560 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 1,041.3795 ล้านบาท และในปีงบประมาณ 2565 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 617.5768 ล้านบาท ซึ่งลดลง 423.8027 ล้านบาท และเมื่อพิจารณา หน่วยงานที่ร่วมแผนงานบูรณาการก็พบว่าในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานที่ร่วมบูรณา การเป็นระยะๆ เช่น กระทรวงแรงงานที่เข้าร่วมในแผนบูรณาการในปี 2560 และออกไประหว่างปี 2561- 2562 และกลับเข้าร่วมอีกครั้งในปี 2563-2565 กระทรวงคมนาคมที่เข้าร่วมในช่วงปี 2560-2561 กองทุนการ ออมแห่งชาติที่เข้าร่วมในปี 2560-2562 กระทรวงศึกษาธิการที่เข้าร่วมในปี 2561-2562 สภากาชาดเข้าร่วม ในปี 2562-2563 และ สำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เข้าร่วมในปี 2564- 2565 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการคัดเลือกโครงการที่ดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการ ที่ยังไม่ได้มีการ กำหนดหน่วยงานที่เข้าร่วม แต่เป็นการดำเนินการตามความสมัครใจของหน่วยงาน ทำให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ หรือพันธกิจในการดำเนินงานด้านนั้นๆ อาจไม่ได้เข้าร่วม การดำเนินงานจึงอาจไม่ครอบคลุมรอบด้าน นำไปสู่ ผลสัมฤทธิ์ของแผนงานในภาพรวม ทั้งนี้เมื่อพิจารณาร่วมกับแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ก็พบว่าการ ดำเนินงานในแต่ละด้านยังขาดหน่วยงานหลักที่มีการกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ ด้านผู้สูงอายุฉบับที่ 3 หลายหน่วยงาน

อีกทั้งมีข้อสังเกตว่าโครงการที่ดำเนินการไม่บรรลุตามตัวชี้วัดของโครงการ ยังคงได้รับการจัดสรร งบประมาณในปีถัดไป เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องเงื่อนไขในการจัดสรรงบประมาณที่มีการดำเนินการก่อน ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ปี ทำให้ไม่สามารถนำผลการดำเนินงานไปประกอบการพิจารณาจัดสรรทุนได้ทันสำหรับ การจัดสรรงบประมาณในปีถัดไป

ตารางที่ 3.1 งบประมาณและหน่วยงานของโครงการแผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2565

ชื่อแผนงาน	แผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ			แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย		
	ปีงบประมาณ	2560	2561	2562	2563	2564
งบประมาณ	1,041.3795 ลบ.	1,150.1842 ลบ.	847.9489 ลบ.	863.8468 ลบ.	924.3147 ลบ.	617.5768 ลบ.
หน่วยงานร่วมบูรณาการ	1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2หน่วยงาน) 2. กระทรวงแรงงาน (2 หน่วยงาน) 3.กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2 หน่วยงาน) 4. กระทรวงสาธารณสุข (2 หน่วยงาน) 5. กระทรวงคมนาคม (2 หน่วยงาน) 6. กองทุนการออมแห่งชาติ (5 กระทรวง/10 หน่วยงาน/ 1 กองทุน)	1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2 หน่วยงาน) 2.กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (1หน่วยงาน) 3. กระทรวงสาธารณสุข (4 หน่วยงาน) 4. กระทรวงคมนาคม (1หน่วยงาน) 5. กระทรวงศึกษาธิการ (10 หน่วยงาน) 6.กองทุนการออมแห่งชาติ (5 กระทรวง/18 หน่วยงาน/ 1 กองทุน)	1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2 หน่วยงาน) 2.กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (1หน่วยงาน) 3. กระทรวงสาธารณสุข (3 หน่วยงาน) 4. กระทรวงศึกษาธิการ (1หน่วยงาน) 5. สภากาชาดไทย (4 กระทรวง/7หน่วยงาน /1 กองทุน/สภากาชาด)	1. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (1หน่วยงาน) 2. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (3 หน่วยงาน) 3. กระทรวงสาธารณสุข (4 หน่วยงาน) 4. กระทรวงแรงงาน (3 หน่วยงาน) 5. สำนักนายกรัฐมนตรี (1หน่วยงาน) 6. สภากาชาดไทย (กองทุนการออมแห่งชาติ+ กองทุนผู้สูงอายุ) (5 กระทรวง/13หน่วยงาน/ สภากาชาด)	1. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (1หน่วยงาน) 2. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (4 หน่วยงาน) 3. กระทรวงสาธารณสุข (4 หน่วยงาน) 4. กระทรวงแรงงาน (3 หน่วยงาน) 5. สำนักนายกรัฐมนตรี (1หน่วยงาน) 6. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (1หน่วยงาน) (กองทุนการออมแห่งชาติ+ กองทุนผู้สูงอายุ) (6 กระทรวง/14 หน่วยงาน)	1. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (1หน่วยงาน) 2. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (4 หน่วยงาน) 3. กระทรวงสาธารณสุข (6 หน่วยงาน) 4. กระทรวงแรงงาน (3 หน่วยงาน) 5. สำนักนายกรัฐมนตรี (2 หน่วยงาน) 6. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (1หน่วยงาน) (กองทุนการออมแห่งชาติ+ กองทุนผู้สูงอายุ) (6 กระทรวง/17หน่วยงาน /1 กองทุน)

ตารางที่ 3.2 เป้าหมายของโครงการแผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2565

ชื่อแผนงาน	แผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ			แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย		
	2560	2561	2562	2563	2564	2565
เป้าหมาย แผนงาน	เป้าหมายที่ 1 การสร้างความมั่นคงและ การลดความเหลื่อมล้ำทาง เศรษฐกิจและสังคม	เป้าหมายที่ 1 ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทาง เศรษฐกิจและสังคม	เป้าหมายที่ 1 ผู้สูงอายุและประชากร ก่อนวัยสูงอายุมีความ มั่นคงทางเศรษฐกิจและ สังคม	เป้าหมายที่ 1 ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ50-59ปี) มีความ พร้อมเข้าสู่สังคมสูงอายุ	เป้าหมายที่ 1 ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ50-59ปี) มีความพร้อม เข้าสู่สังคมสูงอายุ	เป้าหมายที่ 1 ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ50-59ปี) มีความพร้อมเข้า สู่สังคมสูงอายุ
	เป้าหมายที่ 2 การพัฒนาระบบการดูแล ผู้สูงอายุระยะยาว	เป้าหมายที่ 2 ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดี	เป้าหมายที่ 2 สภาพแวดล้อมและ นวัตกรรมที่เอื้อต่อการมี สุขภาพที่ดีเพื่อรองรับ สังคมผู้สูงอายุ	เป้าหมายที่ 2 ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทาง เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อมที่ เหมาะสม	เป้าหมายที่ 2 ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทาง เศรษฐกิจ สุขภาพ สังคม และสภาพแวดล้อมที่ เหมาะสม	เป้าหมายที่ 2 ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทาง เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพและ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
	เป้าหมายที่ 3 การสร้างสภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการดำรงชีวิตใน สังคมสูงวัย	เป้าหมายที่ 3 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ ดำรงชีวิตของคนทุกกลุ่มเพื่อ รองรับสังคมผู้สูงอายุ				

ตารางที่ 3.3 ตัวชี้วัดของโครงการแผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2565

ชื่อแผนงาน	แผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ			แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย		
	2560	2561	2562	2563	2564	2565
เป้าหมายที่ 1	<p>ตัวชี้วัด 1.1 ผู้สูงอายุเข้าถึงระบบบริการทางสังคมในชุมชน จำนวน 90,000 คน และจำนวนประชากรที่อยู่ในกลุ่มแรงงานนอกระบบมีหลักประกันรายได้เพื่อวัยสูงอายุไม่น้อยกว่า 1,500,000 คน</p>	<p>ตัวชี้วัด: 1.1 ประชากรมีการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ จำนวน 60,000 คน</p> <p>ตัวชี้วัด 1.2 สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติมีจำนวนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 200,000 คน</p>	<p>ตัวชี้วัดที่ 1.1 ประชากรมีการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ</p>	<p>ตัวชี้วัดที่ 1 ประชากรอายุ 50-59 ปี มีการเตรียมการเพื่อยามสูงอายุ</p>	<p>ตัวชี้วัดที่ 1 ประชากรก่อนวัยสูงอายุมีความตระหนักรู้ต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย</p>	<p>ตัวชี้วัดที่ 1 ประชากรก่อนวัยสูงอายุมีความตระหนักรู้ต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัยทุกมิติและมีการนำไปใช้ร้อยละ 70</p>
เป้าหมายที่ 2	<p>ตัวชี้วัดที่ 2.1 มีนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการนำเข้าเครื่องมือแพทย์ และมีจำนวนผู้สูงอายุได้รับการดูแลไม่น้อยกว่า 139,200คน และ</p>	<p>ตัวชี้วัด: 2.1 ผู้สูงอายุที่เข้าถึงหรือใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการดูแล และส่งเสริมสุขภาพที่ดีของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20</p>	<p>ตัวชี้วัดที่ 2.1 ผู้สูงอายุเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลและส่งเสริมสุขภาพที่ดี จำนวน 205,700 คน</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 2.2 ผู้สูงอายุเข้าถึงระบบดูแลสุขภาพ</p>	<p>ตัวชี้วัดที่ 2.1 ผู้สูงอายุมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 2.2 ผู้สูงอายุเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม</p>	<p>ตัวชี้วัดที่ 2.1 ผู้สูงอายุมีงานทำและมีรายได้ จากปี 61-64 จำนวน 308,000คน</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 2.2 ผู้สูงอายุอยู่ในสังคมที่ดีและได้รับการคุ้มครองทางสังคม 643,695 คน และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม 15,509 แห่ง</p>	<p>ตัวชี้วัดที่ 2.1 ผู้สูงอายุมีงานทำและมีรายได้ จำนวน 77,000 คน</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 2.2 ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทางสังคม (ปี60-65) 865,000คน และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม 21,686แห่ง (ปี60-65)</p>

ชื่อแผนงาน	แผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ			แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย		
ปีงบประมาณ	2560	2561	2562	2563	2564	2565
	คุ้มครองไม่น้อยกว่า 19,040คน		และคุ้มครองทางสังคม จำนวน 118,000 คน ตัวชี้วัดที่ 2.3 ที่อยู่อาศัยและสถานที่ที่มี การปรับสภาพแวดล้อม ที่เหมาะสมและเอื้อต่อ ทุกคนทุกกลุ่ม จำนวน 3,759คน	ตัวชี้วัดที่ 2.3 ผู้สูงอายุ เข้าถึงระบบการดูแล สุขภาพ และการคุ้มครอง ทางสังคม	ตัวชี้วัดที่ 2.3 ผู้สูงอายุ เข้าถึงระบบดูแลสุขภาพ	ตัวชี้วัดที่ 2.3 ผู้สูงอายุทุกกลุ่ม มีศักยภาพเข้าถึงระบบบริการ สุขภาพตามมาตรฐานและได้รับ การดูแลที่เหมาะสม จำนวน 2,548,600คน
เป้าหมายที่ 3	ตัวชี้วัดที่ 3.1 มีพื้นที่ที่มีการจัดสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกที่เอื้อต่อการ ดำรงชีวิตเพื่อคนทุกวัย ไม่น้อยกว่า 2,654แห่ง และมีมาตรฐาน โครงสร้างพื้นที่และสิ่ง อำนวยความสะดวก สำหรับให้บริการขนส่ง	ตัวชี้วัด: 3.1 ที่อยู่อาศัยและสถานที่ที่มี การปรับสภาพแวดล้อม ที่เหมาะสมและเอื้อต่อ คนทุกกลุ่มเพิ่มขึ้นไม่ น้อยกว่าร้อยละ 20	-	-	-	-

จากเป้าหมายในการดำเนินงานแผนบูรณาการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ปี 2560-2562 และแผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ปี พ.ศ. 2563-2565 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3.2-3.3 พบว่าสามารถจัดกลุ่มแนวทางในการดำเนินงานได้ 4 แนวทางหลักคือ 1. สร้างการตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย 2. เสริมสร้างทักษะด้านอาชีพในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง 3. พัฒนาเครือข่ายการคุ้มครองทางสังคมและปรับปรุงสภาพแวดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวก 4. พัฒนาระบบและนวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุ โดยผลการดำเนินงานจำแนกตามแนวทางการดำเนินงาน มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 3.4 รายละเอียดแนวทางภายใต้แผนงานบูรณาการฯ

ตารางที่ 3.4 ตัวชี้วัดของโครงการแผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2565

ชื่อแผนงาน	แผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ			แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย		
	ปีงบประมาณ	2560	2561	2562	2563	2564
แนวทางการดำเนินงาน	<p>แนวทางที่ 1 สร้างความตระหนักและพัฒนาระบบการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย</p> <p>แนวทางที่ 2 การส่งเสริมการมีงานทำในผู้สูงอายุและส่งเสริมการออม</p> <p>แนวทางที่ 3 พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีดูแลผู้สูงอายุระยะยาว</p> <p>แนวทางที่ 4 พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว</p> <p>แนวทางที่ 5 พัฒนาระบบเฝ้าระวังและคุ้มครองทางสังคม</p> <p>แนวทางที่ 6 การปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย</p>	<p>แนวทางที่ 1 พัฒนากลไกในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม</p> <p>แนวทางที่ 2 พัฒนาระบบการดูแลด้านสุขภาพ</p> <p>แนวทางที่ 3 พัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม</p> <p>แนวทางที่ 4 การปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย</p>	<p>แนวทางที่ 1 พัฒนากลไกในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กรมกิจการผู้สูงอายุ</p> <p>แนวทางที่ 2 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กรมการแพทย์</p> <p>แนวทางที่ 3 พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคมผู้สูงอายุ</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กรมการแพทย์</p> <p>แนวทางที่ 4 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กรมกิจการผู้สูงอายุ</p>	<p>แนวทางที่ 1 สร้างความรู้ให้ประชาชนก่อนวัยสูงอายุเตรียมความพร้อมในทุกมิติ</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กรมประชาสัมพันธ์</p> <p>แนวทางที่ 2 เสริมสร้างทักษะด้านอาชีพในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กระทรวงแรงงาน</p> <p>แนวทางที่ 3 ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี</p> <p>ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กรมกิจการผู้สูงอายุ</p> <p>แนวทางที่ 4 พัฒนาระบบกลไกการดูแลสุขภาพการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กระทรวงสาธารณสุข</p>	<p>แนวทางที่ 1 สร้างการตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กรมประชาสัมพันธ์ และกรมกิจการผู้สูงอายุ</p> <p>แนวทางที่ 2 เสริมสร้างทักษะด้านอาชีพในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กระทรวงแรงงาน</p> <p>แนวทางที่ 3 พัฒนาเครือข่ายการคุ้มครองทางสังคมและปรับปรุงสภาพแวดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวก</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กรมกิจการผู้สูงอายุ</p> <p>แนวทางที่ 4 พัฒนาระบบการดูแลสุขภาพและนวัตกรรม</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กระทรวงสาธารณสุข</p>	<p>แนวทางที่ 1 สร้างการตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กรมประชาสัมพันธ์ และกรมกิจการผู้สูงอายุ</p> <p>แนวทางที่ 2 เสริมสร้างทักษะด้านอาชีพในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กรมการจัดหางาน</p> <p>แนวทางที่ 3 พัฒนาเครือข่ายการคุ้มครองทางสังคมและปรับปรุงสภาพแวดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวก</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กรมกิจการผู้สูงอายุ</p> <p>แนวทางที่ 4 พัฒนาระบบและนวัตกรรม การดูแลผู้สูงอายุ</p> <p>เจ้าภาพแนวทาง : กรมการแพทย์ และสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข</p>

3.1 ผลการดำเนินงานภายใต้แนวทางการสร้างการตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย

โครงการภายใต้แนวทางการสร้างการตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัยระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 21 โครงการ ดำเนินงานโดยหน่วยงานหลัก 4 กระทรวง 1 สำนัก คือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดย กรมกิจการผู้สูงอายุ จำนวน 6 โครงการ และ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน 1 โครงการ กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย จำนวน 3 โครงการ กรมการแพทย์จำนวน 2 โครงการ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ จำนวน 1 โครงการ กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จำนวน 3 โครงการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 1 โครงการ และ มหาวิทยาลัยมหิดลจำนวน 1 โครงการ และสำนักนายกรัฐมนตรี โดยกรมประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 โครงการ โดยมี กรมประชาสัมพันธ์และกรมกิจการผู้สูงอายุ เป็นเจ้าภาพแนวทาง

ผลการดำเนินงานของโครงการต่างๆในแต่ละปีงบประมาณตามตัวชี้วัดแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.5 พบว่าโครงการส่วนใหญ่มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการใช้จ่ายงบประมาณได้ตามเป้าหมายภายในกรอบระยะเวลาและบรรลุตัวชี้วัดของโครงการเกิดประสิทธิผลตามที่กำหนด ยกเว้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 พบว่ามี 1 โครงการที่การดำเนินงานไม่บรรลุตัวชี้วัดคือ โครงการเตรียมความพร้อมกลุ่มวัยทำงานเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงต่อการเกิดกลุ่มอาการผู้สูงอายุที่มีสาเหตุจากโรคที่เกิดจากการทำงาน ดำเนินงานโดยกรมการแพทย์ ซึ่งปัญหาอุปสรรคที่สำคัญคือ การแพร่ระบาดของโควิด 19 ทำให้ไม่สามารถจัดอบรมได้ จำนวนผู้เข้าอบรมจึงไม่เป็นไปตามค่าเป้าหมาย

อย่างไรก็ตามพบว่าจำนวนโครงการภายใต้แนวทางนี้มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับแนวทางอื่นๆ อีกทั้งกิจกรรมหลักของโครงการส่วนใหญ่ภายใต้แนวทางนี้มีความซ้ำซ้อนกันทั้งในมิติของกลุ่มเป้าหมายและกิจกรรมที่ดำเนินการ คือ การสร้างการตระหนักรู้แก่ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ 25-59 ปี) และภาคีเครือข่ายในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัย โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆและการจัดการอบรมให้กับประชากรกลุ่มเป้าหมาย อีกทั้งตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ในระดับโครงการไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดรวมของแนวทางและของแผนงานฯ กล่าวคือตัวชี้วัดระดับโครงการคือการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัยในมิติต่างๆ ในขณะที่ตัวชี้วัดระดับแนวทางฯและแผนงานฯ คือ การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัยในมิติต่างๆ ดังนั้นแม้การดำเนินงานของโครงการจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลแต่อาจไม่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของแนวทางและแผนงานฯ จึงควรมีการเพิ่มโครงการที่ส่งเสริมให้เกิดการนำความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในมิติต่างๆไปสู่การลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเตรียมความพร้อมในมิตินั้นๆ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาหน่วยงานที่ร่วมในการดำเนินโครงการด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยพบว่า หน่วยงานหลักมักจะครอบคลุมทุกมิติของการเตรียมความพร้อม กล่าวคือ **กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์** ในมิติของการเตรียมความพร้อมด้านสังคม **กระทรวงสาธารณสุข** ในมิติการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพ **กระทรวงแรงงาน** ในมิติการเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจ และ **กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และ ประชาสัมพันธ์** ในมิติของการสร้างความตระหนักรู้และการสร้างการเข้าถึงความรู้หรือชุดข้อมูลในการเตรียมความพร้อม แต่ในการดำเนินงานในหลายมิติก็ยังขาดหน่วยงานหลักที่สามารถเข้ามาบูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายและเกิดความสมบูรณ์ในการเตรียมความพร้อม เช่น **กระทรวงการคลัง กองทุนการออมแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย(คปภ.)** สามารถเข้ามาเสริมในมิติเศรษฐกิจ **กระทรวงศึกษาธิการ และ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม** สามารถเข้ามาเสริมในมิติการสร้างความตระหนักรู้และการสร้างการเข้าถึงความรู้หรือชุดข้อมูลในการเตรียมความพร้อม เป็นต้น

ตารางที่ 3.5 ผลการดำเนินงานแนวทางที่ 1 สร้างการตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย

หน่วยงาน	โครงการ	ผลการประเมิน						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
กรมกิจการผู้สูงอายุ	โครงการการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงอายุและพัฒนาระบบการจัดสวัสดิการสังคม	√						จำนวนประชาชนที่ตระหนักและเตรียมการเพื่อรองรับสังคมสูงอายุ จำนวน 200,000 คน
	โครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ		√	√	√			หน่วยงานต่างๆ จัดให้มีการอบรมการเตรียมความพร้อมฯ แก่ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง / ข้าราชการ ลูกจ้างประจำในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและประชาชน ได้รับความรู้ในการเตรียมความพร้อมฯ
	โครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย					√	√	เครือข่าย ได้รับความรู้ในการเตรียมความพร้อม
กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	โครงการเตรียมความพร้อมของคนพิการและเครือข่ายด้านคนพิการเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ			√				เครือข่ายมีกิจกรรมเตรียมความพร้อม

หน่วยงาน	โครงการ	ผลการประเมิน						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
กรมประชาสัมพันธ์	โครงการประชาสัมพันธ์การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย				√	√	√	ประชากรอายุ 25 – 59 ปี รับรู้ข้อมูลการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัยทุกมิติ
กรมอนามัย	โครงการเตรียมการรองรับประชากรไทยเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ				√			ประชากรอายุ 25 – 59 ปี รับรู้ข้อมูลการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัยทุกมิติ
	โครงการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพเพื่อรองรับสังคมสูงวัย					√		ประชากรก่อนสูงวัย (25-59 ปี) ได้รับการถ่ายทอดการเตรียมความพร้อมเพื่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดี 7.5 ล้านคน มีการเตรียมการเพื่อยามสูงอายุโดยการมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ 4 ด้าน
	โครงการเตรียมความพร้อมประชากรไทยด้านสุขภาพเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ ปี 2565						√	ประชากรอายุ 25 - 59 ปี รับรู้ข้อมูลการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัยทุกมิติ

หน่วยงาน	โครงการ	ผลการประเมิน						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
กรมการแพทย์	โครงการเตรียมความพร้อมกลุ่มวัยทำงาน เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงต่อการเกิดกลุ่มอาการผู้สูงอายุที่มีสาเหตุจากโรคที่เกิดจากการทำงาน					X	√	คนทำงานได้รับการป้องกันและลดความเสี่ยงต่อการเกิดกลุ่มอาการผู้สูงอายุที่มีสาเหตุจากโรคที่เกิดจากการทำงาน
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ	โครงการสานพลังเพื่อการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพภายใต้วิถีชีวิตใหม่						√	ประชากรอายุ 25 - 59 ปี รับรู้ข้อมูลการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัยทุกมิติ
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	โครงการส่งเสริมให้ความรู้แก่แรงงานนอกระบบเพื่ก้าวสู่สังคมสูงวัย (Ageing Society)				√			กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้
	โครงการส่งเสริมสวัสดิการเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเกษียณอย่างมีคุณภาพของประชากรวัยแรงงานอายุ 25 - 59 ปี					√	√	แรงงานกลุ่มเป้าหมาย ได้รับการเสริมสร้างความรู้ที่จำเป็นต่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุ
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	การเตรียมความพร้อม “คน” เพื่อรองรับสังคมผู้สูงวัยอย่างมีส่วนร่วม				√			ประชากรอายุ 25 - 59 ปี รับรู้ข้อมูลการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัยทุกมิติ

หน่วยงาน	โครงการ	ผลการประเมิน						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
มหาวิทยาลัยมหิดล	โครงการสร้างเสริมสุขภาพแบบองค์รวมเพื่อเตรียมความพร้อมในทุกมิติก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย					√		ประชาชนในหน่วยงาน องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน มีความรู้ทุกมิติ มีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจสังคมหรือสภาพแวดล้อม ก่อนการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย

3.2 ผลการดำเนินงานภายใต้แนวทางการเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง

โครงการภายใต้แนวทางการเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคงระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 21 โครงการ ดำเนินงานโดยหน่วยงานหลัก คือ **กระทรวงแรงงาน** โดย กรมการจัดหางาน จำนวน 4 โครงการ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน จำนวน 5 โครงการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จำนวน 2 โครงการ **กระทรวงการพัฒนากำลังคนและความมั่นคงของมนุษย์** โดย กรมกิจการผู้สูงอายุ จำนวน 4 โครงการ **สถาบันวิทยาลัยชุมชน** 2 โครงการ **สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล** จำนวน 2 โครงการ และ **กองทุนการออมแห่งชาติ** 2 โครงการ โดยมี **กรมการจัดหางาน** เป็นเจ้าภาพแนวทาง

ผลการดำเนินงานของโครงการต่างๆในแต่ละปีงบประมาณตามตัวชี้วัดแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.6 พบว่าโครงการส่วนใหญ่มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการใช้จ่ายงบประมาณได้ตามเป้าหมายภายในกรอบระยะเวลาและบรรลุตัวชี้วัดของโครงการเกิดประสิทธิผลตามที่กำหนด โดยมีเพียง 2 โครงการที่ดำเนินการไม่บรรลุตามตัวชี้วัด คือ โครงการการส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณอายุ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่ไม่สามารถเพิ่มจำนวนสมาชิกการออมได้ตามเป้าหมาย และ โครงการ พัฒนาระบบคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ (กิจกรรมขยายผลการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ซึ่งปัญหาอุปสรรคที่สำคัญคือ การก่อสร้างไม่เสร็จในปีงบประมาณเพราะติดปัญหาพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. 2563

อย่างไรก็ตามพบว่าจำนวนโครงการภายใต้แนวทางนี้มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในด้านอื่นๆ อีกทั้งกิจกรรมหลักของโครงการส่วนใหญ่ภายใต้แนวทางนี้มีความซ้ำซ้อนกันทั้งในมิติของกลุ่มเป้าหมายและกิจกรรมที่ดำเนินการและพื้นที่ดำเนินการ คือ การฝึกทักษะอาชีพ อย่างไรก็ตามโครงการส่วนใหญ่เป็นการเน้นการฝึกทักษะอาชีพแต่ยังขาดการส่งเสริมหรือเพิ่มโอกาสในการจ้างงานหรือการส่งเสริมการตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้าที่ผลิตได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ในระดับโครงการไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดรวมของแนวทางและของแผนงานฯ กล่าวคือตัวชี้วัดระดับโครงการคือ**การมีทักษะอาชีพ** ในขณะที่ตัวชี้วัดระดับแนวทางฯและแผนงานฯ คือ **ผู้สูงอายุมีศักยภาพสามารถประกอบอาชีพและได้รับการจ้างงานอย่างเหมาะสม** ดังนั้นแม้การดำเนินงานของโครงการจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลแต่อาจไม่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของแนวทางและแผนงานฯ จึงควรมีการเพิ่มโครงการที่ส่งเสริมการจ้างงานหรือการประกอบอาชีพในกลุ่มผู้สูงอายุที่ผ่านการอบรมอาชีพ และเกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาหน่วยงานที่ร่วมในการดำเนินโครงการด้านการเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง พบว่าแม้จะมีหน่วยงานหลักหลายหน่วยงานร่วมในการดำเนินโครงการแต่ก็พบว่าควรมีการเพิ่มหน่วยงาน เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย เข้ามาเสริมในด้านการตลาดและการประกอบกิจการที่เป็นลักษณะอาชีพอิสระ เพื่อเข้ามาเพิ่มโอกาสการมีงานทำของผู้สูงอายุที่ส่วนหนึ่งต้องการประกอบอาชีพอิสระ เป็นต้น

ตารางที่ 3.6 ผลการดำเนินงานแนวทางที่ 2 เสริมสร้างทักษะด้านอาชีพในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
กรมการจัดหางาน	โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพและขยายโอกาสการมีงานทำให้ผู้สูงอายุ	√						ผู้สูงอายุมีโอกาสมีงานทำ
	โครงการขยายโอกาสการมีงานทำให้ผู้สูงอายุ				√	√	√	ผู้สูงอายุได้รับการบริการเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ การประกอบอาชีพ และผู้สูงอายุมีงานทำ มีอาชีพ มีรายได้
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	โครงการฝึกอบรมแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ	√			√	√		จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ตามเป้าหมาย และร้อยละของผู้สำเร็จการฝึกอบรมได้ตามมาตรฐานการฝึก
	โครงการฝึกอบรมแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ					√	√	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ตามเป้าหมายและร้อยละของผู้สำเร็จการฝึกอบรมได้ตามมาตรฐานการฝึก
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	โครงการส่งเสริมสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายของแรงงานสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) และการเข้าถึงบริการด้านคุ้มครองแรงงาน				√			แรงงานสูงอายุ จำนวน 20,000 คน ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานและทราบถึงช่อง

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
								ทางการให้บริการด้านคุ้มครองแรงงานของกรมฯ
	โครงการส่งเสริมสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานสูงอายุ				√			จำนวนแรงงานกลุ่มเป้าหมายได้รับการส่งเสริมสวัสดิการแรงงานสูงอายุเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเกษียณอย่างมีคุณภาพ จำนวน 8,000 คน/ร้อยละ 50 ของกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์
กรมกิจการผู้สูงอายุ	โครงการศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ		√					จำนวนผู้สูงอายุที่เป็นภูมิปัญญาชั้นทะเบียนและจำนวนผู้สูงอายุที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม / ศพอส. สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนตนเองได้
	โครงการขยายผลการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ		√					จำนวนพื้นที่ขยายผลการดำเนินโครงการศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
	โครงการพัฒนากลไกศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุสร้างความมั่นคงทางสังคม				√			ศพอส. เป็นศูนย์ที่มีมาตรฐานในการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ จำนวน 1,675 แห่ง
	โครงการพัฒนาระบบคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ - กิจกรรมขยายผลการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ				x			จำนวนพื้นที่ขยายผลการดำเนินโครงการศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ จำนวน 194 แห่ง
สถาบันวิทยาลัยชุมชน	โครงการจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ					√	√	ผู้สูงอายุที่เข้ารับการส่งเสริมการมีงานทำให้มีรายได้ และลดรายจ่ายตลอดจนเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล	โครงการ Coding เพื่อผู้สูงอายุ (โครงการเตรียมผู้สูงวัยกลับสู่วัยทำงาน)					√	√	ผู้สูงอายุที่ได้รับการพัฒนาทักษะดิจิทัล จำนวน 2,500 คน

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
กองทุนและเงินทุน หมุนเวียน	โครงการส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณอายุ		x	√				มีสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ
กองทุนการออม แห่งชาติ (กอช.)	โครงการกองทุนการออมแห่งชาติ (ภารกิจสนับสนุน)	x			√	√		เป้าหมาย 1,500,000 คน
	โครงการส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณอายุ (ภารกิจสนับสนุน)						√	
กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์_กรมกิจการ ผู้สูงอายุ	โครงการกองทุนผู้สูงอายุ (ภารกิจสนับสนุน)				√	√	√	

3.3 ผลการดำเนินงานภายใต้แนวทางพัฒนาเครือข่ายการคุ้มครองทางสังคมและปรับปรุงสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก

โครงการภายใต้แนวทางการพัฒนาเครือข่ายการคุ้มครองทางสังคมและปรับปรุงสภาพแวดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวก ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 32 โครงการ ดำเนินงานโดยหน่วยงานหลัก คือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดย กรมกิจการผู้สูงอายุ จำนวน 19 โครงการ และ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน 4 โครงการ กระทรวงคมนาคม โดย สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม จำนวน 2 โครงการ สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร จำนวน 1 โครงการ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) จำนวน 2 โครงการ กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จำนวน 2 โครงการ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล จำนวน 2 โครงการ โดยมี กรมกิจการผู้สูงอายุ เป็นเจ้าภาพแนวทาง

ผลการดำเนินงานของโครงการต่างๆในแต่ละปีงบประมาณตามตัวชี้วัดแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.7 พบว่าโครงการส่วนใหญ่มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการใช้จ่ายงบประมาณได้ตามเป้าหมายภายในกรอบระยะเวลาและบรรลุตัวชี้วัดของโครงการเกิดประสิทธิผลตามที่กำหนด ยกเว้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 พบว่ามี 4 โครงการที่การดำเนินงานไม่บรรลุตัวชี้วัดคือ โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางสังคมและศักยภาพเครือข่าย 2 โครงการและโครงการการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เอื้อกับคนทุพพลภาพ จำนวน 2 โครงการ ซึ่งไม่มีการรายงานปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานในแบบรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ อย่างไรก็ตามพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มี 1 โครงการที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายคือ โครงการเสริมสร้างกลไกการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน ซึ่งเป็นการประเมินมาตรฐาน ศพอส. ซึ่งปัญหาอุปสรรคที่สำคัญคือ การแพร่ระบาดของโควิด 19 ทำให้ ศพอส. ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามมาตรฐาน

อย่างไรก็ตามพบว่าจำนวนโครงการภายใต้แนวทางนี้มีกิจกรรมหลักของโครงการส่วนใหญ่ที่เป็นการพัฒนาระบบโครงสร้างเพื่อการคุ้มครองทางสังคม เช่น การจัดตั้งและพัฒนา ศพอส. ธนาคารเวลา และการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม ซึ่งแม้ว่าในการดำเนินงานในหลายมิติทางสังคมแต่ไม่ได้ถูกกำหนดเป็นตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการฯในภาพรวม ในขณะที่โครงการอีกส่วนหนึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยให้สะดวกปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งพบว่าในส่วนนี้สอดคล้องกับเป้าหมายรวมของแผนงานฯ ซึ่งจะสังเกตได้ว่ายังมีหน่วยงานที่ดำเนินงานน้อย ส่วนใหญ่เป็นโครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และกระทรวงคมนาคม ซึ่งเข้า

ร่วมแผนงานบูรณาการฯเพียง 2 ปีแรก โครงการจึงไม่หลากหลายและจำนวนประชากรเป้าหมายก็มีจำนวนไม่มากเนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากร ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่ต้องการการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการการจัดสภาพแวดล้อมที่สะดวกปลอดภัยทั้งในที่อยู่อาศัยและสถานที่สาธารณะ ดังนั้นแม้การดำเนินงานของโครงการจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลแต่อาจไม่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของแนวทางและแผนงานฯ จึงควรมีการเพิ่มโครงการด้านการปรับสภาพที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ให้ครอบคลุมความต้องการของประชากรทุกวัย โดยเฉพาะประชากรสูงอายุที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาหน่วยงานที่ร่วมในการดำเนินโครงการพบว่า หน่วยงานหลักที่สามารถเข้ามาบูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายในภาพรวมของแผนงานบูรณาการฯ โดยเฉพาะในมิติด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่สะดวกปลอดภัยคือ การเคหะแห่งชาติ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยต่างๆ เป็นต้น

ตารางที่ 3.7 แนวทางที่ 3 ผลการดำเนินงานพัฒนาเครือข่ายการคุ้มครองทางสังคมและปรับปรุงสภาพแวดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวก

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
กรมกิจการผู้สูงอายุ	โครงการพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางสังคม	x						จำนวนพื้นที่ที่มีการจัดทำระบบการคุ้มครองทางสังคม
	โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อคนทุพพลภาพ: กิจกรรม การปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อคนทุพพลภาพ	x						จำนวนพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อคนทุพพลภาพ จำนวน 2,654 แห่ง
	โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายคุณภาพ	x	√					จำนวนเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวนมาตรการ/กลไก/นวัตกรรม ในการพัฒนาเครือข่าย
	โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย		√	√	√	√	√	จำนวนบ้านของผู้สูงอายุที่ได้รับการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมและปลอดภัย
	โครงการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ		√	√	√	√	√	หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงบุคลากรในพื้นที่ ได้รับ

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
								ความรู้ในการสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ/ ชุมชนมีการส่งเสริมการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ภายในบ้าน ที่สาธารณะหรือสถานที่ที่ผู้สูงอายุทำกิจกรรมร่วมกัน
	โครงการธนาคารเวลาของประเทศไทย				x	✓		ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองช่วยเหลือดูแลอย่างเหมาะสม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี/ ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทางสังคม จำนวน 111,300 คน
	โครงการเสริมสร้างกลไกการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน					x	✓	ศพอส. มีการประเมินมาตรฐานการดำเนินงาน ศพอส. 1,839 แห่ง
							x (23 แห่ง)	จำนวนพื้นที่ที่เป็นกลไกในการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน 26 แห่ง

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
							√ (67.26%)	ศพอส. เป็นศูนย์ที่มีมาตรฐานในการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ร้อยละ 60
	โครงการพัฒนาระบบดูแลและคุ้มครองผู้สูงอายุ						√	พัฒนาผู้สูงอายุและสร้างเครือข่ายความคุ้มครองทางสังคม และที่อยู่อาศัย และสถานที่สาธารณะได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ
กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อคนทุกวัย: กิจกรรม ส่งเสริมการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและทุกคนในสังคม	x						จำนวนพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อคนทุกวัย จำนวน 2,654 แห่ง
	โครงการส่งเสริมการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและทุกคนในสังคม		√	√				อาคาร สถานที่สาธารณะได้จัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานเพื่อให้คนพิการเข้าถึงได้และใช้ประโยชน์ได้

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย สำหรับคนพิการ			√				ที่อยู่อาศัยที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนทุกวัย
สำนักงานปลัดกระทรวง คมนาคม	โครงการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งสาธารณะสำหรับคนพิการ เด็ก และผู้สูงอายุ	N/A						มีมาตรฐานโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาคขนส่งสำหรับคนพิการ เด็ก และผู้สูงอายุ 2 เรื่อง
	โครงการศึกษาสำรวจเพื่อการประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และออกแบบโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งสาธารณะเพื่อคนพิการ เด็ก และผู้สูงอายุ ของกระทรวงคมนาคม ระยะที่ 4		N/A					จำนวนพื้นที่ที่ทำการสำรวจโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งสาธารณะที่รองรับคนพิการ เด็ก และผู้สูงอายุในสังกัดกระทรวงคมนาคม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบคลุมพื้นที่ที่กำหนด 10 จังหวัด/ จำนวนแบบรายละเอียด (Detailed design) ของพื้นที่ต้นแบบที่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามเป้าหมายที่กำหนด

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร	โครงการศึกษาจัดทำมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวก และการให้บริการภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ	N/A						มีมาตรฐานโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาคขนส่งสำหรับคนพิการ เด็ก และผู้สูงอายุ 2 เรื่อง
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)	โครงการขยายผลการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และนวัตกรรม บริการ ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (ปี 2565 เป็นระยะที่ 2)					x	√	ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุได้รับการติดตั้งและใช้งานนวัตกรรม จำนวน 6 แห่ง และได้รับการพัฒนาบริการผู้สูงอายุที่ดียิ่งขึ้น
- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	โครงการสร้างเครือข่ายการคุ้มครองแรงงานนอกระบบในสังคมสูงวัย					√		แรงงานนอกระบบกลุ่มผู้สูงวัยเข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่า 450 คน
	โครงการสร้างและพัฒนาเครือข่ายการคุ้มครองแรงงานนอกระบบในสังคมสูงวัย						√	พัฒนาผู้สูงอายุและสร้างเครือข่ายความคุ้มครองทางสังคม และที่อยู่อาศัย และสถานที่สาธารณะได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
- สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล	โครงการสร้างผู้สูงวัยและผู้ด้อยโอกาสเป็นกำลังคนดิจิทัลสู่ภัยไซเบอร์					√		สร้างผู้นำกำลังคนพันธุ์ X 2,000 คน
	โครงการสร้างผู้สูงวัยเป็นกำลังคนดิจิทัลสู่ภัยไซเบอร์						√	พัฒนาผู้สูงอายุและสร้างเครือข่ายความคุ้มครองทางสังคม และที่อยู่อาศัย และสถานที่สาธารณะได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

3.4 ผลการดำเนินงานภายใต้แนวทางพัฒนาระบบและนวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุ

โครงการภายใต้แนวทางการพัฒนาระบบและนวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 91 โครงการ ดำเนินงานโดยหน่วยงานหลัก คือ **กระทรวงสาธารณสุข** จำนวน 59 โครงการ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ จำนวน 10 โครงการ โครงการ **กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม** จำนวน 12 โครงการ **กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์** โดย กรมกิจการผู้สูงอายุ จำนวน 10 โครงการ โดยมี **กรมการแพทย์เป็นเจ้าภาพแนวทาง**

ผลการดำเนินงานของโครงการต่างๆในแต่ละปีงบประมาณตามตัวชี้วัดแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.8 พบว่าโครงการส่วนใหญ่มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการใช้จ่ายงบประมาณได้ตามเป้าหมายภายในกรอบระยะเวลาและบรรลุตัวชี้วัดของโครงการเกิดประสิทธิผลตามที่กำหนด อย่างไรก็ตามพบว่ามีโครงการจำนวน 29 โครงการที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามค่าเป้าหมายตัวชี้วัดที่กำหนด **ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญคือ การแพร่ระบาดของโควิด 19 ทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ และมีบางโครงการที่ไม่มีการรายงานปัญหาอุปสรรคที่เป็นสาเหตุให้การดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพ**

อย่างไรก็ตามพบว่าจำนวนโครงการภายใต้แนวทางนี้มีกิจกรรมหลักของโครงการส่วนใหญ่ที่เป็นการพัฒนาระบบบริการสุขภาพในหลากหลายมิติ และครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามมีข้อที่น่าสังเกตว่าหลายโครงการเป็นการก่อสร้างศูนย์การแพทย์ และการพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ที่มีกลุ่มเป้าหมายค่อนข้างเฉพาะเจาะจงและไม่สะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ของแนวทางหรือแผนงานฯ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาหน่วยงานที่ร่วมในการดำเนินโครงการพบว่า หน่วยงานหลักที่สามารถเข้ามาบูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายในภาพรวมของแผนงานบูรณาการฯ มีความครอบคลุมหน่วยงานหลักที่สำคัญแล้ว

ตารางที่ 3.8 แนวทางที่ 4 ผลการดำเนินงานพัฒนาระบบและนวัตกรรมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
กรมอนามัย	โครงการภายใต้แผนทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุไทย 2558-2565	√						นวัตกรรมทางการแพทย์ 3 เรื่อง
	โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ	√						จำนวนผู้ดูแลที่ได้รับการพัฒนาและดูแลผู้สูงอายุ/ มีระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวสามารถดูแลผู้สูงอายุได้
	โครงการบูรณาการการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ภายใต้แผนงานทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ ประเทศไทย พ.ศ. 2558-2565		√	√				มีนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ/มีจังหวัดต้นแบบพัฒนาการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุรวม/ผู้สูงอายุทั่วประเทศเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการดูแลสุขภาพช่องปาก

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
	โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ในชุมชน		x	x	√			จำนวนผู้สูงอายุที่เข้าถึงหรือใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในชุมชน/จำนวนนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวที่สามารถพัฒนาเป็นต้นแบบในการให้บริการ 13 เรื่อง/ตำบลต้นแบบ Long Term Care ผ่านเกณฑ์
	โครงการ “ชลอชรา ชีวียืนยาว” ประจำปี พ.ศ. 2563				x			จำนวนผู้สูงอายุทุกกลุ่มศักยภาพเข้าถึงระบบบริการสุขภาพตามมาตรฐานและได้รับการดูแลที่เหมาะสม
	โครงการพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพ				x	x	X (12.57%)	พระสงฆ์สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ / จำนวนวัดส่งเสริมสุขภาพผ่านเกณฑ์

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
	โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ				x			จำนวนผู้สูงอายุทุกกลุ่ม ศักยภาพเข้าถึงระบบบริการ สุขภาพตามมาตรฐานและ ได้รับการดูแลที่เหมาะสม
	โครงการพัฒนาระบบการป้องกันภาวะหกล้มและดูแลสุขภาพใน ผู้สูงอายุตามบริบทพื้นที่				√	√		จำนวนผู้สูงอายุในพื้นที่นำร่อง เข้าถึงรูปแบบการป้องกัน ภาวะหกล้ม
	โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ)				√	√		ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ช่วยเหลือดูแลอย่างเหมาะสม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี/ ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทาง สังคม จำนวน 111,300 คน
	โครงการขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ				√	√		ผู้ผ่านการอบรมมีความรู้ ความ เข้าใจมาตรฐานการดูแล ผู้สูงอายุและใช้ประโยชน์การ

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
								ดูแลผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน
	โครงการพัฒนาระบบการดูแลและส่งเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ปี 2564					√		ผู้สูงอายุและกอนวัยสูงอายุได้รับบริการคัดกรองความเสี่ยง บริการส่งเสริมป้องกัน และฟื้นฟูสภาพช่องปาก
								ผู้สูงอายุเข้าถึงกิจกรรม/สื่อความรู้ เพื่อการดูแลช่องปากด้วยตนเอง ผ่านชมรม เครือข่ายภาคประชาชน หรือผ่านเทคโนโลยีแบบ Platform
								ร้อยละ 70 ของผู้สูงอายุ มีฟันแท้ 20 ซี่ หรือ 4 คู่สบฟันหลัง
	โครงการพัฒนาระบบการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนแบบบูรณาการ					√		จำนวนผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบการดูแลและส่งเสริมสุขภาพ

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
								ตัวชี้วัดอื่นๆ เช่น ผู้สูงอายุ ได้รับการประเมินคัดกรอง ความสามารถในการประกอบ กิจวัตรประจำ พฤติกรรม สุขภาพที่พึงประสงค์ ระบบ การดูแลผู้สูงอายุ ฯลฯ
	โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาวเชิงป้องกัน (Preventive Long Term Care) ปี 2565						√	จำนวนผู้สูงอายุที่มีพฤติกรรม สุขภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 500,000 คน
	โครงการขับเคลื่อนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุและผู้มี ภาวะพึ่งพิงระยะยาวแบบบูรณาการ						√	จำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เข้าระบบการดูแลสุขภาพ รายบุคคล จำนวน 300,000 คน
กรมการแพทย์	โครงการส่งเสริมศักยภาพผู้ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ (ที่พิการ) ที่ติด บ้าน ติดเตียง		x	√				บุคลากรสาธารณสุขในระดับ เขตสุขภาพได้รับการอบรม เพื่อพัฒนาศักยภาพในการ

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
								ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ(ที่พิการ) ตัดบ้านติดเตียง และคนพิการ ทุกประเภท/ คนพิการทุก ประเภทและผู้สูงอายุ (ที่ พิการ) ประเภทติดเตียง เข้าถึง บริการด้านสุขภาพ โดยผ่าน ทางอาสาสมัคร จิตอาสาและ ผู้ดูแลที่มีศักยภาพและความ พร้อมในการดำเนินงานด้าน การดูแลสุขภาพ
	โครงการการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางสังคมและระบบการดูแล ผู้สูงอายุสมองเสื่อมสำหรับประเทศไทย			√	√	√		จำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะสมอง เสื่อมเข้าถึงระบบการดูแล รักษาครบวงจร (CDC systems) ในพื้นที่นำร่อง
	โครงการจัดบริการสุขภาพผู้สูงอายุในสถานบริการสุขภาพแบบ บูรณาการ (Seamless health care)				√			จำนวนผู้สูงอายุทุกกลุ่ม ศักยภาพเข้าถึงระบบบริการ

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
								สุขภาพตามมาตรฐานและ ได้รับการดูแลที่เหมาะสม
	โครงการพัฒนาระบบการป้องกันโรคระดับทุติยภูมิ (Secondary prevention) เพื่อดูแลรักษากลุ่มอาการหรือโรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ				√	√	√	ผู้สูงอายุในพื้นที่ จังหวัด/ สถานพยาบาล บุคลากรในจังหวัด/ สถานพยาบาล ใช้ระบบ Aging Health Data ได้รับ การคัดกรอง/ประเมินสุขภาพ
	โครงการพัฒนาระบบการดูแลระยะกลาง Intermediate care ในผู้ป่วยสูงอายุ และผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง				x			จำนวนผู้สูงอายุทุกกลุ่ม ศักยภาพเข้าถึงระบบบริการ สุขภาพตามมาตรฐานและ ได้รับการดูแลที่เหมาะสม
	โครงการพัฒนาระบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุในสถานบริการสุขภาพแต่ละระดับ เพื่อผู้สูงอายุได้รับการดูแลรักษา ส่งต่ออย่างเหมาะสม					√	√	ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงบริการ สุขภาพที่มีคุณภาพ ที่มีความ เชื่อมโยง ส่งต่อกันเป็นระบบ เพื่อลดการเจ็บป่วย พิการ การ

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
								เสียชีวิต และผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี
	โครงการการจัดระบบรับปรึกษา ระบบส่งต่อและระบบติดตามการดูแลระยะกลาง (Intermediate Care) สำหรับผู้ป่วยสูงอายุหลังการผ่าตัดและผู้สูงอายุที่มีภาวะเปราะบาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (โครงการปี 65 เป็นการต่อยอดด้านการพัฒนาระบบดิจิทัล)					x	x	จำนวนผู้ป่วยสูงอายุหลังการผ่าตัดและผู้สูงอายุที่มีภาวะเปราะบางในระยะกลางที่ได้รับปรึกษา ส่งต่อ และติดตามผลการดูแลผู้ป่วยสูงอายุระยะกลาง
	โครงการจัดระบบอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานสูงอายุ					x	√	ผู้สูงอายุที่ทำงานได้รับการตรวจสอบสุขภาพและดูแลด้านอาชีวอนามัย
	โครงการดูแลสุขภาพช่องปากพร้อมข้อมูลเพื่อผู้สูงอายุแบบไร้รอยต่อ					√	√	มีการติดตามดูแลผู้ป่วยและฟื้นฟูสมรรถภาพช่องปากภายหลังการฝังรากฟันเทียมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง (เปลี่ยนอะไหล่ทางการแพทย์)

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
	โครงการพัฒนาระบบการดูแลและป้องกันภาวะหกล้มในผู้สูงอายุตามบริบทพื้นที่						√	กลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุ ญาติและผู้ดูแลจำนวน 10,000 คน
	โครงการการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางสังคมและระบบการดูแลผู้สูงอายุสมองเสื่อม						√	จำนวนบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ได้รับการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพ 500 คน/ปี
กรมการแพทย์ (โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช ญาณสังวรเพื่อผู้สูงอายุ จ. ชลบุรี)	โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะ Intermediate care		x	√				มี Model ระบบบริการสุขภาพการดูแลผู้สูงอายุระยะกลาง (Intermediate care) 3 Model
สำนักงานปลัดกระทรวง	โครงการสร้างเสริมความเสมอภาคด้านสุขภาพเพื่อรองรับผู้สูงอายุ	√						จำนวนผู้ดูแลที่ได้รับการพัฒนาและดูแลผู้สูงอายุ/ มีระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวสามารถดูแลผู้สูงอายุได้

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
	โครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทย กลุ่มวัยผู้สูงอายุ		x	√				ทุกเขตสุขภาพมีแผนสร้างเสริมสุขภาพกลุ่มวัยผู้สูงอายุ
	โครงการการบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ปี 2562 ภายใต้แผนงานทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุประเทศไทย พ.ศ. 2558 – 2565			√				
	โครงการสร้างเสริมระบบการดูแลสุขภาพเพื่อรองรับสังคมสูงวัยแบบบูรณาการ				√	√	√	จำนวนผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพ
	โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพช่องปาก				√			จำนวนผู้สูงอายุทุกกลุ่มศักยภาพเข้าถึงระบบบริการสุขภาพตามมาตรฐานและได้รับการดูแลที่เหมาะสม
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์	โครงการบูรณาการการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ภายใต้แผนงานทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุประเทศไทย พ.ศ. 2558-2565		√					สุขภาพช่องปากผู้สูงอายุรวม/ผู้สูงอายุทั่วประเทศเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการดูแลสุขภาพช่องปาก

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งตำบลจัดการสุขภาพแบบบูรณาการเพื่อสร้างเสริมสุขภาพและลดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยผู้สูงอายุ		x					
	โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุแบบไร้รอยต่อ				√			จำนวนผู้สูงอายุทุกกลุ่มศักยภาพเข้าถึงระบบบริการสุขภาพตามมาตรฐานและได้รับการดูแลที่เหมาะสม
	โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนแบบไร้รอยต่อ				√	√	√	จำนวนระบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนแบบไร้รอยต่อ 1 ระบบ
	โครงการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในกลุ่มผู้สูงอายุ					√		ระบบการเสริมสร้าง HL&HB ในชมรมผู้สูงอายุ 1 ระบบ สมาชิกชมรมผู้สูงอายุ เป้าหมายมีความรอบรู้และ

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
								พฤติกรรมสุขภาพได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน						√	ผู้สูงอายุทุกกลุ่มมีศักยภาพเข้าถึงระบบบริการสุขภาพตามมาตรฐานและได้รับการดูแลที่เหมาะสม/ มีระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ จำนวน 4 ระบบ และนวัตกรรมสุขภาพ
กรมสุขภาพจิต	โครงการเสริมสร้างสุขภาพทางใจเตรียมพร้อมสู่สังคมสูงวัย						√	ผู้สูงอายุทุกกลุ่มมีศักยภาพเข้าถึงระบบบริการสุขภาพตามมาตรฐานและได้รับการดูแลที่เหมาะสม/ มีระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ จำนวน 4 ระบบ และนวัตกรรมสุขภาพ
ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้านชีววิทยาศาสตร์สุขภาพเพื่อรองรับสังคมสูงอายุ	√						พัฒนาพื้นที่นำร่อง สวนสมุนไพร เพื่อพร้อมต่อยอดสู่

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
								ผลิตภัณฑ์ธุรกิจอุตสาหกรรมและการบริการ ณ จังหวัดปราจีนบุรี 1 ศูนย์ และพัฒนาเทคโนโลยีด้านทันตกรรมและเครื่องมือแพทย์เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์และลดการนำเข้า 3 เรื่อง
	โครงการพัฒนาแกนโลหะใสในโพรงกระดูกเพื่อตามกระดูกต้นขาส่วนต้นแบบสั้น		√					จำนวนผู้สูงอายุที่เข้าถึงหรือใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการดูแลและส่งเสริมสุขภาพที่ดีของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น
	โครงการพัฒนาข้อสะโพกเทียมแบบฝังสำหรับผู้สูงอายุ		√					
	โครงการพัฒนาเลนส์แก้วตาเทียมแบบพับได้ (Foldable Intraocular Lens)		√					
	โครงการบริการฝังรากฟันเทียมสำหรับผู้สูงอายุ		√	√	x	x	x (55.15%)	จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับบริการฝังรากฟันเทียม

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริการด้านชีววิทยาศาสตร์ สุขภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ -กิจกรรมการใช้เครื่องช่วยฝึกเดินในผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือด สมอง						X (70.40%)	จำนวนผู้สูงอายุทุกกลุ่ม ศักยภาพเข้าถึงระบบบริการ สุขภาพตามมาตรฐานและ ได้รับการดูแลที่เหมาะสม
มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	โครงการบูรณาการการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแล สุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ภายใต้แผนงานทันตสุขภาพสำหรับ ผู้สูงอายุประเทศไทย พ.ศ. 2558-2565		√					ระบบการเรียนการสอนแบบ E- learning และพัฒนา ศักยภาพ บุคลากรด้านทันตกรรมด้วย ทุนฝึกอบรมระยะสั้น
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอม เกล้าธนบุรี	โครงการการสร้างระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการดูแลผู้สูงอายุ		√					จำนวนระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ หรือ นวัตกรรม สำหรับสนับสนุนการใช้ ชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ 1 ระบบ

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	โครงการเพิ่มศักยภาพในการพึ่งพาตนเองด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุ		x					จำนวนผู้สูงอายุที่เข้าถึงหรือใช้นวัตกรรมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกหรือผลิตภัณฑ์/นวัตกรรมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุมีการนำไปใช้งานจริง
มหาวิทยาลัยมหิดล	โครงการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐานและครบวงจร		x	√				จำนวนผู้รับบริการทางทันตกรรมที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป
	โครงการประยุกต์ใช้และพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมการส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม (Holistic health & Wellness) เพื่อยกระดับสุขภาวะผู้สูงอายุในกลุ่มภาคกลาง			√				
	โครงการศูนย์วิทยาการเวชศาสตร์ผู้สูงอายุระดับชาติ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล			√	x	x	x (84.81%)	อาคารที่สร้างแล้วเสร็จ 2 อาคาร

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
	โครงการระบบรักษาผู้สูงอายุที่มีปัญหากระดูกด้วยเทคโนโลยีการผลิต 4.0					√		เกิดศูนย์เทคโนโลยีวิศวกรรมเครื่องมือแพทย์ทางออโรปี ดิกส์ด้วยเทคโนโลยี 4.0 จำนวน 1 สายการผลิตและได้ใช้งานจริงกับคนไข้
	โครงการส่งเสริมพื้นที่สร้างสรรค์ด้วยพลังดนตรี สร้างเสริมกิจกรรมและประสบการณ์ดนตรีที่หลากหลายเพื่อขับเคลื่อนสังคมให้เข้มแข็งและสร้างสุขภาวะที่ดี					√		มีการพัฒนาต้นแบบกิจกรรมดนตรีบำบัด กิจกรรมดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับการพัฒนาสุขภาวะของผู้สูงอายุ จำนวน 1 ชุด
กรมกิจการผู้สูงอายุ	โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน		x	√				อาสาสมัครได้รับการพัฒนาทักษะและสามารถดูแลผู้สูงอายุได้/จำนวนผู้สูงอายุได้รับการดูแล

หน่วยงาน	โครงการ	ปี พ.ศ.						ตัวชี้วัด
		60	61	62	63	64	65	
	โครงการพัฒนาเครือข่ายการดูแลและคุ้มครองทางสังคมผู้สูงอายุในชุมชน		x					ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ต้นแบบ ศพอส.
	โครงการระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุ		x					มีศูนย์ ศพอส. และศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ
	โครงการหุ่นยนต์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย/ผู้พิการจากโรคทางระบบประสาทส่วนกลางในผู้สูงอายุ			√	√			จำนวนการผลิต
	โครงการไม้เท้าเลเซอร์ช่วยเดินพระราชทานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ			x	√			

บทที่ 4 ผลสัมฤทธิ์

แผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2563-2565

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560-2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563-2565 ในภาพรวมของการดำเนินงานระยะ 6 ปีที่ผ่านมา โดย

4.1 ผลการศึกษาเชิงปริมาณ

การวิจัยเชิงปริมาณส่วนนี้ ได้นำมาใช้ในการประเมินประสิทธิผลตามเป้าหมายและผลกระทบในมิติต่าง ๆ ของการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560-2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563-2565 ทั้งนี้ เพื่อให้ครอบคลุมผลสัมฤทธิ์ทุกมิติ จึงกำหนดกลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม ได้แก่ ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (ประชากรอายุ 25-29 ปี) และประชากรสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม ทั้งการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ การสัมภาษณ์แบบสอบถาม และการตอบแบบสอบถามทางออนไลน์ โดยผ่านศูนย์ ศพส. ทั้ง 12 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมาทั้งสิ้น 778 คน แบ่งเป็นคนกลุ่มก่อนวัยสูงอายุ 342 คน และผู้สูงอายุ 436 คน

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

	ก่อนวัยสูงอายุ (25-59 ปี)	ผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	342 คน	436 คน
ภาค		
กลาง	22.8%	23.1%
เหนือ	26.0%	19.2%
ตะวันออกเฉียงเหนือ	26.9%	20.1%
ใต้	22.2%	17.1%

	ก่อนวัยสูงอายุ (25-59 ปี)	ผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)
กรุงเทพมหานคร	2.1%	20.4%
เพศ		
ชาย	19.9%	25.5%
หญิง	80.1%	74.5%
กลุ่มอายุ		
อายุเฉลี่ย	44 ปี	69 ปี
25-29 ปี	8.8%	
30-39 ปี	24.6%	
40-49 ปี	30.7%	
50-59 ปี	36.0%	
60-69 ปี		56.9%
70-79 ปี		35.1%
80 ปีขึ้นไป		8.0%
สถานภาพสมรส		
โสด	32.9%	11.7%
กำลังสมรส	54.1%	47.1%
หม้าย/หย่า	12.9%	41.1%
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	12.0%	65.7%
มัธยม	28.2%	16.8%
ปวส./อนุปริญญา	12.3%	4.8%

	ก่อนวัยสูงอายุ (25-59 ปี)	ผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)
ปริญญาตรีและสูงกว่า	47.5%	12.6%
อาชีพ		
ไม่ได้ทำงาน	6.5%	45.9%
เกษตรกร	9.8%	12.5%
ธุรกิจส่วนตัว	7.1%	5.4%
ข้าราชการ/ลูกจ้างของรัฐ	40.8%	-
ข้าราชการบำนาญ	-	12.2%
พนักงานบริษัท	4.4%	-
รับจ้าง/ค้าขาย	24.6%	17.9%
อื่น ๆ	6.8%	6.1%
รายได้/เงินใช้ในการดำรงชีวิตต่อเดือน		
ต่ำกว่า 3,000 บาท ¹⁰	5.4%	35.3%
3,000 – 9,999 บาท	33.8%	38.5%
10,000 - 19,000 บาท	38.2%	11.7%
20,000 บาทขึ้นไป	22.6%	14.5%

กลุ่มประชากรก่อนวัยสูงอายุจำนวน 342 คน มีสัดส่วนของเพศหญิงสูงกว่าเพศชายค่อนข้างชัดเจน มีอายุเฉลี่ยประมาณ 44 ปี โดยกลุ่มอายุ 50-59 ปีมีสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 36.0) รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 40-49 ปี 30-39 ปี และ 25-29 ปี ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างเกินครึ่งสมรสแล้ว และประมาณร้อยละ 47 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

¹⁰ ใช้เส้นความยากจน (Poverty Line) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่สะท้อนค่าใช้จ่ายมาตรฐานขั้นต่ำที่คนจะดำรงชีวิตอยู่ได้ (Minimum Requirement) ในสังคม ซึ่งคนที่มีค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่ำกว่าเส้นความยากจน จะถือว่าเป็นคนจน โดยในปี พ.ศ. 2563 เส้นความยากจนมีมูลค่า 2,762 บาทต่อคนต่อเดือน

ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งอาชีพหลักของกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการ/ลูกจ้างของรัฐ รองลงมา ทำอาชีพอิสระ ได้แก่ รับจ้างหรือค้าขาย เมื่อพิจารณารายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ประมาณ 10,000-19,999 บาทสัดส่วนสูงที่สุด ทั้งนี้หากใช้เส้นความยากจนของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเกณฑ์ พบว่า ร้อยละ 5.4 ของกลุ่มก่อนวัยสูงอายุถือเป็นคนจน

กลุ่มผู้สูงอายุทั้งหมด 436 คน เป็นเพศหญิงสูงกว่าเพศชายเช่นเดียวกับคนก่อนวัยสูงอายุ มีอายุเฉลี่ย 69 ปี กว่าครึ่งหนึ่งอยู่ในวัยสูงอายุตอนต้น (อายุ 60-69 ปี) และเกือบ 1 ใน 10 เป็นผู้สูงอายุวัยปลาย (อายุ 80 ปีขึ้นไป) โดยเกือบร้อยละ 70 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีสัดส่วนของผู้ที่สมรสแล้วกับหม้าย/หย่า มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน สำหรับอาชีพปัจจุบัน พบว่า เกือบครึ่งหนึ่งเกษียณอายุ ไม่ได้ทำงานแล้ว นอกนั้นเป็นอาชีพอิสระเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ รับจ้าง ค้าขาย เกษตรกร ช่างรับบ่านาญ และที่น้าเป็นกังวล คือ ประมาณ 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน นั้นหมายถึง เป็นคนจนที่มีภาวะความยากลำบากในเชิงเศรษฐกิจ

2. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามแผนบูรณาการฯ

ผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการฯ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2560-2565 ได้กำหนดเป้าหมายไว้ใหญ่ ๆ 2 มิติ ได้แก่ ประชากรก่อนวัยสูงอายุมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัย และผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อม และสุขภาพ โดยในการประเมินส่วนนี้ คณะผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลเชิงปริมาณที่จัดเก็บกับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 กลุ่ม มาจัดทำตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนบูรณาการฯ และใช้ข้อมูลการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย ปี พ.ศ.2560 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นข้อมูลฐานที่ใช้ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในกรณีที่แผนงานบูรณาการฯ ไม่ได้ระบุเป้าหมายไว้ชัดเจน โดยผลการประเมินผลสัมฤทธิ์แต่ละแนวทางมีแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลสัมฤทธิ์ที่ 1: ประชากรก่อนวัยสูงอายุมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

เป้าหมาย: ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ 25-59 ปี) มีความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ

ตัวชี้วัด: สัดส่วนประชากรอายุ 25-59 ปี ร้อยละ 60 มีการเตรียมความพร้อมในทุกมิติ

แผนบูรณาการฯ ประเด็นด้านการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ มีกลุ่มเป้าหมายคือ ประชากรอายุ 25-59 ปี และกำหนดเป้าหมาย คือ สัดส่วนของประชากรอายุ 25-29 ปี ร้อยละ 60 มีการเตรียมความพร้อมในทุกมิติ โดยจากผลการสำรวจพบว่า ประชากรก่อนวัยสูงอายุที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีการ

เตรียมความพร้อมในภาพรวมทุกมิติอยู่ที่ร้อยละ 43.7-65.9 ซึ่งถือว่าต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้ มีเพียงด้านสุขภาพเท่านั้นที่มีผลการดำเนินงานผ่านตามเป้าหมาย โดยเกือบร้อยละ 70 ของประชากรอายุ 25-59 ปีที่มีการเตรียมการด้านนี้ รองลงมาคือ การเตรียมตัวด้านสุขภาพใจและด้านที่อยู่อาศัย ซึ่งมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 53.8 และ ร้อยละ 52.9 ตามลำดับ) ส่วนด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีการเตรียมการน้อยที่สุด คือ ด้านการเข้ากลุ่ม/ชมรม (ร้อยละ 43.8) โดยจากผลการประเมินสะท้อนได้ว่า ประเด็นเรื่องการเตรียมการก่อนวัยสูงอายุยังไม่เป็นไปตามตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด และคงต้องเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญเพิ่มมากขึ้นต่อไป

นอกจากนี้ หากพิจารณาแนวทางการดำเนินงานของผลสัมฤทธิ์นี้ คือ การสร้างการตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้ประชากรอายุ 25-29 ปีรับรู้ข้อมูลการเตรียมความพร้อมทุกมิติ พบว่า เกือบทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสาร/ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ ซึ่งสูงกว่าผลการสำรวจที่ได้จากการสำรวจประชากรสูงอายุ พ.ศ.2560 ของระดับประเทศ ทั้งนี้จากผลการประเมินแสดงให้เห็นถึงประเด็นท้าทายในการดำเนินงานระยะต่อไปที่ควรเน้นการดำเนินงานกับกลุ่มก่อนวัยสูงอายุในการเตรียมการสำหรับการเป็นผู้สูงอายุที่เข้มข้นขึ้น ทั้งนี้หา รูปแบบการนำเสนอ และช่องทางการสื่อสาร ซึ่งแม้ว่าประชากรกลุ่มนี้จะมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารค่อนข้างสูง (ร้อยละ 97.9) แต่การก่อให้เกิดความตระหนักและนำไปสู่การปฏิบัติที่แท้จริงอาจยังมีข้อจำกัด

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงการประเมินผลผลิตการดำเนินงานตามแผนบูรณาการฯ แนวทางที่ 1

แนวทาง	รายละเอียด	เป้าหมายตามแผน/ข้อมูลปี 2560	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปีขึ้นไป	ผล
1. ด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัย	1.1 การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัยแต่ละด้าน	60%*			
	- ด้านเศรษฐกิจ		44.1%		ไม่ผ่าน
	- ด้านสุขภาพ		66.4%		ผ่าน
	- ด้านที่อยู่อาศัย		52.9%		ไม่ผ่าน

* เป็นเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ของแนวทางตามแผนบูรณาการฯ

แนวทาง	รายละเอียด	เป้าหมายตาม แผน/ข้อมูล ปี 2560	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปี ขึ้นไป	ผล
	- ด้านจิตใจ		53.8%		ไม่ผ่าน
	- ด้านผู้ดูแล		44.1%		ไม่ผ่าน
	- ด้านการเข้าร่วมกลุ่ม/ชมรม		43.8%		ไม่ผ่าน
	- ด้านการทำงาน/อาชีพ		44.4%		ไม่ผ่าน
	1.2 การได้รับข้อมูลข่าวสาร/ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ	86.9% **	97.6%		ผ่าน

ที่มา: ประมวลผลข้อมูลโดยคณะผู้วิจัย

หากพิจารณาถึงประเด็นตัวชี้วัดของโครงการที่อาจส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ของประเด็นนี้ พบว่า ส่วนใหญ่โครงการมีการตั้งตัวชี้วัดที่เน้นจำนวนคน จำนวนครั้ง จำนวนสื่อ/ชุดความรู้ จำนวนการเผยแพร่ ที่สามารถวัดในเชิงตัวเลขได้ แต่ยังไม่ได้มีการติดตามประเมินผลต่อถึงตัวชี้วัดเชิงคุณภาพที่ให้ความสำคัญกับการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติ เกิดการเตรียมความพร้อมในมิติต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นแม้ว่าโครงการเกือบทั้งหมดภายในแนวทางนี้จะผ่านตามตัวชี้วัดโครงการ แต่เมื่อประเมินตามตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์กลับพบว่าไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด เพราะโครงการและกิจกรรมที่ดำเนินการยังไม่ถึงการปฏิบัติ

ผลสัมฤทธิ์ที่ 2: ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เป้าหมาย: ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สุขภาพ สังคม และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด 2.1: ด้านเศรษฐกิจ - ผู้สูงอายุมีศักยภาพสามารถประกอบอาชีพและได้รับการจ้างงานที่เหมาะสม

** เป็นข้อมูลการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย ปี พ.ศ.2560

ตัวชี้วัดหลักในด้านนี้ คือ ให้ผู้สูงอายุมีงานทำและมีรายได้ ซึ่งจากผลการสำรวจพบว่า สัดส่วนผู้สูงอายุที่ทำงานเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 35.3 ในปี พ.ศ.2560 เป็น ร้อยละ 54.1 ในปัจจุบัน ซึ่งถือว่าบรรลุตามผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้ และค่อนข้างสอดคล้องกับโครงการต่าง ๆ ที่หน่วยงานจัดทำขึ้น ที่เน้นการขยายโอกาสการมีงานทำให้ผู้สูงอายุ การส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุในอาชีพที่เหมาะสม ที่มีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาประเด็นเรื่องการอบรม ให้ความรู้ เพิ่มทักษะสำหรับการประกอบอาชีพ อาจยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายเท่าที่ควร มีผู้สูงอายุเพียงร้อยละ 60 ที่ได้รับการอบรมด้านอาชีพ และมีร้อยละ 65.2 ที่มีงานทำหลังจากที่ได้รับการอบรม ซึ่งสะท้อนว่าการอบรมด้านอาชีพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้ผู้สูงอายุได้งานทำหรือทำให้มีความรู้นำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ด้วยตนเอง แต่ยังคงมีผู้สูงอายุอีก 1 ใน 3 ที่เข้ารับการอบรม พัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพแต่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสมตามแนวทางที่ระบุไว้ในแผนงานบูรณาการฯ ซึ่งควรมีการผลักดันในประเด็นนี้อย่างต่อเนื่องต่อไป และควรอยู่บนพื้นฐานของความต้องการของผู้สูงอายุและบริบทแต่ละพื้นที่เป็นสำคัญ

นอกจากนี้ หากพิจารณาถึงความมั่นคงทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุในภาพรวม โดยใช้ความเพียงพอของรายได้กับการมีเงินออม จะพบว่า สัดส่วนของผู้สูงอายุที่ประเมินตนเองว่ามีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และมีเงินออมมีแนวโน้มลดลง ประกอบกับผลจากส่วนก่อนหน้านี้นี้พบว่า กว่า 1 ใน 3 ของผู้สูงอายุกำลังตกอยู่ในสถานะคนจน สะท้อนถึงการที่ผู้สูงอายุมีความไม่มั่นคงด้านเศรษฐกิจมากพอ

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงการประเมินผลผลิตการดำเนินงานตามแผนบูรณาการฯ แนวทางที่ 2

แนวทาง	รายละเอียด	เป้าหมายตามแผน/ข้อมูลปี 2560	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปีขึ้นไป	ผล
2. คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านเศรษฐกิจ	2.1 การมีงานทำของผู้สูงอายุ	35.3%**		54.1%	ผ่าน
	2.2 การได้รับการอบรมด้านอาชีพ	na		59.8%	
	2.3 มีงานทำจากการได้รับการอบรมด้านอาชีพ	na		65.2%	

** เป็นข้อมูลการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย ปี พ.ศ.2560

แนวทาง	รายละเอียด	เป้าหมายตาม แผน/ข้อมูล ปี 2560	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปี ขึ้นไป	ผล
	2.4 การมีเงินออม	74.6%**		45.8%	ไม่ผ่าน
	2.5 ความเพียงพอของรายได้	56.3%**		36.3%	ไม่ผ่าน

ที่มา: ประมวลผลข้อมูลโดยคณะผู้วิจัย

หมายเหตุ: N/A หมายถึง แผนบูรณาการ ฯ ไม่มีการกำหนดเป้าหมายในประเด็นนั้น ๆ รวมถึงข้อมูลการสำรวจประชากรสูงอายุ ปี พ.ศ.2560 ไม่มีข้อคำถามที่เกี่ยวข้อง ทำให้ไม่มีข้อมูลฐานเพื่อนำมาเปรียบเทียบได้

ตัวชี้วัด 2.2: ด้านสังคมและสภาพแวดล้อม – ผู้สูงอายุอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ร้อยละ 95

โครงการภายใต้แนวทางนี้นับว่ามีการขับเคลื่อนในประเด็นอย่างตรงจุด ตรงกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะมิติด้านการอยู่อาศัยในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย คือ การมีโครงการที่เข้าไปปรับสภาพที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุที่เป็นผู้รับบริการโดยตรง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ที่ออกมาค่อนข้างมีผลการประเมินที่สูง โดยจากผลการสำรวจพบว่า กว่าร้อยละ 85 ของผู้สูงอายุประเมินว่าตนเองอาศัยอยู่ในบ้านที่สะดวกและปลอดภัยสำหรับการใช้ชีวิตประจำวัน แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่า ยังไม่บรรลุเมื่อเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพซึ่งได้ให้ความเห็นว่า แม้ว่าจะมีการตั้งงบประมาณสนับสนุนโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง แต่ในความเป็นจริง เมื่อเทียบกับจำนวนบ้านของผู้สูงอายุที่ยังต้องการการปรับปรุงหรือซ่อมแซมก็ยังไม่เพียงพอ เมื่อกระจายงบประมาณลงไปในแต่ละพื้นที่ ทำให้พื้นที่หนึ่งมีจำนวนบ้านของผู้สูงอายุที่สามารถของงบประมาณได้เพียงเล็กน้อย ซึ่งส่วนนี้อาจเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งต่อการดำเนินงาน

นอกจากนี้ประเด็นหนึ่งในแนวทางนี้ที่สำคัญ คือ มิติด้านการคุ้มครองทางสังคม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดตัวชี้วัดที่มีความใกล้เคียงและสามารถวัดในเชิงผลสัมฤทธิ์ได้ คือ การเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุซึ่งถือว่าเป็นเครือข่ายของผู้สูงอายุที่สำคัญ และเป็นตัวเชื่อมระหว่างผู้สูงอายุกับหน่วยงานรัฐในการให้สวัสดิการหรือการคุ้มครองต่าง ๆ และการรับรู้สิทธิ/สวัสดิการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุ โดยจากผลการสำรวจ พบว่า

** เป็นข้อมูลการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย ปี พ.ศ.2560

สัดส่วนของผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวจากร้อยละ 28.0 ในปี พ.ศ.2560 เป็น ร้อยละ 59.2 ในปัจจุบัน ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จของการดำเนินโครงการที่ให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายส่งเสริมศักยภาพของผู้สูงอายุ ส่งเสริมการรวมกลุ่ม และสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย ดังนั้นเห็นควรให้มีการดำเนินงานต่อไป และควรส่งเสริมการทำงานร่วมกันของเครือข่ายที่หลากหลายมากขึ้น เช่น องค์กรภาคเอกชน องค์กรภาครัฐกิจ ชมรม มูลนิธิอื่น ๆ สำหรับประเด็นเรื่องรับการเรียนรู้สิทธิ/สวัสดิการของผู้สูงอายุ พบว่า การรับรู้สิทธิที่เป็นเรื่องพื้นฐานที่ครอบคลุมผู้สูงอายุโดยทั่วไป ได้แก่ เรื่องบัตรทอง และเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุกว่าร้อยละ 90 ที่รับรู้ว่ามีสิทธิ/สวัสดิการเหล่านี้ สะท้อนถึงการได้รับการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐาน แต่สำหรับเรื่องอื่น ๆ ที่อาจเป็นสิทธิ/สวัสดิการที่มีกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น การกักเงินกองทุน การช่วยเหลือด้านกฎหมาย การอบรมจัดหางาน การจัดหาที่พัก จะมีสัดส่วนของผู้สูงอายุที่รับรู้ที่ลดลง

ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า ในมิติของการคุ้มครองทางสังคม ส่วนใหญ่โครงการที่ดำเนินงานเน้นไปที่การพัฒนาศักยภาพเครือข่าย ไม่ว่าจะเป็นการสร้างพื้นที่ต้นแบบ การพัฒนาเจ้าหน้าที่ การเสริมสร้างกลไกในการดำเนินงานต่าง ๆ แต่เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดเป้าหมายกลับให้ความสำคัญกับจำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม ซึ่งสะท้อนว่า โครงการและตัวชี้วัดโครงการไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดเป้าหมาย นั่นหมายความว่า แม้ว่าการดำเนินงานจะผ่านตามตัวชี้วัดโครงการ แต่ไม่ได้นำไปสู่การบรรลุตามตัวชี้วัดของเป้าหมาย การพัฒนาเครือข่ายหรือกลไกต่าง ๆ อาจไม่ได้เชื่อมโยงกับตัวผู้สูงอายุโดยตรง ดังนั้นในการดำเนินโครงการมีติดนี้ คงต้องมีกิจกรรม และตัวชี้วัดที่สามารถวัดได้จริง และเป็นไปในแนวทางเดียวกับตัวชี้วัดแนวทางให้มากขึ้น

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงการประเมินผลผลิตการดำเนินงานตามแผนบูรณาการฯ แนวทางที่ 3

แนวทาง	รายละเอียด	เป้าหมายตาม แผน/ข้อมูล ปี 2560	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปี ขึ้นไป	ผล
3. คุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุด้าน	3.1 ที่อยู่อาศัยปลอดภัยและ เหมาะสม*	95.0%*		85.1%	ไม่ผ่าน

* เป็นเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ของแนวทางตามแผนบูรณาการฯ

แนวทาง	รายละเอียด	เป้าหมายตาม แผน/ข้อมูล ปี 2560	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปี ขึ้นไป	ผล
สังคมและ สิ่งแวดล้อม	3.2 การเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ	28.0% **		59.2%	ผ่าน
	3.3 การรับรู้สิทธิ/สวัสดิการของ ผู้สูงอายุ				
	- บัตรทอง	N/A		94.8%	
	- เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	85.6% **		96.9%	
	- กู้ยืมเงินกองทุนผู้สูงอายุ	N/A		52.0%	
	- การปรับปรุงที่อยู่อาศัย	N/A		53.7%	
	- การช่วยเหลือด้านกฎหมาย	N/A		40.2%	
	- การอบรมจัดหางาน	N/A		42.4%	
	- การช่วยเหลือเรื่องอาหารและ เครื่องนุ่งห่ม	N/A		55.6%	
	- การจัดหาที่พัก (ศพส.)	N/A		43.2%	
	- ผู้ดูแลสำหรับการดูแลระยะยาว	N/A		46.6%	

ที่มา: ประมวลผลข้อมูลโดยคณะผู้วิจัย

หมายเหตุ: N/A หมายถึง แผนบูรณาการ ฯ ไม่มีการกำหนดเป้าหมายในประเด็นนั้น ๆ รวมถึงข้อมูลการสำรวจ
ประชากรสูงอายุ ปี พ.ศ.2560 ไม่มีข้อคำถามที่เกี่ยวข้อง ทำให้ไม่มีข้อมูลฐานเพื่อนำมาเปรียบเทียบได้

** เป็นข้อมูลการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย ปี พ.ศ.2560

ตัวชี้วัด 2.3: ด้านสุขภาพ – ผู้สูงอายุกลุ่มที่สามารถช่วยเหลือตนเองในการทำกิจกรรมประจำวันพื้นฐาน (Active Aging) มีสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 95

การประเมินความสามารถในการช่วยเหลือตนเองในการทำกิจกรรมประจำวัน ประเมินจาก 5 กิจกรรม ได้แก่ กินอาหารเอง ใส่เสื้อผ้าด้วยตนเอง อาบน้ำ ล้างหน้าแปรงฟัน และการใช้ห้องน้ำ/ห้องส้วม (รวมทำความสะอาดส้วมร่างกายหลังขับถ่าย) โดยจากผลการสำรวจ พบว่า ผู้สูงอายุที่สามารถทำกิจกรรมทั้งหมดได้ด้วยตนเองมีร้อยละ 93.0 ซึ่งยังไม่บรรลุตามตัวชี้วัดนี้ ซึ่งหากพิจารณาโครงการในแนวทางนี้จะพบว่า โครงการที่ดำเนินการยังเน้นไปในทิศทางของการรักษา พื้นฟู ยังไม่ค่อยมีโครงการที่เน้นเรื่องการส่งเสริม ป้องกัน หรือ การให้ความรู้ด้านสุขภาพมากนัก มีบางโครงการที่มีกิจกรรมในการคัดกรองสุขภาพแต่ก็กำหนดกลุ่มเฉพาะ หรือไม่ก็คัดกรองสุขภาพเป็นด้าน ๆ ไม่ได้คัดกรองสุขภาพในภาพรวม ซึ่งทำให้ตัวชี้วัดของแต่ละโครงการไม่สามารถร่วมกันตอบโจทย์ตัวชี้วัดของผลสัมฤทธิ์ได้ ดังนั้นโครงการในแนวทางนี้ ควรเพิ่มโครงการที่มุ่งเป้าไปที่การดูแลรักษาสุขภาพโดยตรง เช่น การเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ หรือ การประเมินคัดกรองสุขภาพ ก็อาจทำให้บรรลุตัวชี้วัดที่ตรงกับผลสัมฤทธิ์ได้มากขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม โครงการภายใต้แนวทางนี้ก็ให้ความสำคัญไปที่การพัฒนาระบบและนวัตกรรม รวมถึงการเข้าถึงการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ซึ่งสามารถทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพในภาพรวมที่ดีขึ้น โดยผู้สูงอายุที่ประเมินตนเองว่ามีสุขภาพที่ดีและดีมากมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในระหว่าง 5 ปีของการดำเนินงาน นอกจากนี้ระบบการดูแลที่เกิดขึ้น ก็ส่งผลให้ผู้สูงอายุทั่วไป รวมถึงผู้สูงอายุที่ต้องการผู้ดูแลมีความเข้มแข็งขึ้น ซึ่งจากผลการสำรวจพบว่า ร้อยละ 80 ของผู้สูงอายุที่ต้องการผู้ดูแลมีผู้ดูแล ไม่ว่าจะเป็นการดูแลโดยคนในครอบครัว คนในชุมชน อาสาสมัครในชุมชน รวมถึงเจ้าหน้าที่ของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในพื้นที่

ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงการประเมินผลผลิตการดำเนินงานตามแผนบูรณาการฯ แนวทางที่ 4

แนวทาง	รายละเอียด	เป้าหมายตามแผน/ข้อมูลปี 2560	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปีขึ้นไป	ผล
	4.1 ผู้สูงอายุที่สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง	>95.0%*		93.0%	ไม่ผ่าน

* เป็นเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ของแนวทางตามแผนบูรณาการฯ

แนวทาง	รายละเอียด	เป้าหมายตาม แผน/ข้อมูล ปี 2560	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปี ขึ้นไป	ผล
4. คุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุด้าน สุขภาพ	4.2 ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดี	41.5% **		48.8%	ผ่าน
	4.3 ผู้สูงอายุที่ต้องการผู้ดูแลมี ผู้ดูแล	66.1% **		80.6%	ผ่าน

ที่มา: ประมวลผลข้อมูลโดยคณะผู้วิจัย

กล่าวโดยในภาพรวมประเด็นการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ ซึ่งวัดจากคะแนนความสุข/ความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่า คะแนนการประเมินมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2560 จาก 6.9 คะแนน เป็น 7.4 คะแนนในปี พ.ศ.2565 สะท้อนว่าผู้สูงอายุเองมีความพอใจในชีวิตทุกด้านเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามหากนำผลการประเมินของมิติแต่ละด้านมาพิจารณาร่วมด้วย ยังคงพบประเด็นท้าทายต่าง ๆ ที่เห็นควรเร่งดำเนินโครงการเพื่อให้สามารถเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในอนาคตได้มากขึ้น

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงการประเมินผลผลิตการดำเนินงานตามแผนบูรณาการฯ ในภาพรวม

แนวทาง	รายละเอียด	เป้าหมายตาม แผน/ข้อมูล ปี 2560	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปี ขึ้นไป	ผล
คุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุภาพรวม	ความสุข/ความพึงพอใจในชีวิต (คะแนนเฉลี่ย เต็ม 10 คะแนน)	6.9**		7.5	ผ่าน

ที่มา: ประมวลผลข้อมูลโดยคณะผู้วิจัย

** เป็นข้อมูลการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย ปี พ.ศ.2560

ตารางที่ 4.7 ตารางแสดงการประเมินผลผลิตการดำเนินงานตามแผนบูรณาการฯ

แนวทาง	รายละเอียด	เป้าหมายตาม แผน/ข้อมูล ปี 2560	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปี ขึ้นไป	ผล
1. ด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัย	1.1 การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัยแต่ละด้าน	60%*			
	- ด้านเศรษฐกิจ		44.1%		ไม่ผ่าน
	- ด้านสุขภาพ		66.4%		ผ่าน
	- ด้านที่อยู่อาศัย		52.9%		ไม่ผ่าน
	- ด้านจิตใจ		53.8%		ไม่ผ่าน
	- ด้านผู้ดูแล		44.1%		ไม่ผ่าน
	- ด้านการเข้าร่วมกลุ่ม/ชมรม		43.8%		ไม่ผ่าน
	- ด้านการหางาน/อาชีพ		44.4%		ไม่ผ่าน
	1.2 การได้รับข้อมูลข่าวสาร/ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ	86.9%**	97.6%		ผ่าน
2. คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านเศรษฐกิจ	2.1 การมีงานทำของผู้สูงอายุ	35.3%**		54.1%	ผ่าน
	2.2 การได้รับการอบรมด้านอาชีพ	na		59.8%	

* เป็นเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ของแนวทางตามแผนบูรณาการ ฯ

** เป็นข้อมูลการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย ปี พ.ศ.2560

แนวทาง	รายละเอียด	เป้าหมายตาม แผน/ข้อมูล ปี 2560	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปี ขึ้นไป	ผล
	2.3 มีงานทำจากการได้รับการ อบรมด้านอาชีพ	na		65.2%	
	2.4 การมีเงินออม	74.6%**		45.8%	ไม่ผ่าน
	2.5 ความเพียงพอของรายได้	56.3%**		36.3%	ไม่ผ่าน
3. คุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุด้าน สังคมและ สิ่งแวดล้อม	3.1 ที่อยู่อาศัยปลอดภัยและ เหมาะสม	95.0%*		85.1%	ไม่ผ่าน
	3.2 การเป็นสมาชิกชมรม ผู้สูงอายุ	28.0%**		59.2%	ผ่าน
	3.3 การรับรู้สิทธิ/สวัสดิการของ ผู้สูงอายุ				
	- บัตรทอง	N/A		94.8%	
	- เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	85.6%**		96.9%	
	- กู้ยืมเงินกองทุนผู้สูงอายุ	N/A		52.0%	
	- การปรับปรุงที่อยู่อาศัย	N/A		53.7%	
	- การช่วยเหลือด้านกฎหมาย	N/A		40.2%	
	- การอบรมจัดหางาน	N/A		42.4%	

* เป็นเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ของแนวทางตามแผนบูรณาการ ฯ

** เป็นข้อมูลการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย ปี พ.ศ.2560

แนวทาง	รายละเอียด	เป้าหมายตาม แผน/ข้อมูล ปี 2560	อายุ 25-59 ปี	อายุ 60 ปี ขึ้นไป	ผล
	- การช่วยเหลือเรื่องอาหารและ เครื่องนุ่งห่ม	N/A		55.6%	
	- การจัดหาที่พัก (ศพส.)	N/A		43.2%	
	- ผู้ดูแลสำหรับการดูแลระยะยาว	N/A		46.6%	
4. คุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุด้าน สุขภาพ	4.1 ผู้สูงอายุที่สามารถทำกิจวัตร ประจำวันได้ด้วยตนเอง	>95.0%*		93.0%	ไม่ผ่าน
	4.2 ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดี	41.5%**		48.8%	ผ่าน
	4.3 ผู้สูงอายุที่ต้องการผู้ดูแลมี ผู้ดูแล	66.1%**		80.6%	ผ่าน
คุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุภาพรวม	ความสุข/ความพึงพอใจในชีวิต (คะแนนเฉลี่ย เต็ม 10 คะแนน)	6.9**		7.5	ผ่าน

ที่มา: ประมวลผลข้อมูลโดยคณะผู้วิจัย

หมายเหตุ: N/A หมายถึง แผนบูรณาการ ฯ ไม่มีการกำหนดเป้าหมายในประเด็นนั้น ๆ รวมถึงข้อมูลการสำรวจ
ประชากรสูงอายุ ปี พ.ศ.2560 ไม่มีข้อความที่เกี่ยข้อง ทำให้ไม่มีข้อมูลฐานเพื่อนำมาเปรียบเทียบได้

4.2 ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานบูรณาการสร้างความสะดวกสบายเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ พ.ศ. 2560-2562 และแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย พ.ศ. 2563-2565 มีการดำเนินการศึกษาเชิงคุณภาพผ่านการสนทนากลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการ ภาควิชาเครือข่ายและผู้รับบริการ หรือเข้าร่วมกิจกรรม ใน 4 จังหวัดกระจายตามภาคประกอบด้วย จังหวัดภูเก็ต จังหวัดนครพนม จังหวัดชลบุรี และจังหวัดลำปางในพื้นที่ภาคเหนือ โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มรวม 227 คน ดังรายละเอียดในภาคผนวก 3 ซึ่งผลการสนทนากลุ่มได้มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของแผนงานบูรณาการฯ ทั้งในมิติ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยผลการศึกษาจะจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการฯ ใน 2 มิติคือ 1. ประชากรก่อนวัยสูงอายุมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัย โดยมีสัดส่วนประชากรอายุ 25-59 ปี ร้อยละ 60 มีการเตรียมความพร้อมในทุกมิติ และ 2. ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ใน 3 มิติย่อยคือ 2.1 ผู้สูงอายุมีศักยภาพสามารถประกอบอาชีพและได้รับการจ้างงานที่เหมาะสม 2.2 ผู้สูงอายุอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และ 2.3 ผู้สูงอายุที่สามารถช่วยเหลือตนเองมีสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 อย่างไรก็ตามผลการศึกษาในบทนี้จะเน้นการแสดงผลการดำเนินงานในภาพรวมเชิงคุณภาพเป็นสำคัญ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ผลการดำเนินงานในมิติการเตรียมความพร้อมของประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ 25-59 ปี) เพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัย

1.1) ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

ผลการสนทนากลุ่มพบว่า การเตรียมความพร้อมส่วนใหญ่เป็นการให้ความรู้ในการเตรียมการในแต่ละด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงปริมาณที่พบว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารดีขึ้นเมื่อเทียบกับข้อมูลในปี 2560 แต่ยังไม่มีการดำเนินการที่นำไปสู่การเตรียมการในเชิงปฏิบัติมากนัก เช่น การออกสื่อประชาสัมพันธ์ การอบรมให้ความรู้ ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ด้านประสิทธิภาพในเชิงการเตรียมความพร้อมจึงยังไม่ชัดเจน

1.2) ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานด้านความพึงพอใจของประชาชน

ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจ แต่การนำไปสู่การเตรียมความพร้อมมีหลายปัจจัย เช่น การมีรายได้น้อยทำให้การออมเพื่อวัยสูงอายุทำไม่ได้ การปฏิบัติใช้ตามความรู้จึงทำได้ยากแม้ว่าจะทราบถึงประโยชน์ของการปฏิบัติ

1.3) ปัจจัยสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

ผู้ที่ยังไม่เข้าสู่วัยสูงอายุต้องการช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและเป็นแบบออนไลน์มากขึ้น และอาจมีแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับกลุ่มประชากร

1.4) ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงาน

ปัจจัยความสำเร็จในการเชิญชวนผู้ที่ยังไม่ใช่ผู้สูงอายุให้เข้าร่วมชมรมผู้สูงอายุหรือมาร่วมกิจกรรมด้านผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 1) การจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ 2) การประชาสัมพันธ์เชิญชวน และ 3) การเน้นกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการดูแลหรืออยู่ร่วมกับผู้สูงอายุ 4) การสร้างภาพผู้สูงอายุจากภาพลบเป็นภาพบวก ซึ่งจะทำให้ผู้ที่ยังไม่เข้าสู่วัยสูงอายุมีความสนใจรวมถึงเกิดการเตรียมความพร้อมเพื่อวัยสูงอายุมากขึ้น

2) ผลการดำเนินงานในมิติคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นผู้สูงอายุ

จากการดำเนินงานในส่วนนี้พบว่า มีโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการที่สำคัญหลายโครงการ ซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่สำคัญประกอบด้วยการพัฒนาศักยภาพด้านการประกอบอาชีพ และได้รับการจ้างงานที่เหมาะสม การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และ ผู้สูงอายุสามารถช่วยเหลือตนเองได้

2.1) ศักยภาพด้านการประกอบอาชีพและได้รับการจ้างงานที่เหมาะสม

2.1.1) ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

ผลการสนทนากลุ่มพบว่า การส่งเสริมทักษะด้านการประกอบอาชีพมีการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดกิจกรรมฝึกอบรมอาชีพและทักษะที่สำคัญให้ผู้สูงอายุสามารถประกอบอาชีพได้ ตลอดจนการดำเนินการในการหาผู้ที่ต้องการจ้างงานผู้สูงอายุหรือการหาแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุตามโครงการ ซึ่งพบว่า มีผู้สูงอายุที่ได้รับการฝึกอบรมส่วนหนึ่งสามารถประกอบอาชีพและเกิดรายได้ตามผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการฯ

การจ้างงานผู้สูงอายุพบว่ามีสัดส่วนมากขึ้น แต่พบว่าการอบรมอาจจะยังไม่นำไปสู่การจ้างงาน อย่างไรก็ตามพบว่าผู้สูงอายุในบางพื้นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี การส่งเสริมอาชีพและการจ้างงานมักไม่นำไปสู่ประสิทธิผลในการทำงานเพื่อการสร้างรายได้ แต่จะเป็นการมีทักษะด้านอาชีพเพื่อการเรียนรู้หรือเพิ่มพูนความรู้

นอกจากนี้ยังพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการพัฒนาอาชีพอันนำไปสู่การสร้างรายได้ยังไม่บรรลุประสิทธิผลเพราะไม่เกิดการจ้างงานหรือการไม่มีตลาดให้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุ

2.1.2) ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานด้านความพึงพอใจของประชาชน

ผู้สูงอายุที่รับบริการหรือเข้าร่วมโครงการด้านการฝึกอาชีพ มีความพึงพอใจกับกิจกรรมที่จัดให้ โดยเฉพาะในด้านการฝึกอาชีพ เพราะช่วยให้เกิดรายได้ของตนเอง เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ รู้สึกมีคุณค่า ส่งผลต่อความสุขใจด้วย

2.1.3) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

ตลาดงานผู้สูงอายุยังมีน้อย อีกทั้งผลกระทบจากการตงงานของวัยแรงงานเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ยิ่งทำให้โอกาสในการได้รับการจ้างงานของผู้สูงอายุน้อยลง เพราะการต้องแข่งขันกับวัยแรงงานที่ตงงาน

ผู้สูงอายุมีข้อจำกัดในการทำงาน ทั้งจากเรื่องสุขภาพ การเดินทาง การเข้าถึงแหล่งทุน ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพที่ฝึกอบรมมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

การเข้าถึงกลุ่มผู้สูงอายุที่ต้องการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ ยังมีข้อจำกัดเนื่องจากข้อจำกัดด้านข้อมูล ยังขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในเรื่องข้อมูล และการประชาสัมพันธ์ของกิจกรรมแต่ละครั้งยังไม่ถึงกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของกลุ่มผู้รับบริการ

2.1.4) ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงาน

การส่งเสริมอาชีพให้กับผู้สูงอายุจำเป็นต้องดำเนินการบนฐานของข้อมูลผู้สูงอายุที่มีความประสงค์จะทำงานและสามารถทำงานได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้กิจกรรมการฝึกอาชีพตอบสนองความต้องการได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย อันจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการสร้างรายได้และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

การเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกอบอาชีพมีความจำเป็นต้องมีการวางแผนกิจกรรมอย่างเป็นระบบเพราะ หลายๆพื้นที่พบกับปัญหาอุปสรรคในเรื่องการไม่มีแหล่งงานที่ต้องการจ้างผู้สูงอายุ หรือไม่มีตลาดที่จะรับซื้อสินค้า

การพัฒนาด้านอาชีพของผู้สูงอายุอาจต้องคำนึงถึงบริบทเชิงพื้นที่ เนื่องจากในบางพื้นที่ผู้สูงอายุมีฐานะทางเศรษฐกิจดี จึงไม่มุ่งหวังที่จะประกอบอาชีพเพื่อการสร้างรายได้ แต่ต้องการประกอบอาชีพเพื่อการรักษาสุขภาพกลุ่มทางสังคม หรือการทำงานด้านจิตอาสา ทำให้มีโอกาสสูงที่จะ

ประกอบอาชีพที่ได้รับการส่งเสริมไม่นาน ไม่เกิดความยั่งยืนเพราะการขาดแรงจูงใจในการประกอบอาชีพ อีกทั้งการพิจารณาถึงตลาดงานหรือความต้องการสินค้าที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุผลิต เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านการประกอบอาชีพ จะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้สูงอายุ

การดำเนินการด้านการพัฒนาอาชีพและการจ้างงานที่เหมาะสมพบว่าควรมีการบูรณาการในการดำเนินกิจกรรมเพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน เนื่องจากพบว่ามีโครงการของโครงการในลักษณะที่ใกล้เคียงกันในหลายๆหน่วยงาน ทำให้ผู้รับบริการเป็นกลุ่มเดียวกัน การขยายผลให้ครอบคลุมประชากรจึงทำได้น้อย และการจ้างงานก็เป็นมิติที่ควรมีการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนให้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่ความยั่งยืนของโครงการและอาจไม่ต้องพึ่งพางบประมาณจากภาครัฐ

2.2) การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

2.2.1) ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

ประเด็นเรื่องการปรับสภาพแวดล้อมเพื่อให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุนั้น ถูกบรรจุเป็นโครงการอยู่ในแผนบูรณาการ ฯ อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2560 เป็นต้นมา โดยการปรับสภาพแวดล้อมนั้นมีการดำเนินการทั้งที่เป็นปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ และการปรับปรุงหรือซ่อมแซมบ้านของผู้สูงอายุโดยตรง ซึ่งจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า โครงการปรับสภาพแวดล้อมนี้มีผลการดำเนินงานที่ก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ มีการตั้งเป้าหมายไว้สูงขึ้นทุกปีและผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผลการสนทนากลุ่มทั้ง 4 พื้นที่ที่มีการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการปรับสภาพที่อยู่อาศัยในพื้นที่ทุกพื้นที่มีทิศทางสอดคล้องและมีความเห็นตรงกันว่า โครงการปรับสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุค่อยข้างมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการประสานข้อมูลตั้งแต่พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ส่งต่อข้อมูลไปยังหน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ชมรมผู้สูงอายุ และผู้นำชุมชน และยังมีอีกหน่วยงานหนึ่งที่สำคัญในหนุนเสริมการดำเนินโครงการนี้ คือ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในพื้นที่ ที่ทำหน้าที่ประสานงานกับพื้นที่ในส่งต่อข้อมูลข่าวสาร ทำให้ผู้สูงอายุที่มีความเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยได้รับการสนับสนุนการปรับปรุงที่อยู่อาศัยผ่านการทำประชาคมติของชุมชน นอกจากนี้ที่อยู่อาศัยส่วนบุคคลโครงการยังสนับสนุนการปรับปรุงสถานที่สาธารณะประโยชน์หลายๆพื้นที่ให้เกิดความปลอดภัยกับคนทุกวัย เช่น การปรับปรุงสถานที่ล้างทำความสะอาดร่างกายของมัสยิด เป็นต้น

2.2.2) ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานด้านความพึงพอใจของประชาชน

โครงการด้านการปรับสภาพแวดล้อมนี้ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มค่อนข้างมีความพึงพอใจกับผลการดำเนินการ เห็นถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรม และอยากให้มีการดำเนินโครงการแผนงานบูรณาการฯนี้ต่อไป

2.2.3) ปัจจัยสำเร็จและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานด้านการปรับสภาพแวดล้อมนั้น ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มต่างสะท้อนว่ามีการดำเนินการแบบบูรณาการค่อนข้างมาก และถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การโครงการนี้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย เพราะเป็นความร่วมมือของหลายหน่วยงานที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะหน่วยงานระดับนโยบาย ได้แก่ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ที่ทำหน้าที่ประสานงาน จัดประชุมร่วมกันระหว่างตัวแทนของพื้นที่เป็นประจำ หรือในบางครั้งมีการลงพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่เป็นระยะ ๆ สำหรับหน่วยงานในพื้นที่ที่ถือเป็นส่วนสำคัญของการดำเนินงานโครงการนี้ คือ หน่วยงานส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ที่เป็นหน่วยงานในพื้นที่ที่ทำงานใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด และเป็นหน่วยงานสำคัญที่นำนโยบายจากส่วนกลางลงไปปฏิบัติในพื้นที่แต่ละพื้นที่ตามความเหมาะสม ซึ่งเมื่อรับข้อมูลมาจาก พมจ. แล้ว ท้องถิ่นก็จะเป็นผู้ประสานต่อกับประชาชนในชุมชน โดยผ่านกลไกต่าง ๆ เช่น ชมรมผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน และทางชุมชนจะเป็นผู้สำรวจ คัดเลือกบ้าน และทำประชาคมตีในชุมชนเพื่อให้ผลการคัดเลือกเป็นไปอย่างเอกฉันท์ และจะส่งข้อมูลต่าง ๆ กลับขึ้นมายังท้องถิ่นเพื่อดำเนินการต่อไป อีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้โครงการด้านนี้ประสบความสำเร็จ คือ การมีงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่องทำให้สามารถช่วยเหลือผู้สูงอายุได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเห็นได้จากการตัวชี้วัดของโครงการที่มีจำนวนบ้านของผู้สูงอายุที่ได้รับการปรับปรุงเพิ่มขึ้นทุกปี

แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการตั้งงบประมาณสนับสนุนโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง แต่ในความเป็นจริง เมื่อพิจารณาจำนวนบ้านของผู้สูงอายุที่ยังต้องการการปรับปรุงหรือซ่อมแซมก็ยังไม่เพียงพอ โดยตามแผนงานบูรณาการฯ กำหนดจำนวนบ้านของผู้สูงอายุที่ได้รับการปรับปรุงแล้วประมาณ 2,500-4,000 หลัง (ตั้งแต่ปี พ.ศ.2560-2565) ซึ่งเมื่อกระจายในแต่ละพื้นที่ ทำให้พื้นที่หนึ่งมีจำนวนบ้านของผู้สูงอายุที่สามารถของงบประมาณได้เพียงเล็กน้อย

นอกจากนี้ในหลายพื้นที่ยังสะท้อนว่า หลักเกณฑ์ของการใช้งบประมาณเพื่อการปรับปรุงหรือซ่อมแซมบ้านผู้สูงอายุนั้นไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานจริง เช่น ค่าตอบแทนของผู้ช่วยเหลือในการซ่อมแซม (แรงงาน) กำหนดไว้ที่ 176 บาท/วัน/คน ซึ่งในความเป็นจริงไม่เพียงพอต่อการจ้างแรงงานจริง ทำให้ส่วนใหญ่ต้องเป็นการขอความร่วมมืออาสาสมัครหรือช่างในพื้นที่ร่วมด้วย ซึ่งบางกรณีทำให้การดำเนินงานล่าช้ากว่าที่กำหนด

2.2.4) ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงาน

การคัดเลือกบ้านของผู้สูงอายุที่จะได้รับการซ่อมแซมแม้ว่าจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์อยู่แล้ว แต่ในทางปฏิบัติบางครั้งผู้พิจารณาให้งบประมาณพิจารณาเพียงบางประเด็น เช่น ขนาดของที่อยู่อาศัย สถานที่ตั้งของที่อยู่อาศัย แต่ขาดการพิจารณาบริบทอื่นประกอบ เช่น รายได้ ความเป็นอยู่ การอยู่อาศัย ทำให้ในบางกรณีบ้านที่ท้องถิ่นส่งข้อมูลไปอาจไม่ได้รับการคัดเลือก ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะว่า ในการพิจารณาโครงการนี้ เห็นควรให้หน่วยงานระดับท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณา เพื่อสามารถให้ข้อมูลหรือตอบข้อซักถามเพิ่มเติม

2.3) ผู้สูงอายุสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน

2.3.1) ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

การดำเนินงานด้านสุขภาพมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบชัดเจน ทั้งการป้องกัน และการรักษา ตลอดจนการดูแลเมื่อต้องการการดูแลระยะต่างๆ โดยเฉพาะการเป็นผู้ป่วยติดเตียง จึงเป็นการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามผลการดำเนินงานด้านสุขภาพเป็นการดำเนินงานที่เห็นผลในระยะยาว การดำเนินงานในระยะ 5 ปีที่ผ่านมาพบว่าผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านสุขภาพในทิศทางที่ดี มีแนวโน้มของการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี อย่างไรก็ตามเนื่องจากผู้สูงอายุยังมีโรคประจำตัวในสัดส่วนสูง การวางระบบดูแลผ่านกลไกการพัฒนา care giver และ care manager ก็เป็นอีกกลไกในการดำเนินงาน

2.3.2) ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานด้านความพึงพอใจของประชาชน

ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในบริการด้านสุขภาพ อย่างไรก็ตามแนวโน้มความต้องการมีมากขึ้นการวางแผนด้านบริการและการส่งเสริมสุขภาพที่ดี เพื่อลดการเจ็บป่วย และช่วยให้ผู้สูงอายุติดสังคมให้นานที่สุดเป็นเป้าหมายที่สำคัญ

2.3.3) ปัจจัยสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

การที่ผู้สูงอายุในอนาคตจะมีลูกหลานดูแลน้อยลงทำให้มีความต้องการระบบการดูแลผู้สูงอายุ มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามระบบการดูแลที่ดำเนินการโดยชุมชนน่าจะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพได้ และการบูรณาการการดำเนินการที่มีระหว่างหน่วยงานหลักและภาคี เครือข่ายเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบรรลุเป้าหมายของแผนงานบูรณาการฯ

2.3.4) ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงาน

การเน้นโครงการที่เป็นการส่งเสริมสุขภาพเพื่อให้ผู้สูงอายุติดสังคมให้นานที่สุด และการจัดระบบรองรับสำหรับกลุ่มที่ต้องการการรักษาให้มีความเพียงพอ เช่น ระบบการดูแลระยะยาวในชุมชน การดำเนินงานเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น และให้ผู้สูงอายุเข้าถึงสิทธิและบริการอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

บทที่ 5

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

จากผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงานแผนงานบูรณาการ ซึ่งประกอบด้วย การทบทวนและวิเคราะห์รายงานผลการดำเนินงานประจำปี การสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าภาพแผนงาน เจ้าภาพแนวทาง เลขาธิการร่วมแผนงานบูรณาการฯ และเจ้าภาพแนวทาง และการสนทนากลุ่มผู้แทนหน่วยงานดำเนินงานในระดับภูมิภาคภาคีเครือข่าย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้เข้าร่วมโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการ พบว่า ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ ในการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ มีรายละเอียดดังนี้

5.1 บริบทหรือความสำคัญของแผนงานบูรณาการฯ

การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนงานบูรณาการฯ เป็นการกำหนดโดยคณะทำงานส่วนกลาง โดยมีกระบวนการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ โดยโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการฯ ส่วนใหญ่จะดำเนินงานครอบคลุมทั่วประเทศ ทำให้การดำเนินโครงการขาดการพิจารณาบริบทของพื้นที่ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน โครงการไม่ตอบสนองความต้องการหรือปัญหาของพื้นที่ นำไปสู่การไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ของแนวทางและแผนงานบูรณาการฯ อย่างไรก็ตามพบว่า การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ยังขาดการเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุฉบับที่ 3 ซึ่งเป็นแผนงานด้านผู้สูงอายุและการรองรับสังคมสูงวัยที่มีการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับชาติต่างๆ อีกทั้งในกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุฉบับที่ 3 ได้มีกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและการกำหนดแนวทางการดำเนินงานตัวอย่าง โครงการ ตลอดจนกำหนดหน่วยงานที่ดำเนินการ ดังนั้นการดำเนินงานที่ผ่านมาจึงทำให้ขาดการกำหนดประเด็นในการขับเคลื่อนที่ชัดเจนและหน่วยงานหลักที่ควรเข้าร่วมขับเคลื่อนก็ยังไม่ครบถ้วน ส่งผลให้การดำเนินงานไม่สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการฯ ในภาพรวม อีกทั้ง ซึ่งในปัจจุบันมีกำหนดแผนระดับจังหวัดหรือแผนระดับภาค ทำให้ขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและท้องถิ่น ผลการดำเนินงานจึงพบว่า ประเด็นในการขับเคลื่อนไม่สอดคล้องกับปัญหาในบางพื้นที่ โครงการที่ดำเนินงานจึงไม่สามารถสร้างผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดในแผนงานฯ ได้

5.2 ปัจจัยนำเข้า

1) การขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ มีจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานเพียง 1 คณะที่มีการแต่งตั้งโดยคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี คือ คณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

คณะที่ 4.1 ซึ่งพบว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการไม่สอดคล้องกับบทบาทหรืออำนาจหน้าที่ที่กำหนด แม้ว่าในการดำเนินงานจริงจะมีการจัดตั้งคณะทำงานชุดต่างๆ แต่ก็ยังไม่มี การแต่งตั้งที่ชัดเจน ทำให้การกำหนดอำนาจหน้าที่มีความไม่ชัดเจน การขับเคลื่อนงานจึงยังขาดประสิทธิภาพ

2) หน่วยงานที่เข้าร่วมในแผนงานบูรณาการฯ มีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละปี ในขณะที่ผลสัมฤทธิ์ของแผนงานในภาพรวมไม่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เนื่องจากการคัดเลือกหน่วยงานเข้าร่วมเป็นกระบวนการตามความสมัครใจและพบว่าหน่วยงานหลักที่โดยเฉพาะ ทำให้การเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานที่เข้าร่วมแผนงานฯ ทำให้ขาดหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนแผนงานฯ

3) กลไกในการขับเคลื่อนงานยังไม่สมบูรณ์ และกลไกที่มีอยู่ยังขาดการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน เช่น ยังขาดกลไกในระดับยุทธศาสตร์แผนงานฯ กลไกในระดับพื้นที่ บทบาทของเจ้าภาพแผนงานและเจ้าภาพแนวทาง เป็นต้น

4) งบประมาณมีแนวโน้มลดลง และจัดสรรเป็นช่วงสั้น และไม่สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน ส่งผลต่อความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนแผนงานฯ

5) กระบวนการพิจารณางบประมาณ จะมีการพิจารณาจากหลายระดับ ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ หรือไม่มีเกณฑ์ที่ชัดเจน ทำให้งบประมาณที่ได้รับอาจไม่เป็นไปตามงบประมาณที่เสนอหรือวางแผนการทำงานไว้ ทำให้การดำเนินไม่สัมฤทธิ์ผล

5.3 กระบวนการดำเนินงาน

1) การสื่อสารระหว่างหน่วยงานร่วมบูรณาการ และหน่วยงานปฏิบัติในระดับพื้นที่ เกี่ยวกับ นิยามของคำว่า บูรณาการ และ ตัวชี้วัดของแผนงานให้กับหน่วยงานร่วมบูรณาการ

2) การกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกโครงการยังไม่ชัดเจน ทำให้

3) การดำเนินงานของโครงการภายใต้แนวทางและแผนงานฯ ยังไม่มีกระบวนการบูรณาการที่ชัดเจน ทั้งในมิติเป้าหมาย (การถ่ายทอดเป้าหมายของแผนงานฯสู่โครงการ) และการดำเนินงาน

4) เกิดเป็นการ “รวมเป้า” มากกว่า “เป้าร่วม” และเกิดความ “ซ้ำซ้อน” ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการฯ

5) ขาดกระบวนการกำกับติดตามผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่การประเมินผลระหว่าง

ดำเนินโครงการจะใช้การรายงานผลตามแบบรายงานผล ซึ่งยังมีการรายงานผลที่ไม่สมบูรณ์ ยังขาดกลไกที่จะนำผลการดำเนินงานไปใช้ในการปรับกระบวนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนงานให้สัมฤทธิ์ผล โครงการควรออกแบบการติดตามประเมินผลของแต่ละโครงการ

5.4 ผลผลิต

1) การกำหนดผลผลิตของโครงการไม่สอดคล้องกับ เป้าหมายหรือผลสัมฤทธิ์ของแผนงานฯ เช่น โครงการภายใต้แนวทาง กำหนดเป้าหมายที่ความตระหนักรู้เรื่องการเตรียมความพร้อม แต่ผลสัมฤทธิ์ของแผนงานมีการกำหนดถึงจำนวนผู้สูงอายุที่มีการนำความรู้ด้านการเตรียมความพร้อมไปใช้ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุ

2) การกำหนดตัวชี้วัดของผลผลิตเป็นจำนวนคน ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้เป็นตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ระดับแผนงานฯ ซึ่งควรวัดเป็นสัดส่วนหรือร้อยละของค่าเป้าหมาย อีกทั้งการวัดเป็นจำนวนคน มีโอกาสที่จะเกิดความซ้ำซ้อนของผู้ที่ถูกนับในตัวชี้วัด เนื่องจากกิจกรรมที่ดำเนินงานในแต่ละแนวทางมีความซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงาน เพราะยังไม่มีกระบวนการบูรณาการการดำเนินงานที่ชัดเจน ควรกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถหรือสะท้อนแนวทางการวัดผลที่ชัดเจน

3) ตัวชี้วัดของแนวทาง เช่น การมีงานทำ อาจไม่สะท้อนผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน เพราะ การมีงานทำไม่ได้หมายความถึงความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ดังนั้นเมื่อประเมิน ความเพียงพอของรายได้ หรือ การมีเงินออมพบว่ากลับมีแนวโน้มลดลง

4) การกำหนดผลสัมฤทธิ์ที่หลากหลาย ไม่สอดคล้องกับระยะเวลาดำเนินงาน งบประมาณและบุคลากรที่ได้รับการจัดสรร จึงทำให้การใช้งบประมาณมีการกระจายไปในโครงการและแนวทางต่างๆ ส่งผลให้งบประมาณในบางโครงการหรือแนวทางไม่สอดคล้องกับผลผลิตที่กำหนดไว้ หรือต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินงานส่งผลต่อประสิทธิภาพของโครงการและแนวทาง ทำให้แผนงานฯไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์

บทที่ 6

ข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวปฏิบัติในการขับเคลื่อนแผน

6.1 มิติยุทธศาสตร์

การกำหนดประเด็นในการขับเคลื่อนงานที่มีความชัดเจนและมุ่งผลสัมฤทธิ์ และมีความต่อเนื่องเพื่อให้การดำเนินงานสามารถสร้างผลกระทบหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพได้ ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานตลอด 6 ปีที่ผ่านมาพบว่า การกำหนดประเด็นในการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ แม้จะมีการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับแผนระดับชาติฉบับต่างๆ แต่พบว่าประเด็นในการสนับสนุนงบประมาณมีจำนวนมาก ทำให้จำนวนโครงการมีจำนวนมาก การจัดสรรงบประมาณที่มีจำกัดส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้สัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย และส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมของแผนงานบูรณาการฯ อีกทั้งประเด็นการขับเคลื่อนที่ผ่านมายังขาดการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับภูมิภาคและพื้นที่ นำไปสู่ความไม่ยั่งยืนของโครงการหรือกิจกรรม ดังนั้นการกำหนดประเด็นในการขับเคลื่อนควรใช้กลไกที่กำหนดกรอบในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุและสังคมสูงวัยที่มีอยู่ในปัจจุบัน และเป็นกระบวนการที่มีการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกภาคส่วน เช่น 1) แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุฉบับที่ 3 ซึ่งเป็นแผนงานด้านผู้สูงอายุและการรองรับสังคมสูงวัยที่มีการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับชาติต่างๆ อีกทั้งในกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุฉบับที่ 3 ได้มีกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ตัวอย่างโครงการ ตลอดจนกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบ 2) สมัชชาผู้สูงอายุแห่งชาติ และ สมัชชาเฉพาะประเด็น ที่มีการจัดทำมติเพื่อการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุและการรองรับสังคมสูงวัยพร้อมหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบ และ 3) แผนพัฒนาภาคและแผนพัฒนาจังหวัด หรือแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ประเด็นในการขับเคลื่อนงานสอดคล้องกับบริบทและความต้องการ หรือปัญหาความท้าทายของพื้นที่ ซึ่งมีความแตกต่างกัน อันจะนำไปสู่การเกิดผลสัมฤทธิ์และความยั่งยืนของกิจกรรมหรือโครงการ

1. การคัดเลือกประเด็นในการดำเนินงานในแต่ละปี ควรจะมีการจัดตั้งคณะทำงานในการกำหนดประเด็น ซึ่ง

อาจจะใช้กลไก 1) คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ซึ่งมีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่ใกล้เคียงกับคณะกรรมการพิจารณาแผนบูรณาการเพื่อรองรับสังคมสูงวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ เป็นเลขานุการของคณะกรรมการทั้ง

2 ชุด ดังแสดงในตารางที่ 6.1 ทำหน้าที่พิจารณาประเด็นที่ได้จากข้อที่ 1. และเสนอเป็นมติที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร และพิจารณากำหนดหน่วยงานหลักที่เข้าร่วมในการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ ในปีนั้น ๆ ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานของแผนงานบูรณาการในแต่ละปี บูรณาการไปกับแผนการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุในภาพรวมของประเทศอีกด้วย และยังลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานและเกิดการใช้งบประมาณที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลประชาสัมพันธ์

2. การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของแผนงานที่ชัดเจนเพื่อนำไปสู่การประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่กำหนดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอข้อเสนอโครงการที่จะขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแผนงานบูรณาการฯ และนำไปสู่เกณฑ์การคัดเลือกโครงการที่จะต้องมิตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ระดับโครงการที่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนงานบูรณาการฯ มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม และแสดงให้เห็นถึงกระบวนการบูรณาการในการดำเนินโครงการ และมีการกำหนดกระบวนการคัดเลือกโครงการที่มีเป้าหมายในการสร้างผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เมื่อโครงการได้รับการจัดสรรงบประมาณเสร็จสมบูรณ์แล้ว ควรมีการจัดประชุมชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งผู้รับผิดชอบโครงการ และภาคีเครือข่าย ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชุมชนและประชาชน เพื่อให้มีการถ่ายทอดเป้าหมายแผนการบูรณาการฯ และสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มแผนงานบูรณาการฯ เพื่อให้เป็นกลไกเริ่มต้นในการบูรณาการการทำงานในทุกระดับต่อไป ทั้งการบูรณาการในระดับโครงการและการบูรณาการในระดับพื้นที่ หรือกลุ่มเป้าหมาย อันจะนำไปสู่การดำเนินงานที่มุ่งเป้าร่วมกัน

4. การติดตามประเมินผลแผนงานบูรณาการฯ ปัจจุบันมีการดำเนินงานติดตามผลการดำเนินงานใน 2 ระดับ

1) การติดตามผ่านแบบรายงานผลการดำเนินงานรายโครงการซึ่งกำหนดให้ต้องรายงานทุกไตรมาส ในส่วนนี้ควรปรับปรุงให้มีการรายงานผลที่สมบูรณ์ครบถ้วน และมีการนำรายงานมาวิเคราะห์เพื่อนำผลการดำเนินงานรายไตรมาส มาร่วมพิจารณาในการกำกับและขับเคลื่อนโครงการให้บรรลุตัวชี้วัดเป้าหมายของแผนงานบูรณาการฯ โดยการจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ และมีเจ้าภาพแนวทางร่วมกับเจ้าภาพแผนงานบูรณาการฯ ร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานในระดับแนวทาง

2) การติดตามประเมินผลแผนงานบูรณาการฯ รายปีหรือราย 5 ปี ซึ่งเป็นการติดตามประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก เพื่อนำไปสู่การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในการดำเนินงาน ตลอดจน ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแผนการดำเนินงานต่อไป

ตารางที่ 6.1 คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติและคณะกรรมการพิจารณางบประมาณแผนบูรณาการ
เพื่อรองรับสังคมสูงวัย

คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ		คณะกรรมการพิจารณางบประมาณแผนบูรณาการเพื่อ รองรับสังคมสูงวัย	
ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรี	ประธาน	นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	รองนายกรัฐมนตรีประธาน กรรมการ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์	รองประธานคนที่หนึ่ง	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์	รองประธานกรรมการ
ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุ แห่ง ประเทศไทย	รองประธานคนที่สอง	ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ	ปลัดกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของ มนุษย์	กรรมการ
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ	ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม	กรรมการ
ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ	ผู้อำนวยการสำนัก งบประมาณ	กรรมการ
ปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ	เลขาธิการสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ	เลขาธิการคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ	กรรมการ
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ	เลขาธิการสภาความมั่นคง แห่งชาติ	กรรมการ
ปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ	อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ (เจ้าภาพหลัก)	กรรมการและเลขานุการร่วม

คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ		คณะกรรมการพิจารณางบประมาณแผนบูรณาการเพื่อ รองรับสังคมสูงวัย	
ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ	ผู้แทนสำนักงบประมาณ	กรรมการและเลขานุการร่วม
เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	กรรมการ	ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการร่วม
ประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย	กรรมการ	ผู้แทนสำนักคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ	กรรมการและเลขานุการร่วม
เลขาธิการสภาการศึกษา	กรรมการ		
อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ	กรรมการและเลขานุการ		
ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และ แผนงาน กรมกิจการผู้สูงอายุ	ผู้ช่วยเลขานุการ		
ผู้อำนวยการสถาบันเวชศาสตร์ ผู้สูงอายุ กรมการแพทย์	ผู้ช่วยเลขานุการ		
นางสาวเสาวนีย์ ประทีปทอง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ		
ศาสตราจารย์ พงษ์ศิริ ประรณาดิ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ		
นางธิดา ศรีไพพรรณ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ		
นายเฉลิม อินทชัยศรี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ		
นายมงคล สุมาลี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ		
นายอภิชัย จันทระเสน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ		
ศาสตราจารย์ วรเวศม์ สุวรรณระดา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ		
แพทย์หญิงสุวณี รักรธรรม	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ		
ศาสตราจารย์ ศศิพัฒน์ ยอดเพชร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ		

6.2 มิติหน่วยงาน

การดำเนินงานที่ผ่านมา มีการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการฯ โดยใช้กลไก คณะกรรมการพิจารณางบประมาณแผนงานบูรณาการฯ ซึ่งเป็นกลไกการขับเคลื่อนงานเพียงชุดเดียวที่มีคำสั่งแต่งตั้งภายใต้แผนงานบูรณาการ และมีการมอบหมายกรมกิจการผู้สูงอายุเป็น เจ้าภาพแผนงานฯ ทำให้ไม่สอดคล้องกับกระบวนการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการที่มีจำนวนโครงการค่อนข้างมาก หน่วยงานเข้าร่วมในแผนงานบูรณาการฯ ก็มีจำนวนมาก จึงควรมีการจัดตั้งคณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบการทำงานของแผนงานบูรณาการในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. การจัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการ เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกโครงการและขับเคลื่อนแผนงานในแต่ละแนวทาง ตลอดจนการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานรายไตรมาสของโครงการในแต่ละแนวทาง

2. การจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการ ระดับจังหวัดซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนโครงการภายใต้แผนบูรณาการในระดับพื้นที่ และเพื่อให้เกิดกระบวนการบูรณาการการทำงานทั้งในระดับส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคหรือจังหวัด มีผู้ว่าราชการเป็นประธานและมีคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนหน่วยงานท้องถิ่น ซึ่งบางพื้นที่อาจมีคณะกรรมการในรูปแบบนี้ อยู่บ้างแล้ว แต่อาจจะยังไม่ได้นำมาใช้ในการขับเคลื่อนงาน และเพื่อให้เกิดกระบวนการบูรณาการการทำงานในระดับจังหวัด ซึ่งจะเป็นการเชื่อมต่อการขับเคลื่อนงานจากส่วนกลางลงสู่พื้นที่หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ทั้งนี้อาจใช้กลไกในระดับจังหวัดที่มีอยู่ เช่น คณะกรรมการผู้สูงอายุระดับจังหวัด เป็นต้น

3. การกำหนดกลไกในการติดตามประเมินผลที่เป็นระบบและมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการติดตามประเมินผลที่ชัดเจนและควรมีการใช้กลไกดังกล่าวเหล่านี้เพื่อการติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม เช่น คณะกรรมการติดตามประเมินผล เจ้าภาพแผนงาน และเจ้าภาพแนวทาง เป็นต้น

6.3 ข้อเสนอมิติพื้นที่

การขับเคลื่อนแผนงานฯ มีการพิจารณาบริบทของพื้นที่ เนื่องจากการดำเนินงานในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังไม่มี การพิจารณาความแตกต่างของพื้นที่ ทำให้มีการดำเนินโครงการในลักษณะเดียวกันทั่วประเทศ จึงทำให้โครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการไม่สอดคล้องกับปัญหาความท้าทายและความต้องการของพื้นที่ จึงควรดำเนินการดังนี้

1) การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ และโครงการโดยคำนึงถึงบริบทของพื้นที่ และอาจมีการกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันเชิงพื้นที่เพื่อผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน

2) มีกระบวนการถ่ายทอดเป้าหมายและแนวทางการขับเคลื่อนแผนงานฯ และแนวทางการประเมินผลให้กับหน่วยงานภายใต้แผนงานฯ ในระดับพื้นที่ และการสร้างการมีส่วนร่วมของพื้นที่

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

แบบสอบถามผู้สูงอายุ

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2565

แบบสอบถามผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้สูงอายุ

ชื่อ-สกุลผู้สูงอายุ.....
 โทรศัพท์และอีเมล..... ที่อยู่ บ้านเลขที่..... ชุมชน..... ซอย.....

 แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
1.1	ท่านอายุเท่าใด	อายุ.....ปี วัน/เดือน/ปี เกิด.....	
1.2	เพศของผู้สูงอายุ	ชาย..... 0 หญิง..... 1	
1.3	ท่านมีสถานภาพสมรสใด	โสด..... 0 สมรส..... 1 หม้าย..... 2 หย่า/แยกกันอยู่..... 3 อื่น ๆ (ระบุ)..... 888	
1.4	ท่านจบการศึกษาสูงสุดชั้นใด	ไม่ได้รับการศึกษา..... 0 ต่ำกว่าประถมศึกษา..... 1 ประถมศึกษา..... 2 มัธยมศึกษา/ปวช..... 3 ปวส./อนุปริญญา..... 4 ปริญญาตรีหรือสูงกว่า..... 5 อื่น ๆ (ระบุ)..... 888	
1.5	ท่านนับถือศาสนาใด	ไม่มี..... 0 พุทธ..... 1 คริสต์..... 2 อิสลาม..... 3 อื่น ๆ (ระบุ)..... 888	

ส่วนที่ 2 การประกอบอาชีพและรายได้

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
2.1	ท่านประกอบอาชีพใด ในปัจจุบัน (อาชีพหลัก: เป็นอาชีพที่มีรายได้หลัก)	ไม่ได้ประกอบอาชีพ..... 0 เกษตรกรรม/ประมง..... 1 ธุรกิจส่วนตัว..... 2 ข้าราชการบำนาญ..... 3 โรงงาน..... 4 รับจ้างทั่วไป..... 5 ทำกลุ่มอาชีพของชุมชน..... 6 ค้าขาย..... 7 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
2.2	ท่านประกอบอาชีพอะไรเป็นอาชีพสุดท้าย ก่อนอายุ 60 ปี	ไม่ได้ประกอบอาชีพ..... 0 เกษตรกรรม/ประมง..... 1 ธุรกิจส่วนตัว..... 2 ข้าราชการบำนาญ..... 3 โรงงาน..... 4 รับจ้างทั่วไป..... 5 ทำกลุ่มอาชีพของชุมชน..... 6 ค้าขาย..... 7 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
2.3	ท่านเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับอาชีพจาก หน่วยงานใดบ้างหรือไม่	ไม่เคย..... 0 กรมการจัดหางาน..... 1 พัฒนาสังคมฯจังหวัด..... 2 ศพส..... 3 โรงเรียนผู้สูงอายุ..... 4 ศูนย์ฝึกอาชีพ ศพอส..... 5 อบต/เทศบาล..... 6 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
2.4	ปัจจุบันท่านมีรายได้/เงินใช้ในการดำรงชีวิต เฉลี่ยเดือนละเท่าใด	จำนวนเฉลี่ยต่อเดือน..... บาท	
2.5	ระบุแหล่งรายได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	เบี้ยยังชีพ..... 1 เบี้ยผู้พิการ..... 2 จากการทำงานในปัจจุบัน..... 3 บำเหน็จ/บำนาญ..... 4 ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร..... 5 ค่าเช่าที่ดินหรือบ้าน..... 6 จากบุตรหรือสมาชิกในครอบครัว..... 7	

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
		เงินออม..... 8 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
2.6	ระบุแหล่งรายได้หลัก (ตอบได้เพียง 1 ข้อ)	เบี้ยยังชีพ..... 1 เบี้ยผู้พิการ..... 2 จากการทำงานในปัจจุบัน..... 3 บำเหน็จ/บำนาญ..... 4 ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร..... 5 ค่าเช่าที่ดินหรือบ้าน..... 6 จากบุตรหรือสมาชิกในครอบครัว..... 7 เงินออม..... 8 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
2.7	รายได้ของท่านเพียงพอหรือไม่	ไม่เพียงพอ..... 0 เพียงพอ..... 1	
2.8	ท่านมีเงินออมเฉลี่ยเดือนละเท่าใด	ไม่มี..... 0 มีต่ำกว่า 1,000 บาท..... 1 มี 1,000 – 2,000 บาท..... 2 มี 2,001 – 5,000 บาท..... 3 มี 5,001 – 10,000 บาท..... 4 มี 10,001 บาท ขึ้นไป..... 5 อื่น ๆ (ระบุ)..... 888	→ 2.10
2.9	โปรดระบุช่องทางหลักที่ท่านออมเงิน	ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงิน.....1 ส่งเงินเข้ากองทุนประกันสังคม..... 2 ส่งเงินเข้ากองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.).....3 ซื้อประกันชีวิต/ประกันสะสมทรัพย์..... 4 กลุ่มออมทรัพย์ในชุมชน.....5 เก็บเงินไว้เอง.....6 ออมในรูปแบบอื่นๆ 888	
2.10	ปัจจุบัน ท่านมีจำนวนหนี้ทั้งหมดกี่บาท	ไม่มีหนี้..... 0 มี หนี้ทั้งหมด.....บาท	→ 3.1
2.11	หนี้ที่มี เป็นผลจากการแพร่ระบาดของโรค โควิด-19 ใช่หรือไม่	ไม่ใช่.....0 ใช่.....1 ใช่บางส่วน.....2	
2.11	ท่านกู้ยืมเงินจากแหล่งใดบ้าง	กองทุนผู้สูงอายุ..... 1 ธนาคารพาณิชย์(เช่น ธ.กรุงเทพ ธ.กสิกร ฯลฯ)...2 สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (เช่น ธ.ออมสิน ธกส. ธ.อาคารสงเคราะห์ ธ.อิสลามแห่งประเทศไทย)..3	

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
		สหกรณ์/กองทุน/กลุ่มออมทรัพย์ภายในชุมชน...4 สหกรณ์/กองทุน/กลุ่มออมทรัพย์ภายนอกชุมชน5 จากนายจ้าง/ครอบครัว/เพื่อน.....6 จากนายทุน/บริษัทปล่อยกู้ในระบบ.....7 อื่นๆ(ระบุ)..... 888	
2.12	ท่านกู้ยืมเงินจากแหล่งใดเป็นหลัก (ตอบได้เพียง1ข้อ)	กองทุนผู้สูงอายุ..... 1 ธนาคารพาณิชย์(เช่น ธ.กรุงเทพ ธ.กสิกร ฯลฯ)...2 สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (เช่น ธ.ออมสิน ธกส. ธ.อาคารสงเคราะห์ ธ.อิสลามแห่งประเทศไทย)..3 สหกรณ์/กองทุน/กลุ่มออมทรัพย์ภายในชุมชน...4 สหกรณ์/กองทุน/กลุ่มออมทรัพย์ภายนอกชุมชน5 จากนายจ้าง/ครอบครัว/เพื่อน.....6 จากนายทุน/บริษัทปล่อยกู้ในระบบ.....7 อื่นๆ(ระบุ)..... 888	

ส่วนที่ 3 ข้อมูลสุขภาพและสวัสดิการ

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
3.1	ในระหว่าง 7 วันก่อนสัมภาษณ์ สุขภาพร่างกายของท่านเป็นอย่างไร	ไม่ดีมากๆ..... 1 ไม่ดี..... 2 ปานกลาง..... 3 ดี..... 4 ดีมาก..... 5	
3.2	ท่านมีโรคประจำตัว (วินิจฉัยโดยแพทย์) หรือไม่	ไม่เคยตรวจ 0 ตรวจแล้วไม่มี..... 1 ตรวจแล้วมี..... 2 โปรดระบุ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ความดันโลหิตสูง..... 01 เบาหวาน..... 02 โรคหัวใจ..... 03 โรคหลอดเลือดสมอง..... 04 โรคปอด/หอบหืด..... 05 โรคมะเร็ง..... 06 เก๊าท์/ข้อเสื่อม..... 07 อัลไซเมอร์/สมองเสื่อม..... 08 ไต/ไตวาย/นิ่วในไต..... 09 มีอาการทางจิตเวช/ซึมเศร้า..... 10 โรคอ้วน..... 11 โรคติดเชื้อ เช่น เอชส์ โปลิโอ โรคเรื้อรัง วัณโรค ฯลฯ 12 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
3.3	ปัจจุบันท่านมีฟันแท้ เหลือถึง 20 ซี่หรือไม่	ถึง.....1 ไม่ถึง.....2	
3.4	ปัจจุบันท่านมีปัญหาในช่องปากหรือไม่	ไม่มี.....0 มี.....1 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	

		อาการเจ็บปวดในช่องปาก.....01 มีฟันผุ.....02 มีเศษอาหารติด.....03 มีเลือดออกขณะแปรงฟัน.....04 ฟันโยก.....05 ไม่มีฟันเคี้ยวอาหาร.....06	
3.5	ปัญหาในช่องปากส่งผลต่อ การรับประทานอาหารของท่านหรือไม่	ส่งผล..... 1 ไม่ส่งผล..... 2	

ข้อ	3.6) ในระหว่าง 6 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์ท่านมี พฤติกรรมต่อไปนี้เป็นประจำหรือไม่" (ถามแต่ละข้อ ย่อย)	ไม่มี	เป็นบางครั้ง	เป็นประจำ
3.6.1	ออกกำลังกาย	0	1	2
3.6.2	กินผัก/ผลไม้	0	1	2
3.6.3	ดื่มน้ำสะอาด	0	1	2
3.6.4	ดื่มน้ำสุรา/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	0	1	2
3.6.5	สูบบุหรี่	0	1	2
ข้อ	3.7) ท่านสามารถทำกิจกรรมเหล่านี้ได้ด้วยตนเอง หรือไม่ (ถามแต่ละข้อย่อย)	ทำเองไม่ได้เลย	ทำได้บ้างโดยมี คน/อุปกรณ์ ช่วย/ทำได้แต่ ทำอย่างลำบาก	ทำได้ด้วย ตนเอง
3.7.1	กินอาหารเอง	0	1	2
3.7.2	ใส่เสื้อผ้าด้วยตนเอง	0	1	2
3.7.3	อาบน้ำ	0	1	2
3.7.4	ล้างหน้าแปรงฟัน	0	1	2
3.7.5	การใช้ห้องน้ำ/ห้องส้วม (รวมทำความสะอาดร่างกายหลังขับถ่าย)	0	1	2
3.7.6	โกนหนวด/หิวผม/รวบผม	0	1	2
3.7.7	ใส่/สวมรองเท้า	0	1	2
3.7.8	นั่งยองๆ	0	1	2
3.7.9	ยกของหนัก (ประมาณ 5 กิโลกรัม)	0	1	2
3.7.10	เดินระยะทาง 200-300 เมตร	0	1	2
3.7.11	เดินทางโดยขึ้นรถ/ลงเรือคนเดียว	0	1	2
3.7.12	การนับเงินทอนได้ถูกต้อง	0	1	2
3.7.13	หยิบยาประจำตัวกินเองได้ถูกต้องและครบถ้วน	0	1	2

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
-----	----------------------	----------	--------

3.8	ในรอบ 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา การกลืนอุจจาระของท่านเป็นอย่างไร	กลืนอุจจาระได้ปกติ..... 1 กลืนอุจจาระไม่ได้เป็นบางครั้ง..... 2 กลืนอุจจาระไม่ได้..... 3 ต้องสวนอุจจาระอยู่เสมอ..... 4	
3.9	ในรอบ 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา การกลืนปัสสาวะของท่านเป็นอย่างไร	กลืนปัสสาวะได้ปกติ..... 1 กลืนปัสสาวะไม่ได้เป็นบางครั้ง..... 2 กลืนปัสสาวะไม่ได้..... 3 ใส่สายสวนปัสสาวะ..... 4	

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
3.10	ท่านสามารถรับประทานอาหารเมื่อเตรียมสำหรับไว้ให้เรียบร้อยต่อหน้า	ไม่สามารถตักอาหารเข้าปากได้..... 0 ตักอาหารเองได้ แต่ต้องมีคนช่วย เช่น ช่วยใช้ช้อน ตักเตรียมให้/ตัดเป็นชิ้นเล็ก ๆ ให้.....1 ตักอาหารและช่วยตัวเองได้เป็นปกติ..... 2	
3.11	ท่านสามารถลุกนั่งจากที่นอน หรือจากเตียงไปยังเก้าอี้	ไม่สามารถนั่งได้ (นั่งแล้วจะล้มเสมอ) หรือต้องใช้คน 2 คนช่วยกันยกขึ้น.....0 ต้องใช้คนแข็งแรงหรือมีทักษะ 1 คน/ใช้คนทั่วไป 2 คนพยุงดันขึ้นมาจึงจะนั่งอยู่ได้.....1 ต้องการความช่วยเหลือบ้าง เช่น ช่วยพยุงเล็กน้อย/ต้องมีคนดูแลเพื่อความปลอดภัย.....2 ทำเองได้.....3	
3.12	ท่านสามารถเคลื่อนที่ภายในห้องหรือบ้าน	เคลื่อนที่ไปไหนไม่ได้.....0 ใช้รถเข็นช่วยให้เคลื่อนที่ได้เอง (ไม่ต้องมีคนเข็นให้เข้าออกมุมห้องหรือประตูได้).....1	

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
		เดินหรือเคลื่อนที่โดยมีคนช่วย เช่น พยุง..... 2 เดินหรือเคลื่อนที่ได้เอง.....3	
3.13	ท่านสามารถขึ้นลงบันได 1 ชั้น	ไม่สามารถทำได้.....0 ต้องการคนช่วย.....1 ขึ้นลงได้เอง (ถ้าต้องใช้เครื่องช่วยเดิน เช่น walker จะต้องเอาขึ้นลงได้ด้วย.....2	→ 3.15
3.14	ท่านสามารถขึ้นลงบันได 2-3 ชั้น	ไม่สามารถทำได้.....0 ต้องการคนช่วย.....1 ขึ้นลงได้เอง (ถ้าต้องใช้เครื่องช่วยเดิน เช่น walker จะต้องเอาขึ้นลงได้ด้วย.....2	
3.15	ท่านใช้อุปกรณ์ในการช่วยพยุงตัวหรือไม่	ไม่ใช้.....1 ใช้.....2 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ใช้รถวีลแชร์.....01 ใช้วอล์คเกอร์.....02 ใช้ไม้เท้า.....03 ราวจับติดผนัง.....04	
3.16	ท่านต้องการผู้ดูแลหรือไม่	ไม่ต้องการ.....0 ต้องการ.....1	
3.17	มีคนที่คุณดูแลท่านอยู่ที่บ้านหรือไม่	ไม่มีคนดูแล..... 0 มีบุคคลที่คุณดูแลที่บ้านเป็นประจำ/เป็นหลัก..... 1 บุตร..... 01 คู่สมรส.....02 ญาติ พี่ น้อง..... 03 จ้างคนมาดูแล..... 04 คนในชุมชน/ผู้นำชุมชน..... 05 ออสส./อสม./อผส..... 06 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
3.18	ท่านมีสิทธิ/สวัสดิการในการรักษาพยาบาล ต่อไปนี้หรือไม่	บัตรทอง..... 1 ประกันสังคม..... 3 เบิกต้นสังกัด/สิทธิข้าราชการ..... 4 ประกันชีวิต/สุขภาพ..... 2 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
3.19	ในการรักษาพยาบาลครั้งล่าสุด ท่านได้ใช้ สิทธิ/สวัสดิการ ต่อไปนี้หรือไม่	บัตรทอง..... 1 ประกันสังคม..... 2	

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
		เบิกต้นสังกัด/สิทธิข้าราชการ.....3 ประกันชีวิต/สุขภาพ..... 4 จ่ายเอง.....5 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
3.20	เมื่อเปรียบเทียบกับคนวัยเดียวกันแล้ว ท่านนับว่าเป็น “คนที่มีความสุข” อย่างไร	น้อยกว่าคนวัยเดียวกัน..... 1 พอๆ กับคนวัยเดียวกัน..... 2 มากกว่าคนวัยเดียวกัน..... 3	
3.21	ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาท่านประเมินว่าตนเอง มีความสุขในระดับใด จากคะแนน 0-10 คะแนนคะแนน	

ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านรูปแบบการอยู่อาศัยและสภาพที่อยู่อาศัย

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
4.1	ลักษณะที่อยู่ปัจจุบันของท่านเป็นอย่างไร	บ้านเดี่ยว..... 1 บ้านแฝด..... 2 ทาวเฮาส์..... 3 ตึกแถว..... 4 อพาร์ทเมนต์..... 5 คอนโดมิเนียม..... 6 อื่น ๆ (ระบุ)..... 888	
4.2	บ้านที่ท่านอยู่ในปัจจุบันเป็นบ้านของใคร	ของตนเอง/คู่สมรส..... 1 ของบุตร..... 2 เช่า..... 3 อาศัยคนอื่น..... 4 อื่นๆ (ระบุ)..... 5	
4.3	ท่านอาศัยอยู่ใครบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	คู่สมรส.....1 บุตร(รวมบุตรเลี้ยง/บุตรบุญธรรม).....3 บุตรเขย/บุตรสะใภ้).....4 บุตรของบุตร.....5 พ่อแม่.....5 พี่/น้อง/ญาติ.....6 เพื่อน.....7 ผู้ที่รับจ้างดูแลผู้สูงอายุ.....8 ผู้อาศัย/คนรับใช้/ลูกจ้าง/นายจ้าง.....9	
4.4	ท่านมีปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยหรือไม่	ไม่มี.....1 ปัญหาเรื่อง บ้านมีสภาพทรุดโทรม.....2 ปัญหาเรื่องพื้นที่ใช้สอย (ห้องน้ำ ห้องนอน).....3 ปัญหาเรื่องสภาพแวดล้อม (เสียง กลิ่น เพื่อนบ้าน)4 ปัญหาเรื่องความสะดวกในการเดินทาง.....5 ปัญหาเรื่องอื่น ๆ (ระบุ).....888	
4.5	สภาพบ้านของท่านสะดวก/ปลอดภัยสำหรับ การใช้ชีวิตประจำวันหรือไม่	สะดวก/ปลอดภัย..... 1 ไม่สะดวก/ไม่ปลอดภัย.....2 อื่นๆ (ระบุ).....888	
4.6	ท่านได้มีการปรับปรุงบ้านเพื่อรองรับการเข้า สู่วัยสูงอายุหรือไม่	ไม่ได้ปรับ.....0 มีการปรับ.....1	
4.7	ปัจจุบันท่านพักหรือนอนอยู่ชั้นใด	ชั้นล่าง.....1 ชั้นบน..... 2	
4.8	ในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา ท่านเคยได้รับอุบัติเหตุ หรือไม่	ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ..... 1 เคยได้รับอุบัติเหตุ..... 2	→ 5.1

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
		(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) หกล้ม..... 01 จำนวน.....ครั้ง/ปี ของมีคมบาด..... 02 จำนวน.....ครั้ง/ปี จากยานพาหนะ.....03 กินยาผิด..... 04 ตกบันได..... 05	
4.9	ท่านหกล้มที่ไต่บ่อยที่สุด	ในบ้านและบริเวณบ้าน..... 1 ระเบียงบ้าน..... 01 ห้องนอน..... 02 ห้องน้ำ..... 03 บันได..... 04 สวนในบ้าน..... 05 ลานซักล้าง..... 06 อื่น ๆ (ระบุ)..... 888 นอกบ้าน..... 2 สวนสาธารณะ..... 01 ถนน..... 02 บาทวิถี..... 03 บ้านเพื่อน/บ้านญาติ..... 04 ตลาด..... 05 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	

ส่วนที่ 5 ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมและการเปิดรับสื่อ

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
5.1	ก่อนหน้าที่จะมี covid-19 แพ้ระบาด ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนหรือไม่	<p>ไม่เข้าร่วม..... 0</p> <p>สาเหตุที่ท่านไม่ได้ไปเข้าร่วม</p> <p>ไม่สะดวกเดินทาง..... 01</p> <p>สถานที่จัดกิจกรรมไม่สะดวก..... 02</p> <p>กิจกรรมไม่น่าสนใจ..... 03</p> <p>ไม่ได้รับข่าวสาร..... 04</p> <p>ไม่มีเพื่อนไป..... 05</p> <p>เวลาที่จัดกิจกรรมไม่เหมาะสม..... 06</p> <p>ครอบครัวไม่ยอมให้ออกจากบ้าน..... 07</p> <p>เป็นการค่าใช้จ่าย..... 08</p> <p>อื่นๆ (ระบุ)..... 888</p> <p>เข้าร่วม..... 1</p> <p>สาเหตุที่ท่านเข้าร่วม</p> <p>อยากมีเพื่อน..... 01</p> <p>ไม่ยากปล่อยตัวให้ซึมเศร้า..... 02</p> <p>ชอบทำกิจกรรมอยู่แล้ว..... 03</p> <p>กิจกรรมน่าสนใจ..... 04</p> <p>เพื่อนชวน..... 05</p> <p>ไม่ชอบอยู่บ้านเฉยๆ..... 06</p> <p>เพื่อเป็นโอกาสมีรายได้เสริม..... 07</p> <p>สถานที่ใกล้บ้าน..... 08</p> <p>อื่นๆ (ระบุ)..... 888</p>	
5.2	ท่านเคยเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมด้าน ผู้สูงอายุในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	<p>ไม่เคยเข้าร่วม.....0</p> <p>โครงการพัฒนาอาชีพ/สร้างรายได้.....1</p> <p>โครงการด้านสุขภาพและระบบบริการ.....</p> <p>2</p> <p>โครงการด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม.....3</p> <p>โครงการพัฒนาเครือข่าย/อาสาสมัคร.....4</p> <p>โครงการด้านสิทธิและสวัสดิการ.....5</p> <p>โครงการเตรียมความพร้อมเพื่อวัยสูงอายุ.....6</p> <p>โครงการสื่อและการประชาสัมพันธ์.....7</p> <p>อื่นๆ (ระบุ).....888</p>	
5.3	ท่านเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุหรือไม่	<p>ไม่เป็น..... 0</p> <p>เป็น..... 1</p>	
5.4	ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับ กิจกรรมในชุมชนจากแหล่งใดเป็นหลัก	<p>ไม่เคยทราบเลย..... 1</p> <p>คนในครอบครัว..... 2</p>	

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
		เพื่อนบ้าน..... 3 หอกระจายข่าว.....4 ผู้นำชุมชน..... 5 อสม/อผส/อพม..... 6 Facebook/Line ชุมชน..... 7 เอกสารประชาสัมพันธ์..... 8 อื่นๆ (ระบุ).....888	
5.5	ท่านเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	หนังสือพิมพ์..... 1 นิตยสาร..... 2 วิทยุ..... 3 โทรทัศน์..... 4 สื่อออนไลน์ (เช่น อีเมล เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์)..5 สื่อบุคคล (เช่น เพื่อน ผู้นำชุมชน อสม.).....6 หอกระจายข่าว/เสียงตามสาย..... 7 อื่น ๆ (ระบุ).....888	
5.6	ท่านใช้สื่อสังคมออนไลน์ใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	ไลน์..... 1 เฟซบุ๊ก..... 2 อีเมล..... 3 ทวิตเตอร์..... 4 อื่นๆ (ระบุ) 888	
5.7	ในยามที่จำเป็นท่านสามารถขอความช่วยเหลือ จากใครเป็นหลัก	ครอบครัว..... 1 เพื่อนบ้าน..... 2 ผู้นำชุมชน.....3 พมจ..... 4 ศพส.....5 เทศบาล/อบต.....6 ศพอส.....7 อื่นๆ (ระบุ).....888	

ส่วนที่ 6 ข้อมูลการเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุ

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
6.1	ท่านเคยทราบหรือได้ยินข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่วัยสูงอายุหรือไม่	ไม่เคย..... 1 ผู้นำชุมชน..... 2 รพสต..... 3 พมจ..... 4 ศพส..... 5 อสม/อสส/อผส..... 6 โรงเรียนผู้สูงอายุ..... 7 ชมรมผู้สูงอายุ..... 8 ทีวี/วิทยุ..... 9 สื่อออนไลน์..... 10	
6.2	ท่านได้คิดและ/หรือเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านการเงิน (เช่น ออมหรือสะสมเงิน/ทอง/ทรัพย์สิน ฯลฯ) หรือไม่	ไม่คิด..... 0 คิดแต่ไม่ได้เตรียม..... 1 คิดและได้เตรียม..... 2	→ 6.4 → 6.4
6.3	หากท่านได้เตรียมการด้านการเงิน ท่านได้เตรียมการด้วยวิธีใด (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	การออมเงิน.....1 การสะสมทรัพย์สิน (เช่น ทองคำ ที่ดิน การปลูกพืชเศรษฐกิจ การซื้อสลากออมสิน เป็นต้น).....2 การวางแผนการใช้จ่าย.....3 การซื้อประกันสุขภาพ.....4 อื่นๆ โปรดระบุ.....888	
6.4	ท่านได้คิดและ/หรือเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านสุขภาพ (เช่น ออกกำลังกาย ตรวจสอบสุขภาพ กินอาหารครบ 5 หมู่ ไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่ ฯลฯ) หรือไม่	ไม่คิด..... 0 คิดแต่ไม่ได้เตรียม..... 1 คิดและได้เตรียม..... 2	
6.5	ท่านได้คิดและ/หรือเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านที่อยู่อาศัย (เช่น เตรียมหรือปรับปรุงสภาพให้เหมาะสมกับวัยสูงอายุ ฯลฯ) หรือไม่	ไม่คิด..... 0 คิดแต่ไม่ได้เตรียม..... 1 คิดและได้เตรียม..... 2	
6.6	ท่านได้คิดและ/หรือเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านจิตใจ (เช่น ปฏิบัติธรรม ร้องเพลงเต้นรำ ฯลฯ) หรือไม่	ไม่คิด..... 0 คิดแต่ไม่ได้เตรียม..... 1 คิดและได้เตรียม..... 2	
6.7	ท่านได้คิดและ/หรือเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านผู้ที่จะมาดูแลในอนาคต/ยามสูงอายุหรือไม่	ไม่คิด..... 0 คิดแต่ไม่ได้เตรียม..... 1 คิดและได้เตรียม..... 2	
6.8	ท่านได้คิดและ/หรือเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านการเข้าร่วมกลุ่ม/ชมรม การเป็นอาสาสมัคร หรือไม่	ไม่คิด..... 0 คิดแต่ไม่ได้เตรียม..... 1 คิดและได้เตรียม..... 2	

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
6.9	ท่านได้คิดและ/หรือเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุ ในด้านการเตรียมงาน/อาชีพที่เหมาะสมกับวัย สูงอายุ หรือไม่	ไม่คิด..... 0 คิดแต่ไม่ได้เตรียม..... 1 คิดและได้เตรียม..... 2	
6.10	หากท่านได้คิดในด้านการเตรียมงานที่ เหมาะสมกับวัยสูงอายุ ท่านคิดว่าจะทำงานอะไร (ตอบได้ 1 ข้อ)	การเกษตร.....1 การทำงานในภาคบริการ (เช่น รับจ้าง).....2 การผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย.....3 อื่นๆ โปรดระบุ.....888	

ส่วนที่ 7 ข้อมูลสวัสดิการและคุณภาพชีวิต

ข้อ	7.1) ท่านรู้และได้ใช้สิทธิ/สวัสดิการต่อไปนี้หรือไม่ (ถามแต่ละข้อย่อย)	ไม่รู้	รู้แต่ไม่ได้ใช้	รู้และได้ใช้
7.1.1	บัตรทอง			
7.1.2	เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	0	1	2
7.1.3	กู้ยืมเงินกองทุนผู้สูงอายุ	0	1	2
7.1.4	การปรับปรุงที่อยู่อาศัย	0	1	2
7.1.5	การช่วยเหลือด้านกฎหมาย	0	1	2
7.1.6	การอบรมจัดหางาน	0	1	2
7.1.7	การช่วยเหลือเรื่องอาหารและเครื่องนุ่งห่ม	0	1	2
7.1.8	การจัดหาที่พัก (ศพส.)	0	1	2
7.1.9	ผู้ดูแลสำหรับการดูแลระยะยาว	0	1	2

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
7.2	ท่านเคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานใดบ้าง	พมจ..... 1 อสม/อผส/อพม 2 รพสต..... 3 ศพส..... 4 แรงงานจังหวัด/กรมการจัดหางาน..... 5 อบต/เทศบาล..... 6 ผู้นำชุมชน..... 7 อื่นๆ (ระบุ) 8	
7.3	รูปแบบความช่วยเหลือ	สุขภาพ/การเยี่ยมบ้าน..... 1 อาชีพ..... 2 เงินกู้ยืม..... 3 เงินช่วยเหลือ..... 4 ปรับปรุงที่อยู่อาศัย..... 5 การจัดหาที่พักอาศัย..... 6 กุญแจชีพ/เครื่องอุปโภคบริโภค..... 7 อื่นๆ (ระบุ) 8	
7.4	ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ท่านมีความพึงพอใจในคุณภาพชีวิต/ชีวิตความเป็นอยู่ของท่านมากน้อยเพียงใด	0 คะแนน.....1 1 คะแนน.....2 2 คะแนน.....3 3 คะแนน.....4 4 คะแนน.....5 5 คะแนน.....6	

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
		6 คะแนน.....7 7 คะแนน.....8 8 คะแนน.....9 9 คะแนน.....10 10 คะแนน.....11	
7.5	อะไรเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ท่านให้คะแนน เช่นนั้น	ระบุ.....	
7.6	หากจะมีกิจกรรมช่วยเหลือและพัฒนา คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ท่านอยากให้มีการจัด กิจกรรมอะไร		

ภาคผนวก 2

แบบสอบถามก่อนวัยสูงอายุ (25-59 ปี)

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2565

แบบสอบถามวัยทำงาน (อายุ 25-59 ปีขึ้นไป)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทั่วไป

ชื่อ-สกุลผู้สูงอายุ.....
 โทรศัพท์และไอดีไลน์..... ที่อยู่ บ้านเลขที่..... ชุมชน..... ซอย.....
 แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
1.1	ท่านอายุเท่าใด	อายุ.....ปี วัน/เดือน/ปี เกิด.....	
1.2	เพศ	ชาย..... 0 หญิง..... 1	
1.3	ท่านมีสถานภาพสมรสใด	โสด..... 0 สมรส..... 1 หม้าย..... 2 หย่า/แยกกันอยู่..... 3 อื่น ๆ (ระบุ)..... 888	
1.4	ท่านจบการศึกษาสูงสุดชั้นใด	ไม่ได้รับการศึกษา..... 0 ต่ำกว่าประถมศึกษา..... 1 ประถมศึกษา..... 2 มัธยมศึกษา/ปวช..... 3 ปวส./อนุปริญญา..... 4 ปริญญาตรีหรือสูงกว่า..... 5 อื่น ๆ (ระบุ)..... 888	
1.5	ท่านนับถือศาสนาใด	ไม่มี..... 0 พุทธ..... 1 คริสต์..... 2 อิสลาม..... 3 อื่น ๆ (ระบุ)..... 888	

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
1.6	บ้านที่ท่านอยู่ในปัจจุบันเป็นบ้านของใคร	ของตนเอง/คู่สมรส..... 1 พ่อแม่.....2 บุตร/ญาติ..... 3 เช่า/ขออาศัยคนอื่น..... 4 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
1.7	ท่านอาศัยอยู่กับใครบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	คู่สมรส.....1 บุตร(รวมบุตรเลี้ยง/บุตรบุญธรรม).....3 บุตรเขย/บุตรสะใภ้).....4 บุตรของบุตร.....5 พ่อแม่.....6 พี่/น้อง/ญาติ.....7 เพื่อน.....8 ผู้อาศัย/คนรับใช้/ลูกจ้าง/นายจ้าง..... 9	
1.8	จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ในบ้านหลังเดียวกัน (รวมตัวท่านด้วย)	จำนวน.....คน เป็นผู้สูงอายุ.....คน (รวมตัวท่านด้วย)	

ส่วนที่ 2 การประกอบอาชีพและรายได้

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
2.1	ท่านประกอบอาชีพใด ในปัจจุบัน (อาชีพหลัก: เป็นอาชีพที่มีรายได้หลัก)	ไม่ได้ประกอบอาชีพ..... 0 เกษตรกรรม/ประมง..... 1 ธุรกิจส่วนตัว..... 2 ข้าราชการบำนาญ..... 3 พนักงานบริษัท..... 4 รับจ้างทั่วไป..... 5 ทำกลุ่มอาชีพของชุมชน..... 6 ค้าขาย..... 7 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
2.2	อะไรคือเหตุผลหลักที่ท่านไม่ได้ทำงาน	สุขภาพไม่ดี/ป่วย/บาดเจ็บ..... 1 รอฤดูกาล..... 2 ไม่มีงานทำ/ตกงาน..... 3 มีภาระงานบ้าน..... 4 ต้องเลี้ยงลูก..... 5 เรียนหนังสือ..... 6 ไม่อยากทำ..... 7 ครอบครัวไม่ต้องการให้ทำ..... 8	
2.3	ท่านเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับอาชีพจาก หน่วยงานใดบ้างหรือไม่	ไม่เคย..... 0 กรมการจัดหางาน..... 1 พัฒนาสังคมฯจังหวัด..... 2 ศพส..... 3 โรงเรียนผู้สูงอายุ..... 4 ศูนย์ฝึกอาชีพ ศพอส..... 5 อบต/เทศบาล..... 6 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
2.4	ปัจจุบันท่านมีรายได้/เงินใช้ในการดำรงชีวิต เฉลี่ยเดือนละเท่าใด	จำนวนเฉลี่ยต่อเดือน..... บาท	
2.5	ระบุแหล่งรายได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	เบี้ยผู้พิการ..... 1 จากการทำงานในปัจจุบัน..... 2 บำเหน็จ/บำนาญ..... 3 ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร..... 4 ค่าเช่าที่ดินหรือบ้าน..... 5 จากบุตรหรือสมาชิกในครอบครัว..... 6 เงินออม..... 7 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
2.6	ระบุแหล่งรายได้หลัก (ตอบได้เพียง 1 ข้อ)	เบี้ยผู้พิการ..... 1 จากการทำงานในปัจจุบัน..... 2 บำเหน็จ/บำนาญ..... 3 ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร..... 4 ค่าเช่าที่ดินหรือบ้าน..... 5 จากบุตรหรือสมาชิกในครอบครัว..... 6 เงินออม..... 7 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
2.7	รายได้ของท่านเพียงพอหรือไม่	ไม่เพียงพอ..... 0 เพียงพอ..... 1	
2.8	ท่านมีเงินออมเฉลี่ยเดือนละเท่าใด	ไม่มี..... 0 มีต่ำกว่า 1,000 บาท..... 1 มี 1,000 – 2,000 บาท..... 2 มี 2,001 – 5,000 บาท..... 3 มี 5,001 – 10,000 บาท..... 4 มี 10,001 บาท ขึ้นไป..... 5 อื่น ๆ (ระบุ)..... 888	→ 2.10
2.9	โปรดระบุช่องทางหลักที่ท่านออมเงิน	ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงิน.....1 ส่งเงินเข้ากองทุนประกันสังคม..... 2 ส่งเงินเข้ากองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.).....3 ซื้อประกันชีวิต/ประกันสะสมทรัพย์..... 4 กลุ่มออมทรัพย์ในชุมชน.....5 เก็บเงินไว้เอง.....6 ออมในรูปแบบอื่นๆ 888	
2.10	ปัจจุบัน ท่านมีจำนวนหนี้ทั้งหมดกี่บาท	ไม่มีหนี้..... 0 มีหนี้ทั้งหมด.....บาท	→ 3.1
2.11	หนี้ที่มี เป็นผลจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ใช่หรือไม่	ไม่ใช่.....0 ใช่.....1 ใช่บางส่วน.....2	
2.12	ท่านกู้ยืมเงินจากแหล่งใดบ้าง	ธนาคารพาณิชย์(เช่น ธ.กรุงเทพ ธ.กสิกร ฯลฯ)...1 สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (เช่น ธ.ออมสิน ธกส. ธ.อาคารสงเคราะห์ ธ.อิสลามแห่งประเทศไทย)..2 สหกรณ์/กองทุน/กลุ่มออมทรัพย์.....3 จากนายจ้าง/ครอบครัว/เพื่อน.....4 จากนายทุน/บริษัทปล่อยกู้นอกระบบ.....5 อื่นๆ(ระบุ)..... ..888	

ส่วนที่ 3 ข้อมูลสุขภาพและสวัสดิการ

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
3.1	ในระหว่าง 7 วันก่อนสัมภาษณ์ สุขภาพร่างกายของท่านเป็นอย่างไร	ไม่ดีมากๆ..... 1 ไม่ดี..... 2 ปานกลาง..... 3 ดี..... 4 ดีมากๆ..... 5	
3.2	ท่านมีโรคประจำตัว (วินิจฉัยโดยแพทย์) หรือไม่	ไม่เคยตรวจ 0 ตรวจแล้วไม่มี..... 1 ตรวจแล้วมี..... 2 โปรดระบุ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ความดันโลหิตสูง..... 01 เบาหวาน..... 02 โรคหัวใจ..... 03 โรคหลอดเลือดสมอง..... 04 โรคปอด/หอบหืด..... 05 โรคมะเร็ง..... 06 เก๊าท์/ข้อเสื่อม..... 07 อัลไซเมอร์/สมองเสื่อม..... 08 ไต/ไตวาย/นิ่วในไต..... 09 มีอาการทางจิตเวช/ซึมเศร้า..... 10 โรคอ้วน..... 11 โรคติดเชื้อ เช่น เอชส์ โปลิโอ โรคเรื้อรัง วัณโรค ฯลฯ 12 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
3.3	ในระหว่าง 12 เดือนก่อนสัมภาษณ์	ไม่ไปเลย..... 0 ไปบ้างบางครั้ง..... 1	

	ท่านได้ไปรับการตรวจรักษา (สำหรับการรักษาต่อเนื่อง) จากบุคลากรด้านสาธารณสุขตามนัดหรือไม่อย่างไร	ไปเกือบทุกครั้ง..... 2 ไปครบทุกครั้ง..... 3	→ 3.5
3.4	เหตุผลหลักที่ท่านไม่ไปรับการรักษาอย่างต่อเนื่อง คือข้อใด (ตอบเพียง 1 ข้อ)	คิดว่าโรคที่เป็นอยู่นั้น ไม่มีวิธีการรักษาที่ได้ผล..... 1 ไม่เชื่อมั่น/ไม่ประทับใจในสถานบริการหรือผู้ให้บริการ..... 2 ไม่มีค่ารักษาพยาบาล..... 3 ไม่มีผู้พาไป..... 4 ไม่มีค่าพาหนะในการเดินทางไป..... 5 เดินทางไม่สะดวก..... 6 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
3.5	สิทธิการรักษาพยาบาลของท่าน	บัตรทอง..... 1 ประกันสังคม..... 2 เบิกต้นสังกัด/สิทธิข้าราชการ..... 3 ประกันชีวิต/สุขภาพ..... 4 จ่ายเอง..... 5 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	

ข้อ	3.6) ในระหว่าง 6 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์ท่านมีพฤติกรรมต่อไปนี้เป็นประจำหรือไม่" (ถามแต่ละข้อย่อย)	ไม่มี	เป็นบางครั้ง	เป็นประจำ
3.6.1	ออกกำลังกาย	0	1	2
3.6.2	กินผัก/ผลไม้	0	1	2
3.6.3	ดื่มน้ำสะอาด	0	1	2
3.6.4	ดื่มสุรา/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	0	1	2
3.6.5	สูบบุหรี่	0	1	2

ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมและการเปิดรับสื่อ

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
4.1	ก่อนหน้าที่จะมี covid-19 แพร่ระบาด ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนหรือไม่	<p>ไม่เข้าร่วม..... 0</p> <p>สาเหตุที่ท่านไม่ได้ไปเข้าร่วม</p> <p>ไม่สะดวกเดินทาง..... 01</p> <p>สถานที่จัดกิจกรรมไม่สะดวก..... 02</p> <p>กิจกรรมไม่น่าสนใจ..... 03</p> <p>ไม่ได้รับข่าวสาร..... 04</p> <p>ไม่มีเพื่อนไป..... 05</p> <p>เวลาที่จัดกิจกรรมไม่เหมาะสม..... 06</p> <p>ครอบครัวไม่ยอมให้ออกจากบ้าน..... 07</p> <p>เป็นการค่าใช้จ่าย..... 08</p> <p>อื่นๆ (ระบุ)..... 888</p> <p>เข้าร่วม..... 1</p> <p>สาเหตุที่ท่านเข้าร่วม</p> <p>อยากมีเพื่อน..... 01</p> <p>ไม่ยากปล่อยตัวให้ซึมเศร้า..... 02</p> <p>ชอบทำกิจกรรมอยู่แล้ว..... 03</p> <p>กิจกรรมน่าสนใจ..... 04</p> <p>เพื่อนชวน..... 05</p> <p>ไม่ชอบอยู่บ้านเฉยๆ..... 06</p> <p>เพื่อเป็นโอกาสมีรายได้เสริม..... 07</p> <p>สถานที่ใกล้บ้าน..... 08</p> <p>อื่นๆ (ระบุ)..... 888</p>	
4.2	ท่านเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	<p>หนังสือพิมพ์.....</p> <p>1</p> <p>นิตยสาร..... 2</p> <p>วิทยุ..... 3</p> <p>โทรทัศน์..... 4</p> <p>สื่อออนไลน์ (เช่น อีเมล เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์)..5</p> <p>สื่อบุคคล (เช่น เพื่อน ผู้นำชุมชน อสม.).....</p> <p>6</p> <p>หออกระจายข่าว/เสียงตามสาย..... 7</p> <p>อื่น ๆ (ระบุ).....888</p>	
4.3	ท่านใช้สื่อสังคมออนไลน์ใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	<p>ไลน์..... 1</p> <p>เฟซบุ๊ก..... 2</p> <p>อีเมล..... 3</p>	

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
		ทวิตเตอร์..... 4 อื่นๆ (ระบุ) 888	
4.4	ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับผู้สูงอายุและสังคมสูงวัยจากแหล่งใดเป็นหลัก	ไม่เคยทราบเลย..... 1 คนในครอบครัว..... 2 เพื่อนบ้าน..... 3 หอกระจายข่าว..... 4 ผู้นำชุมชน..... 5 อสม/อผส/อพม..... 6 Facebook/Line ชุมชน..... 7 เอกสารประชาสัมพันธ์..... 8 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
4.5	ท่านเคยเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมด้านผู้สูงอายุในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ไม่เคยเข้าร่วม..... 0 โครงการพัฒนาอาชีพ/สร้างรายได้..... 1 โครงการด้านสุขภาพและระบบบริการ..... 2 โครงการด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม..... 3 โครงการพัฒนาเครือข่าย/อาสาสมัคร..... 4 โครงการด้านสิทธิและสวัสดิการ..... 5 โครงการเตรียมความพร้อมเพื่อวัยสูงอายุ..... 6 โครงการสื่อและการประชาสัมพันธ์..... 7 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	
4.6	ท่านคิดว่าโครงการหรือกิจกรรมใดบ้างที่มีความสำคัญสำหรับผู้สูงอายุ (เลือกได้ไม่เกิน 3 ข้อ)	โครงการพัฒนาอาชีพ/สร้างรายได้..... 1 โครงการด้านสุขภาพและระบบบริการ..... 2 โครงการด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม..... 3 โครงการพัฒนาเครือข่าย/อาสาสมัคร..... 4 โครงการด้านสิทธิและสวัสดิการ..... 5 โครงการเตรียมความพร้อมเพื่อวัยสูงอายุ..... 6 โครงการสื่อและการประชาสัมพันธ์..... 7 อื่นๆ (ระบุ)..... 888	

ส่วนที่ 5 ข้อมูลการเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุและคุณภาพชีวิต

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
5.1	ท่านทราบหรือไม่ว่า ปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว	ทราบ.....1 ไม่ทราบ.....2	
5.2	ท่านเคยทราบหรือได้ยินข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่วัยสูงอายุหรือไม่	ไม่เคย..... 1 ผู้นำชุมชน..... 2 รพสต..... 3 พมจ..... 4 ศพส..... 5 อสส/อสส/อผส..... 6 โรงเรียนผู้สูงอายุ..... 7 ชมรมผู้สูงอายุ.....8 ทีวี/วิทยุ..... 9 สื่อออนไลน์..... 10	
5.3	ท่านได้คิดและ/หรือเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านการเงิน (เช่น ออมหรือสะสมเงิน/ทอง/ทรัพย์สิน ฯลฯ) หรือไม่	ไม่คิด..... 0 คิดแต่ไม่ได้เตรียม..... 1 คิดและได้เตรียม..... 2	→ 5.5 → 5.5
5.4	หากท่านได้เตรียมการด้านการเงิน ท่านได้เตรียมการด้วยวิธีใด (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	การออมเงิน.....1 การสะสมทรัพย์สิน (เช่น ทองคำ ที่ดิน การปลูกพืชเศรษฐกิจ การซื้อสลากออมสิน เป็นต้น).....2 การวางแผนการใช้จ่าย.....3 การซื้อประกันสุขภาพ.....4 อื่นๆ โปรดระบุ.....888	
5.5	ท่านได้คิดและ/หรือเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านสุขภาพ (เช่น ออกกำลังกาย ตรวจสุขภาพ กินอาหารครบ 5 หมู่ ไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่ ฯลฯ) หรือไม่	ไม่คิด..... 0 คิดแต่ไม่ได้เตรียม..... 1 คิดและได้เตรียม..... 2	
5.6	ท่านได้คิดและ/หรือเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านที่อยู่อาศัย (เช่น เตรียมหรือปรับปรุงสภาพให้เหมาะสมกับวัยสูงอายุ ฯลฯ) หรือไม่	ไม่คิด..... 0 คิดแต่ไม่ได้เตรียม..... 1 คิดและได้เตรียม..... 2	
5.7	ท่านได้คิดและ/หรือเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านจิตใจ (เช่น ปฏิบัติธรรม ร้องเพลงเต้นรำ ฯลฯ) หรือไม่	ไม่คิด..... 0 คิดแต่ไม่ได้เตรียม..... 1 คิดและได้เตรียม..... 2	
5.8	ท่านได้คิดและ/หรือเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านผู้ที่จะมาดูแลในอนาคต/ยามสูงอายุหรือไม่	ไม่คิด..... 0 คิดแต่ไม่ได้เตรียม..... 1 คิดและได้เตรียม..... 2	
5.9	ท่านได้คิดและ/หรือเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุ	ไม่คิด..... 0	

ข้อ	คำถามและคำสั่งชี้แนะ	หมวดรหัส	ข้ามไป
	ในด้านการเข้าร่วมกลุ่ม/ชมรม การเป็นอาสาสมัคร หรือไม่	คิดแต่ไม่ได้เตรียม..... 1 คิดและได้เตรียม..... 2	
5.10	ท่านได้คิดและ/หรือเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุในด้านการเตรียมหางาน/อาชีพที่เหมาะสมกับวัยสูงอายุ หรือไม่	ไม่คิด..... 0 คิดแต่ไม่ได้เตรียม..... 1 คิดและได้เตรียม..... 2	
5.11	หากท่านได้คิดในด้านการเตรียมงานที่เหมาะสมกับวัยสูงอายุ ท่านคิดว่าจะทำงานอะไร (ตอบได้ 1 ข้อ)	การเกษตร.....1 การทำงานในภาคบริการ (เช่น รับจ้าง).....2 การผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย.....3 อื่นๆ โปรดระบุ.....888	
5.12	ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ท่านมีความพึงพอใจในคุณภาพชีวิต/ชีวิตความเป็นอยู่ของท่านมากน้อยเพียงใด	0 คะแนน.....1 1 คะแนน.....2 2 คะแนน.....3 3 คะแนน.....4 4 คะแนน.....5 5 คะแนน.....6 6 คะแนน.....7 7 คะแนน.....8 8 คะแนน.....9 9 คะแนน.....10 10 คะแนน.....11	
5.13	อะไรเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ท่านให้คะแนนเช่นนั้น	ระบุ.....	

ภาคผนวก 3

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มและภาพบรรยากาศ

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พื้นที่ จังหวัดภูเก็ต

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปี พ.ศ.2560-2565

ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านภูเก็ต

วันพุธที่ 1 มิถุนายน 2565 เวลา 13.00-16.00 น.

1 นายศุภศักดิ์ นุ่นสังข์	ประธานสาขาสภาผู้สูงอายุฯประจำจังหวัดภูเก็ต
2 นายสมพร ชุ่มพงศ์	รองประธานสาขาสภาผู้สูงอายุฯประจำจังหวัดภูเก็ต
3 นางสาวผิงพันธ์ เผ่าจินดา	ศพส.ภูเก็ต/ผอ.ศพส.ภูเก็ต
4 นางวันทา พิมลรัตนกานต์	อบต.เกาะแก้ว/ผอ.กองคลัง/ รักษาการ.ผอ.กองสวัสดิการ
5 นายชนันต์ชัย บุญเกียรติ	อบต.เกาะแก้ว/นักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
6 นายสนธยา มานะบุตร	อบต.เกาะแก้ว/ประธานโรงเรียนผู้สูงอายุ
7 นายอาลี คุ่มบ้าน	อบต.เกาะแก้ว/กรรมการโรงเรียนผู้สูงอายุ
8 นางสาวสมศรี เอกรัตน์	อบต.เกาะแก้ว/กรรมการโรงเรียนผู้สูงอายุ
9 นางสาวนันทิกานต์ นวลสอาด	พม.จ.ภูเก็ต/นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ
10 นางรุ่งรัตน์ ณ นคร	ทต.วิชิต/หัวหน้าฝ่ายสังคมสงเคราะห์
11 นางสาวนฤมล ชำนาญนตร์	ทต.วิชิต/นักสังคมสงเคราะห์
12 นายบูรณันต์ ชุมรักษ์	ทต.วิชิต/เลขาชมรมวู๊ดบอล
13 นางสาวบุญศิริ นิยมศิลป์	ทต.วิชิต/อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ
14 นางอุษา สุขประเสริฐ	ทต.วิชิต/อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ
15 นายอนุ ยกทอง	สสจ.ภูเก็ต/นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
16 นางสาวเรวดี สุขแสน	สสจ.ภูเก็ต/นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

- 17 นางสาวพัชรี บุญฤทธิ์ สสจ.ภูเก็ต/นักวิชาการสาธารณสุข
- 18 นางสาวธันยพร ทองดียิ่ง สสอ.เมืองภูเก็ต/ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
- 19 นางกัญญา ปรีชากุล พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
- 20 นางสาวณิชากุล สิ้นธุเสน สสอ.ถลาง/นักวิชาการสาธารณสุข
- 21 นางยุพเยาว์ ภูศรี รพ.สต.ป่าคลอก/ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
- 22 นางสาวขวัญชนก ปัญญาณรงค์วงศ์ รพ.สต.ป่าคลอก/ นักวิชาการสาธารณสุข
- 23 นายสถบตี แก้วหนู รพ.สต.ป่าคลอก/ นักวิชาการสาธารณสุข
- 24 นางสาวพิมพ์ผกา หมดทิม รพ.สต.ป่าคลอก/ นักวิชาการสาธารณสุข
- 25 นางสาวนิชาภา รุจนเวชช์ นักวิชาการแรงงาน
- 26 นางสาวสุดารัตน์ บัวหอม นักวิชาการแรงงาน
- 27 นางดัชนี สักจรมฤตวิ นักประชาสัมพันธ์

ภาพบรรยากาศการสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พื้นที่ จังหวัดภูเก็ต

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปี พ.ศ.2560-2565

ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านภูเก็ต

วันพฤหัสบดีที่ 2 มิถุนายน 2565 เวลา 09.00-12.00 น.

- 1 นางสาวสุรีย์พร สกุลสัน ทต.วิชิต/ประธานชมรมผู้สูงอายุ รุ่นที่ 2
- 2 นายไพฑูรย์ ต่อที่มะ ทต.วิชิต/ประธานชมรมกลองยาว
- 3 นางลัดดา เพชรดำ ทต.วิชิต/ชมรมผู้สูงอายุ รุ่นที่ 1
- 4 นางสาวเยาวลักษณ์ แซ่แต้ ทต.วิชิต/ชมรมผู้สูงอายุ รุ่นที่ 1
- 5 นางเหลียนส่วน โรจน์วรรตนา ทต.วิชิต/ชมรมผู้สูงอายุ รุ่นที่ 2
- 6 นางสาวสุมาลี แซ่หลี่ ทต.วิชิต/ชมรมผู้สูงอายุ รุ่นที่ 2
- 7 นางสุธาริณี เกิดผล ทต.วิชิต/ชมรมผู้สูงอายุ รุ่นที่ 2
- 8 นางสาววรรณภา พลายงาม ทต.วิชิต/ชมรมผู้สูงอายุ รุ่นที่ 2
- 9 นางสาวเพ็ญศรี โกยแก้ว ทต.วิชิต/ชมรมผู้สูงอายุ รุ่นที่ 2
- 10 นายสุทัศน์ วรรณสีห์ ทต.วิชิต/ชมรมผู้สูงอายุ รุ่นที่ 3
- 11 นางน้อย เจริญศรี ทต.เชิงทะเล/อพม./อสม./เครือข่ายอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการในชุมชน
- 12 นางสาวขวัญจิต สุรินทร์ ทต.เชิงทะเล/อพม./อสม./เครือข่ายอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการในชุมชน
- 13 นางสาวสอดัน แซ่ลิ้ม ทต.เชิงทะเล/อพม./อสม./เครือข่ายอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการในชุมชน
- 14 นางสาวเดือนตา สุราษฎร์ ทต.เชิงทะเล/อพม./อสม./เครือข่ายอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการในชุมชน
- 15 นางราตรี จิรสุนทรกุล ทต.เชิงทะเล/อพม./อสม./เครือข่ายอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการในชุมชน
- 16 นางยุพา พลอยขาว ทต.เชิงทะเล/อพม./อสม./เครือข่ายอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการในชุมชน

17	นางบุญหนา เอกา	ทต.เชิงทะเล/อพม./อสม./เครือข่ายอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการในชุมชน
18	นางสาวจรี สัตมัน	ทต.เชิงทะเล/อพม./อสม./เครือข่ายอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการในชุมชน
19	นางสโรชา วาญักดิ์	ทต.เชิงทะเล/อพม./อสม./เครือข่ายอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการในชุมชน
20	นายผืน เรืองสมุทร	ทต.เชิงทะเล/อพม./อสม./เครือข่ายอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการในชุมชน
21	นางหนาบ ตีระนนท์	ป่าคลอก
22	นางบุษบา ดุจพยัค	ป่าคลอก
23	นายสมาน คะนิงการ	มัสยิด ดารุลอิสติกอมะห์/โต๊ะอีหม่าม
24	นางสาวสุนิสา ไสสุชล	ทต.วิชิต

ภาพบรรยากาศการสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พื้นที่ จังหวัดภูเก็ต

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปี พ.ศ.2560-2565

ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านภูเก็ต

วันพฤหัสบดีที่ 2 มิถุนายน 2565 เวลา 13.00-16.00 น.

1	นางสมปอง พยัฆษา	ผู้รับบริการกระทรวงแรงงาน/จัดหางานจังหวัด
2	นางบุญเชื้อ บุรีรักษ์	ผู้รับบริการกระทรวงแรงงาน/จัดหางานจังหวัด
3	นางดวงปี สกุลทับ	ผู้รับบริการกระทรวงแรงงาน/จัดหางานจังหวัด
4	นางปราณี แพทย์ขิม	ผู้รับบริการกระทรวงแรงงาน/จัดหางานจังหวัด
5	นางวิไล	ผู้รับบริการกระทรวงแรงงาน/จัดหางานจังหวัด
6	นางวิภา มวลวงษ์	ผู้รับบริการกระทรวงแรงงาน/จัดหางานจังหวัด
7	นางโหทัย วงษ์จันทร์	ผู้รับบริการกระทรวงแรงงาน/จัดหางานจังหวัด
8	นางราตรี นาวัน	ผู้รับบริการกระทรวงแรงงาน/จัดหางานจังหวัด
9	นางประเทือง เรือนเพชร	ผู้รับบริการกระทรวงแรงงาน/จัดหางานจังหวัด

ภาพบรรยากาศการสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พื้นที่ จังหวัดนครพนม

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปี พ.ศ.2560-2565

ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดนครพนม

วันจันทร์ที่ 6 มิถุนายน 2565 เวลา 13.00-16.00 น.

1	นางแสงดาว อารีย์	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม
2	นางหัตตดาว ฤทธิ์ประเสริฐ	สนง.พมจ./นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ
3	นางประดิษฐ์ นนท์เหล่าพล	อบต.รามราช/ศพอส.รามราช/รร.ผส.
4	นางพัชรา ธงยศ	อบต.หนองย่างหิน/ศพอส./รร.ผส.
5	นายพงษ์ศิริ ทองยืน	อบต.มหาชัย/ศพอส./รร.ผส.
6	นางสาวอรอุมา อินทฉาย	ศพส.นพ./ผอ.ศพส.นพ.
7	นายศักดิ์ดา จันทครุ	ศพส.นพ./นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
8	นายวัชรินทร์ ทิณบุรณ์	ศพส.นพ./นักพัฒนาสังคม
9	นางสุภัทรา จำปาพันธ์	ศพส.นพ./นักสังคมสงเคราะห์
10	นายนภดล เวินชีว	ศพส.นพ./นักพัฒนาสังคม
11	นางสาวเพ็ญรัตน์ จันทร์แดง	ศพส.นพ./พี่เลี้ยง (ช่วยงานสังคมสงเคราะห์)
12	นางยุววรรณ สุปัญญา	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
13	นางสาววิกานดา ตั้งเตรียมใจ	สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครพนม/นักวิชาการแรงงานชำนาญการ
14	นางสาวศศิมา แสนบุญศิริ	สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครพนม/นักวิชาการแรงงาน
15	นางสาวชไมพร สวยสุนทร	สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครพนม/นักวิชาการแรงงาน
16	นายวิชัย คะโมฤทธิ	สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครพนม/นักวิชาการแรงงาน

17	นางสาวพรรณนิภา สิงห์	สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครพนม/นักวิชาการแรงงาน
18	นางนนทรี เมืองศรี	เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดนครพนม
19	นายวิรพ จันทฤทธิ	ประชาสัมพันธ์จังหวัด
20	ว่าที่ ร.ต.วรี ทুমประเสน	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์จังหวัด

ภาพบรรยากาศการสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พื้นที่ จังหวัดนครพนม

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปี พ.ศ.2560-2565

ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดนครพนม

วันอังคารที่ 7 มิถุนายน 2565 เวลา 09.00-12.00 น.

1	นายประมวล จันทบุตร	ประธานสาขาสมาคมผู้สูงอายุฯ
2	นางสาวสุวรรณ บุสุวะ	รร.ผส.21/ศพอส.ต.ท่าอุเทน
3	นางฉลวย มุลโคตร	รร.ผส.21/ศพอส.ต.ท่าอุเทน
4	นางประไพ วงษ์สม	รร.ผส.21/ศพอส.ต.ท่าอุเทน
5	นางสุพรรณ เกษมสิน	รร.ผส.21/ศพอส.ต.ท่าอุเทน
6	ร.ต.ต.สมเกียรติ สำเร็จ	รร.ผส.21/ศพอส.ต.ท่าอุเทน
7	นายสุระ ไตรมีแสง	อบต.รามราช/ศพอส.รามราช/รร.ผส.
8	นายพิทักษ์ ชนะพจน์	อบต.รามราช/ศพอส.รามราช/รร.ผส.
9	นางสาวนริชเนตร ภูชุม	อบต.รามราช/ศพอส.รามราช/รร.ผส.
10	นางสาวเพ็ง นิงษา	อบต.รามราช/ศพอส.รามราช/รร.ผส.
11	นางวราพร ยะสะกะ	อบต.หนองย่างชั้น/ศพอส./รร.ผส.
12	นางเรื่อนเพชร พงษ์สังข์	อบต.หนองย่างชั้น/ศพอส./รร.ผส.
13	นางจินตนา ไชยมนตรี	อบต.หนองย่างชั้น/ศพอส./รร.ผส.
14	นางสุพรรณิ ยะสะกะ	อบต.หนองย่างชั้น/ศพอส./รร.ผส.
15	นางดอกไม้ ไชยสุระ	อบต.มหาชัย/ศพอส./รร.ผส.
16	นางเตือนใจ ศรีชมภู	อบต.มหาชัย/ศพอส./รร.ผส.

17	นางลอง นามอำนาจ	อบต.มหาชัย/ศพอส./รร.ผส.
18	นางจันทร์เพ็ง ยศตะโคตร	อบต.มหาชัย/ศพอส./รร.ผส.
19	นางแสงจันทร์ ศรีบุญเรือง	ศพอส.อาคารเจริญ/รร.ผส.
20	นางลาวัลย์ ปราบใหญ่	ศพอส.อาคารเจริญ/รร.ผส.
21	นางพูนศรี สิงห์รัตน์	ศพอส.อาคารเจริญ/รร.ผส.
22	นางประคอง ชินหงส์	ศพอส.อาคารเจริญ/รร.ผส.
23	นายวรณกฤติ ส่องสีรส	ศพอส.อาคารเจริญ/รร.ผส.
24	นางหทัยรัตน์ ทองสิงห์	อบต.พิमान/ศพอส./รร.ผส.
25	นางไกรสร พรหมพินิจ	อบต.พิमान/ศพอส./รร.ผส.
26	นางดอน วงศ์เทราช	อบต.พิमान/ศพอส./รร.ผส.
27	นางพนมวัลย์ แสนสุดา	อบต.พิमान/ศพอส./รร.ผส.

ภาพบรรยากาศการสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พื้นที่ จังหวัดนครพนม

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปี พ.ศ.2560-2565

ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดนครพนม

วันอังคารที่ 7 มิถุนายน 2565 เวลา 13.00-16.00 น.

1	นางจารุณี สังขวนิช	สนง.จัดหางาน/ผู้สูงอายุ
2	นางรองกาญจน์ จันทะนิตย์	สนง.จัดหางาน/ผู้สูงอายุ
3	นางรัตนา นิลวัชรารัง	สนง.จัดหางาน/ผู้สูงอายุ
4	นางสาวอรพินท์ สว่าง	สนง.จัดหางาน/ผู้สูงอายุ
5	นางดาราทพร ทองเปราะ	สนง.จัดหางาน/ผู้สูงอายุ
6	นายวรรณ ริณ	ผู้รับบริการสสจ.
7	นางพรรณวิทา มีธรรม	ผู้รับบริการสสจ.
8	นางสาวรุ่งนภา อุดานนท์	ผู้รับบริการสสจ.
9	นางสาวทิพดา สุวรรณ	ผู้รับบริการสสจ.
10	นางสาวสุรัญพร เจริญราษฎร์	ผู้รับบริการสสจ.
11	นางสาวเพ็ญพร อตรีลี	ผู้รับบริการสสจ.

ภาพบรรยากาศการสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พื้นที่ จังหวัดชลบุรี

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปี พ.ศ.2560-2565

ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางละมุง

วันศุกร์ที่ 10 มิถุนายน 2565 เวลา 09.00-12.00 น.

1	นางสาวดิตรี ชูชาติ	อบต.พลูตาหลวง
2	นางสาวสมพร บัวกลิ่น	อบต.พลูตาหลวง
3	นางสาวมัลลิกา พูลสนอง	อบต.พลูตาหลวง
4	นางสาวกัญญาภัค พลอยงาม	เทศบาลตำบลเกาะจันทร์
5	นางสาวอชิรญา บุญเกิด	เทศบาลตำบลเกาะจันทร์
6	นางสาวศศิวิมล จรรย์ผล	เทศบาลตำบลเกาะจันทร์
7	นางสาวเรณู วิญญาสุข	เทศบาลนครแหลมฉบัง
8	จ.อ.ไอลยศุรีย์ ศิริवार	เทศบาลนครแหลมฉบัง
9	นางศิริวรรณ มั่นมโนธรรม	อบต.หนองปรือ
10	นางเรืองรอง ทิมแก้ว	อบต.หนองปรือ
11	นางรัชญา อุทัย	อบต.หนองปรือ
12	นางสาววิภารัตน์ ก้านบัว	อบต.หนองปรือ
13	ว่าที่ ร.ต.หญิง ชุติมา ชอบสะอาด	อบต. วัดสุวรรณ
14	นางสาวอัจฉรา อาตหาร	อบต. วัดสุวรรณ
15	นายวิกิจ ประสิทธิ์	สวท.ชลบุรี
16	นายพรชัย สุขสำราญ	สวท.ชลบุรี

17	ว่าที่ ร.ต.ญ. สุนิลชา สัตบุศย์	สวท.ชลบุรี
18	นางวรรณปวีณ์ อิมพิชัย	ศพส.บางละมุง
19	ร.ท.ประสพ จรุงรัตน์	ประธานสาขาผู้สูงอายุ
20	นางสาวสุปรียา สุวิกาโล	จัดหางาน
21	นางสาวสุจิตรา พรหมเตื่อ	จัดหางาน
22	นางสาวพัชรินทร์ ชูแก้ว	จัดหางาน
23	นางสาวพนาภรณ์ วีระศิลป์เลิศ	จัดหางาน
24	นายสุนัย มีเส็ง	จัดหางาน
25	นางมนัสนันท์ ศุภพิทักษ์สกุล	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
26	นางสาวศิริพร กลิ่นสุคน	รพ.สต. บ้านตาอู่
27	นางอมร อเนก	รพ.สต. บ้านตาอู่/อสม
28	นางอารี พลสาร	รพ.สต. บ้านตาอู่/อสม
29	นางปรวิศา สอนอาจ	อสม/ cg
30	นางสาวอภิญญา พรหมเชียร	รพ.สต. บ้านตาลหม่น
31	นางสาวสาวิณี ปัญญา	นักวิชาการสาธารณสุข เทศบาลเมืองหนองปรือ
32	นางนิตยา จิตติเรืองเกียรติ	พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการ เทศบาลเมืองหนองปรือ

ภาพบรรยากาศการสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พื้นที่ จังหวัดชลบุรี

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปี พ.ศ.2560-2565

ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางละมุง

วันศุกร์ที่ 10 มิถุนายน 2565 เวลา 13.00-16.00 น.

1	นางสมควร ตั้งใจประสพโชค	เทศบาลตำบลเกาะจันทร์
2	นางสาวอรวรรณ จามวาสี	เทศบาลตำบลเกาะจันทร์
3	นางสาวสมัย โภคะอินทร์	เทศบาลตำบลเกาะจันทร์
4	นางอัญชลี นุชพิเรนทร์	เทศบาลตำบลเกาะจันทร์
5	นางสมพงษ์ เกิดสวัสดิ์	เทศบาลตำบลเกาะจันทร์
6	นางสมาพร เขียนดี	ชุมชนบ้านบางละมุง
7	นางสร้อยพร มุ่งหาดี	ชุมชนบ้านบางละมุง
8	นางสาวสังวร ศรีทั้ง	ชุมชนบ้านบางละมุง
9	นางสาวรัชชีย์ วิเชียรล้ำ	ชุมชนบ้านบางละมุง
10	นางสาววิไลวรรณ กงแก้ว	ชุมชนบ้านบางละมุง
11	นางสาววันทนีย์ หาเงิน	ชุมชนบ้านบางละมุง
12	นางเรียม เตวะนา	ชุมชนบ้านบางละมุง
13	นางสุรีย์ สิบรัมย์	ชุมชนบ้านบางละมุง
14	นางวารีย์ สาทิพย์	ชุมชนบ้านบางละมุง
15	นางสาวประไพ สามกิจ	ชุมชนบ้านบางละมุง
16	นางสาวสุนิษา สนามชัย	อบต.พุดตาหลวง

17	ร.อ. สรรเพชญ์ บุษรักษ์	อบต.พุดตาหลวง
18	นางวิไลวรรณ ข้าววัฒนพันธ์	อบต.พุดตาหลวง
19	นางรัตนา รัตนโอภา	อบต.พุดตาหลวง
20	นางวรรณภา บุษรักษ์	อบต.พุดตาหลวง
21	นายประพนธ์ ประชาสัมพันธ์	ผู้รับบริการประชาสัมพันธ์
22	นางสาวสิริชชา เลิศโสภา	ผู้รับบริการประชาสัมพันธ์
23	นางสาวสิริพิม ปิยฐานิศวรร	ผู้รับบริการประชาสัมพันธ์
24	นางสาวฉันทชนก โตทา	ผู้รับบริการ สสจ.
25	นางสาวนฤมล คีตนาทอง	ผู้รับบริการ สสจ.

ภาพบรรยากาศการสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พื้นที่ จังหวัดลำปาง

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปี พ.ศ.2560-2565

ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดลำปาง

วันอังคารที่ 14 มิถุนายน 2565 เวลา 13.00-16.00 น.

1	คุณพิรญา นพรัตน์	ผู้อำนวยการศูนย์ฯ
2	นางนันทวรรณ ศรีใจ	อบต.บ้านเสด็จ
3	นางสาวรุ่งทิวา ทองคำ	อบต.บ้านเสด็จ
4	นายโยธิน ชมภูศรี	อบต.พิชัย
5	นางสาวภรณ์ทิรา อ้อชัยภูมิ	อบต.พิชัย
6	นางสุภาภรณ์ นันทพันธ์	เทศบาลตำบลห้างฉัตรแม่ตาล
7	นางศรีนยา ยะหัวฝาย	เทศบาลตำบลห้างฉัตรแม่ตาล
8	นายยศ เป็นพวก	อบต.นิคมพัฒนา
9	นายทองหล่อ งามหน้า	อบต.นิคมพัฒนา
10	นางสาวเจนจิรา ศรีไชยวงศ์	อบต.นิคมพัฒนา
11	คุณแม่ จินดา โพธิ์ทอง	สาขาสมาคมผู้สูงอายุ
12	คุณประยูร มานะลี	สาขาสมาคมผู้สูงอายุ
13	คุณพิศมัย คงสุริยศักดิ์	สาขาสมาคมผู้สูงอายุ
14	คุณสมหมาย มีสะอาด	สาขาสมาคมผู้สูงอายุ
15	คุณมานพ วรรณรักษ์	สาขาสมาคมผู้สูงอายุ
16	นางกัญญารัตน์ แสนทิ	อบต. บ้านเอื้อม

17	น.ส.รียาพร ละคำมา	อบต. บ้านเอี่ยม
18	นายอุบล แมลงภู	จัดหางาน
19	คุณวรรณดา ดำเนินสวัสดิ์	สาธารณสุขจังหวัดลำปาง
20	คุณลลนา ฤคำฟู	สาธารณสุขจังหวัดลำปาง
21	คุณอรรรนพ เสริมสุข	สาธารณสุขจังหวัดลำปาง
22	คุณอังคณา จำปาวัน	สาธารณสุขจังหวัดลำปาง
23	คุณปาจรีย์ แซ่ไข	สาธารณสุขจังหวัดลำปาง
24	คุณวารุณี โยธาวงศ์	สาธารณสุขจังหวัดลำปาง
25	คุณวิลาสินี พุฒคำ	พม.จ. /นักพัฒนา
26	คุณหทัยรัตน์ หาญบุญเรือง	พม.จ. /นักพัฒนา
27	คุณณพนนาถ มาลัยกุล	พม.จ./เจ้าหน้าที่

ภาพบรรยากาศการสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พื้นที่ จังหวัดลำปาง

โครงการประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปี พ.ศ.2560-2565

ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดลำปาง

วันพุธที่ 15 มิถุนายน 2565 เวลา 09.00-12.00 น.

1	พันตรีสุริยันต์ หนองปิงคำ	ประธานศพอส./ประธานชมรมผู้สูงอายุตำบลห้างฉัตร
2	นายประสิทธิ์ วาริสสอน	ประธานชมรมผู้สูงอายุอำเภอห้างฉัตร
3	นายบุญช่วย บุญสนอง	กรรมการฯ ชมรมผู้สูงอายุอำเภอห้างฉัตร
4	นายสมลักษณ์ ทับทิมทอง	อบต.นิคมพัฒนา
5	นายมา อนุ	อบต.นิคมพัฒนา
6	นางแสงเดือน เลี้ยวเรียน	อบต.นิคมพัฒนา
7	นายศรีไลย จันทรฟอง	ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลบ้านเอื้อม
8	นายสนั่น ใจศิลาธรรม	ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลบ้านเอื้อม
9	นายบุญเพ่ง เรือนไสย	ประธานผู้สูงอายุตำบลบ้านเอื้อม
10	นางวิไลวรรณ กวางค์	ผู้สูงอายุเครือข่าย สสจ. / เทศบาลตำบลวังเหนือ
11	นางมवल สมศักดิ์	ผู้สูงอายุเครือข่าย สสจ. / เทศบาลตำบลวังเหนือ
12	นางพร จันตะมะ	ผู้สูงอายุเครือข่าย สสจ. / เทศบาลตำบลวังเหนือ
13	นางอัมพร เผ่าฟู	ผู้สูงอายุเครือข่าย จัดหางาน / เย็บผ้าพื้นเมือง
14	นางบัวเงา แข่งขัน	ผู้สูงอายุเครือข่าย จัดหางาน / เย็บผ้าพื้นเมือง
15	นางเกื้อพร พวงเกตุแก้ว	ผู้สูงอายุเครือข่าย จัดหางาน / เย็บผ้าพื้นเมือง
16	นางกิม ปะละ	ผู้สูงอายุเครือข่าย จัดหางาน / ทอผ้า ด้วยใยสัปรด ลายเกร็ดเต่า

17	อำพน ดวงแก้ว	ผู้สูงอายุเครือข่าย จัดหางาน / ทอผ้า ด้วยใยสัปรด ลายเกร็ดเต่า
18	บุญถม เทพหินลับ	ผู้สูงอายุเครือข่าย จัดหางาน / ทอผ้า ด้วยใยสัปรด ลายเกร็ดเต่า
19	นายสี ทองดี	ผู้สูงอายุเครือข่าย จัดหางาน / การแปรรูปสมุนไพรพื้นบ้าน / นาสัก แม่เมาะ
20	นางนำ ทองดี	ผู้สูงอายุเครือข่าย จัดหางาน / การแปรรูปสมุนไพรพื้นบ้าน / นาสัก แม่เมาะ
21	นางธีรพร รัตนธีรวิเชียร	ผู้สูงอายุเครือข่าย จัดหางาน / การแปรรูปสมุนไพรพื้นบ้าน / นาสัก แม่เมาะ
22	พร้อมพรรณ ไพรวรรณ	อบต.บ้านเสด็จ
23	นายสีมา บุญชุ่ม	อบต.ทุ่งผาย
24	บุญเรือง	อบต.ทุ่งผาย
25	นายชัยพร บุญรักษ์	ประธาน ศพอส. ตำบลบ้านเสด็จ

ภาพบรรยากาศการสนทนากลุ่ม

กรมกิจการผู้สูงอายุ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
www.dop.go.th